

Паважаныя сябры!
Шчыра віншую вас з пра-
фесійным святам.

Культура — гэта асно-
ва самабытнасці і крыніца
духоўнасці нацыі. Яна ўва-
сабляе ўнікальныя трады-
цыі беларускага народа. Яе
стваральная сіла аб'ядноў-
вае грамадства, абуджае
ў людзей самыя добрыя,
светлыя, хвалючыя думкі
і пачуцці.

Беларусь ганарыцца сва-
ёй нацыянальнай культурай,
якая актыўна развіваецца
і паступова набывае сусвет-
нае прызнанне. Дзякуючы
вам народная творчасць і пра-
фесійнае мастацтва штогод
папаўняюцца яркімі талентамі
і новымі дасягненнямі.

На вас ускладзена высо-
кая гуманістычная і асветніч-
кая місія. Вы прывіваеце ма-
ладому пакаленню лепшыя
маральныя і эстэтычныя
якасці і ідэалы, выхоўваеце
любоў да прыгожага, павагу
да роднай спадчыны, гонар
за сваю Радзіму.

Упэўнены, ваш энтузіязм,
майстэрства і захопленасць
прафесіяй будуць і надалей
садзейнічаць росквіту нашай
дзяржавы.

Жадаю вам поспехаў,
невывучага творчага
натхнення, міру, шчасця
і здароўя!

**Прэзідэнт
Рэспублікі Беларусь
Аляксандр ЛУКАШЭНКА.**

ЦЫТАТА ДНЯ

**Юрый БОНДАР,
міністр культуры:**

«Установы культуры павінны ўмець самастойна зарабляць. Тут таксама важныя прыватныя ініцыятывы. Нельга сёння ўзяць і прафінансаваць усё з бюджэту. Ёсць кірункі, якія маюць патрэбу ў дзяржаўным падтрыманні, і яны працягнуць яе атрымліваць. Гэта наша гісторыка-культурная спадчына, акадэмічнае мастацтва. Калі ж гаварыць пра сучасныя камерцыйныя формы забаўляльнага жанру, гэта работа прадзюсараў, інвестараў, людзей, якія ствараюць прадукт і павінны разлічваць перспектывы камерцыйнага выкарыстання і акупнасць».

Курсы замежных валют,
устаноўленыя НБ РБ з 07.10.2017 г.

Долар ЗША		1,9684 ▲
Еўра		2,3017 ▼
Рас. руб.		0,0341 ■
Укр. грыўня		0,0735 ▲

ISSN 1990 - 763X

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

■ Абеліскі параненай зямлі

ГОРКАЯ ПАМЯЦЬ ШКЛЕНІКОВА

На месцы спаленай вёскі ўжо даўно вырасла новая,
але ўсё тут нагадвае пра крываваю расправу гітлераўцаў

Фота Анатоля КІСЕЛЮКА.

Як і большасць маленькіх населеных пунктаў, вёска Шкленикова, што на Мядзельшчыне, ажывае толькі летам. Зімой на з дзясятка хат застаецца двое-трое гаспадароў. А калісьці тут кахалі, нараджалі дзяцей, усёй вёскай адзначалі святы, па-суседску дапамагалі — адным словам, жылі вялікай дружнай сям'ёй. У адно імгненне шчаслівае жыццё перакрэсліла Вялікая Айчынная вайна...

АПЕРАЦЫЯ «ФРЫЦ»

26 верасня 1943 года з боку суседняга Княгініна ў вёску, якая знаходзіцца сярод лесу, рушыў густы ланцуг нямецкіх салдат і іх памагатых. Даведаўшыся пра гэта, жыхары Шкленикова сышлі ў балота. У хатах засталіся пераважна старыя, хворыя і інваліды.

Прышоўшы ў вёску, карнікі сагналі ў дом Рамана Місуны ўсіх мужчын і жанчын. Забаранілі выходзіць пад страхам смерці. Усю ноч людзі правялі без сну, чакаючы, які лёс іх напаткае. Раніцай 27 верасня фашысты пачалі сартаваць людзей. Старых, хворых, калек і тых, хто асабліва моцна галасіў, сабралі ў адно месца. Астатніх далучылі да калоны нявольнікаў, якіх меркавалася вывезці на катаржныя работы ў Германію. Людзей, што засталіся, гітлераўцы разводзілі па хлявах і гумнах, дзе спакойна расстрэльвалі з аўтамата, дабіваючы пісталетнымі выстраламі.

У хляве Віктара Чарняўскага забілі Аляксандра, Кацярыну і Аўдоцю Чарняўскіх. Да будынка школы прывялі Адама Грышкевіча, які паскардзіўся на холад. «Хутка сагрэешся», — усміхнуўся адзін з гітлераўцаў і прашыў чалавека аўтаматнай чаргой. Затым Адама паклалі на дровы і падпалілі — «сагрэлі»...

Хрысціна Малько, якая з дзіцячых гадоў была інвалідам, схавалася пад печ у сваёй хаце. Не ведала яна, што загіне ў жудасных пакутах: была спалена жывою. Не пашкадавалі фашысцкія каты і Ксенію Іглінскую з дачушкай Юзэфай, якія вярталіся з суседняй вёскай...

Пасля крывавай расправы над людзьмі гітлераўцы спалілі вёску. 58 дамоў і ўсе гаспадарчыя пабудовы згарэлі дашчэнту. Загінула 16 мірных жыхароў.

Ужо потым гісторыкі скажуць: гэта была гітлераўская аперацыя пад назвай «Фрыц», якая знішчала ўсё на сваім шляху ад Браслава да Вілейкі. Некалькі дзясяткаў нямецкіх салдат, знятых з фронту, з аднаго боку, вялі буйнамаштабныя баявыя дзеянні супраць партызан, з другога — наведвалі вёскі і самым жорсткім чынам знішчалі мірнае насельніцтва.

У брацкай магіле пахавана бабуля Уладзіслава Бярняк (у дзявоцтве Чарняўскай). Усяго на помніку — шэсць чалавек з такім прозвішчам...

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ

«Звязда» презентуе новую рубрыку, у якой будуць з'яўляцца матэрыялы, прысвечаныя аўтамабілям — новым мадэлям, асаблівасцям эксплуатацыі, навінам рынку і ўсяму, што з чатырох-колавым транспартным сродкам

звязана. Плануецца, што рубрыка будзе выходзіць два разы на месяц. Наша мэта — зрабіць яе змест цікавым не толькі для аўтаамагараў, кіроўцаў, але і для пасажыраў — а гэта значыць для ўсіх!

Як кожны дзень ездзіць на розных аўтамабілях?

Што такое карпул, і як гэта працуе ў Беларусі

Не так даўно «Звязда» пісала пра каршэрынг — арэнду аўтамабіля на невялікі тэрмін з пагадзіннай аплатай. Пакуль такі сэрвіс нельга назваць канкурэнтам таксі ці іншых відаў транспарту, але ў якасці альтэрнатывы — ідэя нядрэнная. Аднак каршэрынг — не адзіны варыянт, калі вам захацелася знайсці новы спосаб перамяшчэння па горадзе і за яго межамі. Сёння ў Беларусі актыўна працуе карпулінг — з яго дапамогай чалавек можа хоць кожны дзень ездзіць на новым аўтамабілі, але часцей на пасажырскім сядзенні, пры гэтым аплачваючы толькі паліва. Як функцыянуе карпул у нашай краіне, высветліў наш карэспандэнт.

Якасць мясцовых дарог зраўняецца з якасцю рэспубліканскіх

Кіраўнік дзяржавы з рабочым візітам наведаў Мінскую вобласць

Аляксандр Лукашэнка пабываў у Слуцкім раёне на тэрыторыі саўгаса «Рачкавічы». Тэма паездкі — развіццё мясцовых дарог, а таксама стан сельскай гаспадаркі Мінскай вобласці ў цэлым і Слуцкага раёна, наведанага саўгаса ў прыватнасці.

Калі трасы міжнароднага і рэспубліканскага значэння ў нашай краіне даволі зручныя і прэтанзіі да якасці пакрыцця няма, то стан мясцовых дарог выклікае пытанні. Некаторы час таму — у красавіку бягучага года — гэтая тэма ўжо ўзнімалася на самым вышэйшым узроўні, тады кіраўнік дзяржавы даручыў разгледзець розныя спосабы будаўніцтва дарог, а таксама прааналізаваць міжнародны вопыт у гэтым кірунку. Мэта — прывесці сетку дарог мясцовага значэння ў належны выгляд, каб імі было зручна карыстацца і мясцовым жыхарам, і тым, хто праездам у гэтым рэгіёне.

— У красавіку мы правялі нараду і канстатавалі факт, што ў нас больш-менш у нармальным стане дарогі міжнародныя і рэспубліканскія. Гэта значыць, высокага ўзроўню дарогі мы прывялі ў нармальны стан, затрацілі нямала сродкаў, у тым ліку і другую кальцавую пабудавалі... Схамануўшыся — канешне, не было столькі грошай, — мы зразумелі, што ўпусцілі дарогі мясцовага значэння, — нагадаў кіраўнік краіны.

Гэта дарогі, якія злучаюць аграгарадкі, вёскі з райцэнтрам, праходзяць па населеных пунктах. Іх, дарэчы, большасць у краіне — калі лічыць па працягласці.

— І там жывуць людзі, — канстатаваў Прэзідэнт. — І трэба дапамагчы. Мы прынялі рашэнне: да канца гэтай пяцігодкі стварыць праграму адраджэння і мадэрнізацыі мясцовых дарог, прывяздзення іх у парадак.

Як раз у гэтыя дні праходзіць рэспубліканскі семінар па тэхналогіях рамонту і аднаўлення аўтамабільных дарог мясцовага значэння. На першым яго этапе — пятага кастрычніка — на пры-

кладзе ўнутрыгаспадарчых дарог саўгаса «Рачкавічы» прайшлі практычныя заняткі з дэманстрацыяй прагрэсіўных тэхналогій рамонту і аднаўлення фундаменту і пакрыццяў мясцовых аўтамабільных дарог.

Кіраўнік дзяржавы пацікавіўся, якую дарожна-будаўнічую тэхніку вырабляюць прадпрыемствы нашай краіны, у чым адрозненне розных дарожных пакрыццяў. Паколькі ў нас выкарыстоўваюцца і імпортныя ўзоры такой тэхнікі, Прэзідэнт агучыў асобныя загалоскі:

— Прамыслоўцам трэба даручаць, няхай пачынаюць. У нас велізарная сетка дарог, і яе трэба прыводзіць у парадак. І калі мы будзем увесць час набываць імпортныя машыны, навошта тады наша аўтамабілебудаўніцтва?

Аляксандру Лукашэнку прадэманстравалі розныя ўзоры нашай дарожнай тэхнікі, у тым ліку і ў дзеянні.

***

Паколькі кіраўнік дзяржавы прыбыў на тэрыторыю саўгаса, асобную ўвагу ён надаў тэме сельскай гаспадаркі. У першую чаргу пацікавіўся, калі нарэшце будзе прыбрана з палёў уся кукуруза. Прынамсі, на тэрыторыі наведанай гаспадаркі яна яшчэ расце... Таксама Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу, што з верталёта яму было відаць: некаторыя ўчасткі кукурузы ўжо наўрад ці можна прыбраць: там стаіць вада і тэхніка не можа туды заехаць.

— Гэта сведчыць пра тое, што мы часам не думаем, дзе сеяць, а яшчэ больш не думаем, як прыбраць, — канстатаваў Прэзідэнт. — Там, дзе трава павінна быць, вы пасеялі кукурузу, і ў калена вада. Кругом — нізіна, і вада нікуды не сыдзе. Мы на Віцебскай вобласці ўвесць час канцэнтруем увагу на змяненні структуры пасяўных плошчаў, але ў нас жа ёсць раёны і канкрэтныя гаспадаркі, дзе таксама трэба як у Віцебскай вобласці, працаваць — пераглядаючы пасевы.

Спытаў кіраўнік дзяржавы і пра перапрацоўку мяса ў Мінскай вобласці. У прыватнасці, пацікавіўся, колькі там

адпаведных прадпрыемстваў і наколькі яны задзейнічаны, колькі трэба яшчэ прадукцыі, каб задзейнічаць іх на поўную моц. Акцэнт, безумоўна, на экспарт. У прыклад Прэзідэнт прывёў нядаўнюю сустрэчу з венесуэльскім лідарам Нікаласам Мадурам. Там гатовы закупаць беларускае сала! У тым, што датычыцца вытворчасці і перапрацоўкі мяса, таксама вялікую ролю адыгрывае спецыялізацыя раёна. Так, Слуцкі, Нясвіжскі раёны, па словах кіраўніка дзяржавы, — гэта тыя раёны, дзе мы павінны атрымліваць мяса.

Разлікі разлікамі, але немагаворна ролю ў любой вытворчасці адыгрывае дысцыпліна. Да гэтага тэзіса Аляксандр Лукашэнка звяртаецца рэгулярна, на ім ён яшчэ раз зрабіў акцэнт, звяртаючыся да губернатара Мінскай вобласці Анатоля Ісачанкі:

— Жалезная павінна быць дысцыпліна. Ubачыў, што нешта не так, сказаў адзін раз. Не зрабілі — пытай на ўсю катушку і не глядзі, прыватнае прадпрыемства або не.

Надзея ЮШКЕВІЧ. *yushkevich@vziazda.by*
Слуцкі раён.

О У ТЭМУ

Анатоль СІВАК, міністр транспарту і камунікацый:

— Цягам апошняй пяцігодкі мы інтэнсіўна займаліся ў краіне рэспубліканскімі дарогамі, у першую чаргу тымі магістралямі, якія працуюць на транзіт. У гэты перыяд менш сродкаў выдзялялася на мясцовыя дарогі. Галоўная праблема мясцовых дарог — гэта пратэрмінаванасць рамонту. Сёння з 80 тысяч кіламетраў патрабуе таго ці іншага ўмяшальніцтва каля 20 тысяч кіламетраў дарог. Найбольш буйныя аб'ёмы — пытанні рэканструкцыі, капітальнага рамонту — гэта сем тысяч кіламетраў, якія прапісалі цяпер у праграме «Дарогі Беларусі». І за тры гады павінны іх вырашыць. Але гэта не азначае, што толькі на сямі тысячах кіламетраў будзем працаваць. Будзем працаваць і на ўсёй сетцы мясцовых дарог.

■ Напярэдадні

Зялёная эканоміка плюс электратранспарт

І гэта не адзіныя тэмы, якія будуць разглядацца на Беларускай энергетычнай і экалагічным форуме, што пройдзе ў Мінску 10—13 кастрычніка, паведамляюць начальнік упраўлення энергаэфектыўнасці, экалогіі і навукі Міністэрства энергетыкі Сяргей ГРЭБЕНЬ.

Форум уключае XXII Міжнародную спецыялізаваную выстаўку «Энергетыка. Экалогія. Энергазберажэнне. Электра» (EnergyExpo), спецыялізаваную выстаўку тэхналогій для нафтахімічнай галіны Oil & Gas Technologies, святлотэхнічнай прадукцыі «Экспасвятло», «Атамэкса-Беларусь», «Водныя і паветраныя тэхналогіі», «ЭксаГорад» і XXII Беларускай энергетычнай і экалагічнай кангрэс. На мерапрыемстве будзе прадстаўлена сучаснае абсталяванне і тэхналогіі для вытворчасці і размеркавання электрычнай і цеплавой энергіі, аўтаматызаваныя сістэмы і рэсурсазберагальныя тэхналогіі.

Выстаўка EnergyExpo традыцыйна прыцягвае ўвагу вядучых беларускіх і сусветных вытворцаў абсталявання, тэхналогій і матэрыялаў для энергетыкі, экалогіі, энергазберажэння, электратэхнікі і з'яўляецца адной з самых буйных па гэтай тэматыцы ў краінах СНД і Балтыі. Сёлета ў ёй прыме ўдзел каля 300 арганізацый з 16 краін свету (Беларусь, Расія, Украіна, Літва, Латвія, Эстонія, Польшча, Аўстрыя, Германія, Францыя, Італія, Чэхія, Швейцарыя, Фінляндыя, Кітай, ЗША). Сярод удзельнікаў выстаўкі — вядучыя беларускія арганізацыі і вядомыя сусветныя брэндзі: Siemens, ABB, FILTER, IEC, Schneider, Dow Chemical, HEAG, EATON і Таўрыда Электрык.

У экспазіцыі прадугледжаны галіновыя раздзелы міністэрстваў энергетыкі, прамысловасці, прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, жыллёва-камунальнай гаспадаркі, Дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях, Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі, Беларускага дзяржаўнага канцэрна па нафце і хіміі. Дзелавая праграма форуму ўключае больш за 20 мерапрыемстваў, на якіх айчынным і замежным экспертам прадставяць сучасныя тэхналагічныя рашэнні ў галіне энергетыкі, нафтахіміі, энергазберажэння і экалогіі, пытанні энергетычнай бяспекі, экалагічныя і эканамічныя аспекты ядзернай энергетыкі.

Акрамя таго, адной з цэнтральных тэм форуму, якой будзе прысвечаны асобны круглы стол, стане развіццё электратранспарту. Гэтая тэма асабліва актуальная з улікам апошніх распрацовак беларускіх вучоных і хуткага ўводу ў эксплуатацыю Беларускай АЭС. «Развіццё электратранспарту — гэта яшчэ і павышэнне экспертнага патэнцыялу Беларусі за кошт стварэння новых вытворчасцяў, як непасрэдна транспартных, так і арыентаваных на стварэнне зараднай інфраструктуры», — лічыць Сяргей Грэбень.

А яшчэ начальнік упраўлення запэўніў, што ў Беларусі ў 2020 годзе будуць будаваць толькі энергаэфектыўнае жыллё. Паводле яго слоў, новыя распрацоўкі ў галіне энергаэфектыўнасці абавязкова будуць прадстаўлены на Беларускай энергетычным і экалагічным форуме.

Сяргей КУРКАЧ. *kurkach@vziazda.by*

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Лаўрэатам Нобелеўскай прэміі міру стала Міжнародная кампанія па забароне ядзернай зброі

Нобелеўская прэмія міру за 2017 год прысуджана Міжнароднай кампаніі па забароне ядзернай зброі (ICAN). Пра гэта, як паведамляе ТАСС, абвясціла старшыня Нарвежскага нобелеўскага камітэта Берыт Райс-Андэрсан. Адзначаецца, што прэмія прысуджана за «прыцягненне ўвагі да катастрафічных гуманітарных наступстваў любога прымянення ядзернай зброі і неверагодныя намаганні, накіраваныя на тое, каб дабіцца прыняцця дамовы аб забароне падобнай зброі». У 2017 годзе на прэмію міру было вылучана 318 кандыдатаў, у тым ліку 103 арганізацыі. У 2016 годзе лаўрэатам Нобелеўскай прэміі міру стаў прэзідэнт Калумбіі Хуан Мануэль Сантас за «рашучыя намаганні, накіраваныя на тое, каб пакласці канец больш чым 50-гадовай грамадзянскай вайне ў краіне».

У Вярхоўнай радзе з-за бойкі паміж дэпутатамі аб'яўлены перапынак

Некалькі дзясяткаў дэпутатаў заблакавалі месца спікера Вярхоўнай рады Украіны і спрабавалі пашкодзіць абсталяванне ў прэзідыуме, каб перашкодзіць прыняццю ўнесены прэзідэнтам Пятром Парашэнкам ініцыятыў — законапраекта аб рэінтэграцыі Данбаса, а таксама аб статусе рэгіёна.

Спікер Вярхоўнай рады, каб пазбегнуць бойкі сярод дэпутатаў, аб'явіў перапынак у рабоце парламента для правядзення кансультацый. «Я аб'яўляю перапынак», — сказаў ён, з цяжкасцю дабраўшыся да свайго мікрафона.

У сераду, 4 кастрычніка, прэзідэнт Украіны ўнёс у Раду

законапраект «Аб асаблівасцях дзяржаўнай палітыкі па забеспячэнні дзяржаўнага суверэнітэту Украіны на часова акупаваных тэрыторыях у Данецкай і Луганскай абласцях». У ім неадкантрольныя Кіеву раёны Данбаса называюцца «часова акупаванымі тэрыторыямі», а дзеянні Расіі кваліфікуюцца як «агрэсія супраць Украіны». Прэзідэнту ж прадастаўляецца права на выкарыстанне ўзброеных сіл для іх вызвалення. У той жа дзень Парашэнка зарэгістраваў і законапраект аб статусе Данбаса. Профільны камітэт у чацвер рэкамендаваў парламенту прыняць абодва законапраекты, унёсшы прапункт.

Супрацоўнікі праваахоўных органаў ва ўзмоцненым рэжыме ахоўваюць правапарадак ва ўрадавым квартале сталіцы.

Трампа пасля нарады з ваеннымі абвясціў пра «зацішша перад бурай»

Прэзідэнт ЗША Дональд Трамп пасля сустрэчы ў Белым доме з членамі амерыканскага ваеннага камандавання зрабіў «спантанную» і «загадкавую» заяву, перадае Reuters.

«Можа быць, гэта зацішша перад бурай», — адазваўся амерыканскі лідар аб праведзенай нарадзе падчас фотасесіі. «У гэтым пакоі прысутнічаюць вялікія сусветныя ваеначальнікі», — дадаў ён, не растлумачыўшы пры гэтым, што менавіта меў на ўвазе пад сваёй іншасказальнай фразай. «Даведаецца [што будзе]», — запэўніў журналістаў палітык у адказ на ўдакладняючае пытанне.

Якія менавіта тэмы абмяркоўваліся на гэтым пасяджэнні, невядома, заўважае агенцтва. Аднак зараз Трамп, як тлумачыць Reuters, вырашае пытанне аб тым, ці варта разрываць ядзерную здзелку з Іранам. Пасля сустрэчы з ваеннымі чыноўнікамі ён чарговы раз заявіў аб парушэнні Тэгеранам «духу» гэтага пагаднення. «Мы не павінны дапусціць, каб Іран атрымаў ядзерную зброю», — адзначыў Трамп.

ПАГЛЫБЛЕННЕ ФАРВАТАРУ — ЦЯПЕР РЭАЛЬНАСЦЬ

Новы міжнародны порт можа хутка з'явіцца ў вёсцы Ніжня Жары, што на Брагіншчыне. Гэты населены пункт знаходзіцца за пяцьсот метраў ад мяжы з Украінай.

На X Міжнародным інвестыцыйным форуме «Таўрычаскія гарызонты: супрацоўніцтва, інвестыцыі, эканамічнае развіццё», які прайшоў у Новай Кахоўцы на Херсоншчыне, падпісаны трохбаковы мемарандум аб супрацоўніцтве паміж Херсонскай абласной дзяржаўнай адміністрацыяй, Гомельскім абласным выканаўчым камітэтам і кампаніяй «Нібулон» (г. Нікалаеў). Дарэчы, шматпрофільнае прадпрыемства — адзін з самых буйных апэратараў збожжавыга рынку Украіны, ва ўласнасці якога — у тым ліку сучасны грузавы флот і суднабудаўнічы завод. Ідэя пра аднаўленне суднаходства на Дняпры была сёлета ў маі абмеркавана прэзідэнтамі Аляксандрам Лукашэнкам і Пятром Парашэнкам.

— Вырашэнне пытання да гэтага часу ўпиралася ў вызначэнне крыніцы фінансавання на тэрыторыі Украіны, — адзначыла прэс-сакратар Гомельскага аблвыканкама Вольга РАБІКАВА. — Беларусь ужо не першы год вядзе актыўную прапрацоўку пытання па будаўніцтве порта на глыбакаводным участку Дняпра. Ідэя ў тым, каб загрузаць у ім судны класа «рака — мора», якія змогуць дастаўляць грузы праз Чорнае мора ў краіны Еўропы, Азіі і Афрыкі.

У тым, што водны шлях будзе запатрабаваны, абодва бакі не сумняваюцца. Ёсць вялікі патэнцыял для арганізацыі перавозак уніз па Дняпры традыцыйных для Беларусі грузаў: нафтапрадуктаў

Мазырскага НПЗ, лесу, будматэрыялаў, прадукцыі чорнай металургіі. З уводам Петрыкаўскага горна-абагачальнага камбіната ўзрасце грузапаток калійных угнаенняў. З Украіны могуць пайсці нафта, сыравіна для хімічнай вытворчасці, шрот, прадукты харчавання і яшчэ многа з таго, што цяпер увозіцца ў Беларусь па чыгуныцы ці на аўтамабілях.

Першачарговая задача ў рэалізацыі гэтага праекта — аднаўленне паўна-вартаснай работы суднаходнага шляху Е-40 і рачных перавозак на маршруце Балтыйскае мора — Гданьск — Днепр — Чорнае мора. Для гэтага неабходныя работы па паглыбленні дна на перакатах Дняпроўскага і Днепрадзяржынскага вадасховішчаў і павялічэння габарыты воднага шляху на ўчастку Кіеўскага ГЭС — Ніжня Жары, што забяспечыць праход суднаў класа «рака — мора».

Традыцыйны эканамічны інтарэс вобласці — пашырэнне рынкаў збыту і павелічэнне паставак сельскагаспадарчай тэхнікі. Цяпер ва Украіне парк камбайнаў прадпрыемства «Гомсельмаш» налічвае амаль дзве тысячы адзінак. Гомельшчына зацікаўлена развіваць гэтую тэму, у тым ліку стварыць у Херсоне зборачную вытворчасць. Гэтану павінна садзейнічаць рэалізацыя падпісанага дылерскага дагавора паміж «Гомсельмашам» і Херсонскім машынабудаўнічым заводам. Таксама кіраўніцтвам Херсонскай вобласці праведзены перамовы з кіраўніцтвам прадпрыемства «Гомельаблдарбуд» наконт стварэння партнёрскага прадпрыемства.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. *iost@vziazda.by*

МІНІСТРЫ НА СУВЯЗІ

■ Нешараговая дата

Сёння дзень нараджэння «брэжнеўскай» канстытуцыі

Спаўняецца 40 год дакументу, які прыкладна паўтара дзясятка гадоў з'яўляўся лёсавызначальным для найбуйнейшай краіны свету — Савецкага Саюза. Прынятая 7 кастрычніка 1977 года Канстытуцыя СССР прыйшла на змену так званай сталінскай — ад 5 снежня 1936 года.

Прынцыпова варыянт «брэжнеўскай» канстытуцыі 1977 года не адрозніваўся ад папярэдняга Асноўнага закона. У той жа час у новай Канстытуцыі з'яўляецца прэамбула. У адпаведнасці з Канстытуцыяй, дзяржава абвешчана сацыялістычнай і агульнанароднай, яе палітычнай асновай выступаюць Саветы народных дэпутатаў, эканамічнай асновай — сацыялістычная ўласнасць на сродкі вытворчасці ў выглядзе дзяржаўнай і кааператыўна-калгаснай ўласнасці.

У аснове дзяржаўнага ўладкавання быў прынцып сацыялістычнага федэралізму — свабоднае

аб'яднанне раўнапраўных рэспублік з правам выхаду з Саюза. Акрамя гэтага, Канстытуцыя замацоўвала ролю партыі як кіруючай і накіроўваючай сілы савецкага грамадства. Сярод функцый партыі — вызначэнне кірунку развіцця грамадства, а таксама лініі ўнутранай і знешняй палітыкі СССР.

У параўнанні з папярэднім Асноўным законам у Канстытуцыі СССР 1977 года быў значна пашыраны раздзел аб правах і абавязках грамадзян. З'явілася права на ахову здароўя, на жыллё, права ўдзельнічаць у кіраванні дзяржаўнымі і грамадскімі справамі. Услед за саюзнай Канстытуцыяй былі прыняты і канстытуцыйныя і аўтаномныя рэспублік. Так, Канстытуцыя БССР была прынята 14 красавіка 1978 года.

З 1978 па 1991 гады 7 кастрычніка — Дзень Канстытуцыі — з'яўляўся непрацоўным днём.

Надзея ЮШКЕВІЧ.
yushkevich@zviazda.by

■ Фінансы

Рэзервы краіны больш за 7,2 млрд долараў

Залатавалютныя рэзервы Беларусі, падлічаныя ў адпаведнасці з метадалогіяй Міжнароднага валютнага фонду, на 1 кастрычніка склалі 7,267 млрд долараў у эквіваленце, паведамлілі ва ўпраўленні інфармацыі і грамадскіх сувязяў Нацыянальнага банка.

За верасень рэзервы выраслі на 273,1 млн долараў (на 3,9%) пасля росту ў жніўні на 328,8 млн долараў (на 4,9%). За студзень — верасень гэтага года прырост рэзерваў склаў

2 339,5 млн долараў (47,5%). Павелічэнню міжнародных рэзервовых актываў у верасні спрыяла паступленне замежнай валюты ў бюджэт, у тым ліку за кошт сродкаў дзяржаўнага фінансавага кредыту ўрада Расійскай Федэрацыі і збірання экспартных пошлін на нафту і нафтапрадукты.

Станоўчы ўплыў на рост рэзерваў таксама аказала павелічэнне кошту манетарнага золата і паступленне сродкаў ад продажу Нацыянальным банкам аблігацый, намінаваных у замежнай валюце. Урадам і Нацыянальным банкам у верасні

на сваіх фармпрадпрыемствах, а таму цэны на той тэрыторыі заканамерна пайшлі ўніз. Пакуль гэтыя лекі не атрымалі дзяржаўнай рэгістрацыі ў Беларусі. Як толькі гэта будзе зроблена, зніжэнне павінна адбыцца і ў нас. Адначасова наша краіна таксама мае некалькі лакалізаваць вытворчасць некаторых замежных прэпаратаў на ўласных фармпрадпрыемствах, але працэс гэта не хуткі. Варта нагадаць, што з лета мінулага года Міністэрства аховы здароўя ўводзіла дадатковыя меры па зніжэнні і стрымліванні цэн — для 1 348 найменняў лекавых прэпаратаў былі ўведзены канкрэтныя памеры рэкамендаваных гранічных рознічных цэн, па якіх юрыдычнымі асобамі і індывідуальнымі прадпрыемствамі ажыццяўляецца рознічная рэалізацыя.

Святлана БАРЫСЕНКА.
protas@zviazda.by

■ Пра лекі

ПА ЗНІЖАНЫМ КОШЦЕ

Аналіз цэн на імпортныя лекі ў Беларусі і сумежных краінах — такіх як Польшча і Расія — паказаў, што замежныя пастаўшчыкі выстаўляюць для беларусаў больш высокія кантрактныя цэны прыкладна на 200 прэпаратаў.

Аб гэтым на пасяджэнні рабочай групы па пытанні аналізу рынку лекавых сродкаў заявіў генеральны дырэктар РУП «Белфармацыя» Вячаслаў ГНІЦІЙ. Ён таксама агульчымі фактарамі, ад якіх у кожнай краіне залежаць кантрактныя цэны на лекі — гэта палітыка вытворцы пры пастаўках, частата апошніх, аб'ём рынку, наяўнасць або адсутнасць мытных бар'ераў, лакалізацыя вытворчасці, патрабаванні дзяржавы да працэсу рэгістрацыі, упакоўкі, захоўвання і транспарціроўкі.

Адначасова беларускі бок праўёў перамовы з такімі кампаніямі,

як «Гедзон Рыхтэр», «Санофі Авенціс», «КРКА» і іншымі. У выніку ўдалося дасягнуць зніжэння кантрактных цэн на 77 найменняў. Зніжка складала ад 10 да 66 працэнтаў. Асобныя лекі пастаўляюцца ўжо зараз па зніжаным кошце. На пачатак кастрычніка на 1,5—57 працэнтаў зніжаны адпускныя цэны на 32 найменні айчынных лекаў.

Як паведамляюць у Міністэрстве аховы здароўя Беларусі, сёння ў нас створана строгая сістэма кантролю якасці лекаў (падчас ажыццяўлення рэгістрацыі і ўвозу на тэрыторыю краіны), што выключае магчымасць траплення няякасных, фальсіфікаваных лекаў. Расходы на гэты ўзмоцнены кантроль і невялікі аб'ём рынку не заўсёды дазваляюць замежным вытворцам, пастаўшчыкам знізіць кантрактны кошт да ўзроўню сумежных дзяржаў. Расія тым часам лакалізавала вытворчасць асобных найменняў

«...ПРАЗ ГАЗЕТУ

МОВА ЗАВАЁЎВАЕ ДУШЫ»

За што можна ўпадабаць чалавека? Мне здаецца, за тое, што ён цікавы, што ён не падвядзе і не падмане, за тое, што да яго ты можаш звярнуцца ў любы час і з самым патаемным, за тое, што ён блізка табе па душы.

Вось так і з газетай, хоць пазнаёмліся мы, на жаль, зусім не ў мінулым стагоддзі. Я толькі гадоў 15 выпісваю і пастаянна чытаю «Звязду».

Але ж пры гэтым не расказаць, колькі цікавага, патрэбнага і павучальнага знайшла на яе старонках! Ніколі не прапускала і не прапуская артыкулы Святланы Яскевіч, Алены Ляўковіч, Веранікі Канюты, Сяргея Расолькі, з нецярпеннем чакала і чакаю «Простую мову» Валянціны Доўнар. А з якімі разумнымі і вясёлымі людзьмі пазнаёмлі яе конкурсы «...Народ на правадзе!», «Хто каго?»!

Не прапусціш і «Фотасловы» Яўгена Пясецкага. Без увагі, без роздуму не пакінеш здымкі Анатоля Клешчука. Асобныя з іх нагадваюць творы імпрэсіяністаў.

Даспадобы і звяздоўская «Сямейная газета», з цікавасцю чытаю, чым жыве наша моладзь, як працуе «блізкая ўлада»...

Але ж галоўная адметнасць «Звязды» — не толькі яе блізкасць да людзей, але і родная мова. Праз газету (мяркую па сабе) яна заваёўвае душы, нагадвае, хто мы такія, адкуль.

І таму я вельмі хачу, каб чытачоў у «Звязды» было як найбольш, каб наша першая з дзювоў дзяржаўных моў сапраўды стала першай, каб пашырала свой уплыў у грамадстве.

Валянціна ГУДАЧКОВА, г. Жыткавічы.

P.S. Вы таксама выпісваеце альбо купляеце ў кіёска «Звязду»? І хацелі б расказаць, чаму? Капі ласка! Самыя цікавыя лісты будуць змешчаны на старонках газеты

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

Максім абвешчаны ў міжнародны вышук

Хлопчык, які прапаў у Беларускай пушчы яшчэ 16 верасня, аб'яўлены ў міжнародны вышук, паведамляе Следчы камітэт.

Органы ўнутраных спраў Беларусі накіравалі на ліні Ін-тэрпола інфармацыю пра яго, перадалі фатаграфію і апісанне. Гэтыя звесткі цяпер будуць даступныя для спецыялістаў 99 працэнтаў краін. Паколькі ў праваахоўнікаў іншых дзяржаў цяпер ёсць фатаграфія і апісанне хлопчыка, пры яго магчымым знаходжанні за межамі краіны гэтая інфармацыя будзе аператыўна перададзена ў Беларусь.

Нагадаем, раней Следчы камітэт завёў крымінальную справу па факце знікнення 10-гадовага Максіма Мархалюка, жыхара аграпрадкамуні Двор Свіслацкага раёна. Расследаванне працягваецца, разглядаецца шырокі спектр версій таго, што адбылося. Нядаўна з'явілася інфармацыя аб быццам бы «польскім следзе» зніклага хлопчыка, аднак у далейшым яна не пацвердзілася. Як паведамлялася, валанцёры ў пошуках удзелу ўжо не бяруць, гэтым займаецца міліцэйскае спецпадраздзяленне.

Пенсіянер трапіў у жатку

У Стаўбцоўскім раёне сур'ёзна пацярпеў пенсіянер, які трапіў у жніўні камбайна на кукурузным полі.

Паводле інфармацыі ўпраўлення Следчага камітэта па Мінскай вобласці, пры ўборцы кукурузы ў жніўні кормаўборачнага камбайна трапіў 89-гадовы жыхар Стаўбцоўскага раёна. Механізатар, як толькі гэта ўбачыў, спыніўся і выключыў яе, але мужчына ўжо быў сур'ёзна траўмаваны. Пацярпелага неадкладна даставілі ў рэанімацыйнае аддзяленне Стаўбцоўскай ЦРБ з дыягназам траўматычнага ампутацыя абедзвюх ног. Устаноўлена, што пенсіянер дрэнна чуў. Падчас агляду месца здарэння канфіскаваны веласіпед, на якім ён прыехаў на поле з суседняй вёскі, торба з кукурузай, слыхавы апарат і іншыя прадметы.

Угоддзі чакаюць добраахвотнікаў

Акцыя «Чысты лес» пройдзе ў Беларусі 7 кастрычніка. Мерапрыемства

адбудзецца па ініцыятыве Міністэрства лясной гаспадаркі. Асноўная мэта добраахвотнай акцыі — прыцягнуць увагу грамадскасці да неабходнасці берэжліва адносіцца да лесу і не засмечваць яго.

Штогод арганізацыі Мінлясгаса накіроўваюць значныя сілы і сродкі на работы па навадзённай парадку ў лясным фондзе. Разам з тым праблема несанкцыянаваных звалак будаўнічых і бытавых адходаў, іншых старонніх прадметаў у лясх, якія прымякаюць да аўтамабільных і чыгуначных дарог, вакол населеных пунктаў, садоўдочных таварыстваў і дачных кааператываў, на пляцоўках адпачынку і аўтастанках па-ранейшаму застаецца актуальнай.

У сувязі з гэтым Міністэрства лясной гаспадаркі заклікае ўсіх неабякавых жыхароў краіны аб'яднаць намаганні і ўнесці свой уклад у навадзённе парадку: добраўпарадкаваць лясны фонд, прылеглаю да сваіх населеных пунктаў тэрыторыю. Стаць удзельнікам акцыі можа кожны ахвотны. Для гэтага дастаткова звярнуцца ў любое лясніцтва і заявіць пра сваё жаданне дапамагчы ў навадзённай парадку ў лесе. Арганізацыя Міністэрства лясной гаспадаркі забяспечаць усіх удзельнікаў мерапрыемства неабходным інвентаром.

Жанчына скрала... арэлі

Супрацоўнікі аддзела крымінальнага вышуку Фрунзенскага РУУС сталіцы затрымалі 36-гадовую жанчыну, якая падазраецца ў здзяйсненні крадзяжу двух дзіцячых арэляў са двара па вуліцы Школьнай.

У міліцыю звярнуўся мужчына, які паведаміў, што выходзячы ранкам з пад'езда на работу, не знайшоў у двары дома двух дзіцячых арэляў. Апошнія ён набыў за ўласныя грошы для добраўпарадкавання тэрыторыі. Праваахоўнікі ўстанавілі, што арэлі былі скрадзены калі апоўначы, а падазраваная ў здзяйсненні злачынства — 36-гадовая непрацоўная мінчанка, якая раней ужо прыцягвалася да крымінальнай адказнасці. Далёка знесці жалезныя арэлі ёй не ўдалося, таму дапамагчы ў гэтай справе яна папрасіла свайго знаёмага. Пасля жанчына здала іх на металалом, а атрыманыя грошы патраціла на свае патрэбы. Гараджанцы пагражае да трох гадоў пазбаўлення волі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

■ Інтэрв'ю з нагоды

«У ВЁСКАХ ЧАКАЮЦЬ ПРЫХОДУ ПАШТАЛЬЁНАЎ»

Генеральны дырэктар Белпошты — пра тарыфы на паслугі, аператыўную дастаўку і важнасць прафесіі

Кур'еры, аператары, кіроўцы... Больш за 20 тысяч чалавек працуе сёння на Белпошце. І ў разы больш — карыстаюцца яе паслугамі. У які б час ні зайшоў у аддзяленне сувязі, заўсёды ёсць людзі: адпраўляюць лісты, аплачваюць жыроўкі, атрымліваюць пенсіі і сацыяльныя дапамогі. Якія інавацыі ўкараняе прадпрыемства? Ці могуць жыхары глыбінкі разлічваць на аператыўную дастаўку паштаў, прэсы і тавараў? І чаму рэбаты не здольныя замяніць паштальёнаў? Пра гэта напярэдадні прафесійнага свята «Звязда» пагутарыла з генеральным дырэктарам Белпошты Уладзімірам МАТУСЕВІЧАМ.

— **Наколькі паштовыя паслугі сёння даступныя насельніцтву?**

— Прадпрыемства ахоплівае ўсю краіну і абслугоўвае людзей у больш чым 20 тысячых населеных пунктах. У тым ліку і ў маленькіх вёсках, дзе, па зразумелых прычынах, няма ні банка, ні крамы — туды дабіраюцца нашы перасовачныя аддзяленні. Можна сказаць, ня сём сацыяльную нагрузку. Усяго ў краіне працуе каля 3,3 тысячы аб'ектаў сувязі. Каб больш якасна і хутка абслугоўваць насельніцтва, мы пераходзім на мотадастаўку: ёй ахоплена больш за 60 працэнтаў населеных пунктаў. Аўтапарк прадпрыемства налічвае паўтары тысячы аўтамабіляў, якія штодзень праезджаюць 150 тысяч кіламетраў.

«У першым квартале 2018-га плануем запусціць мабільную праграму, з дапамогай якой кліент зможа атрымаць доступ да паштовых паслуг у любым месцы».

Ёсць сацыяльны стандарт дастаўкі пошты: у сталіцы і абласных цэнтрах гэта шэсць дзён на тыдзень, у астатніх пунктах — пяць. Такім чы-

нам, нават сельскі жыхар атрымлівае выпісаную газету ў дзень яе выхаду.

— **А што наконт даступнасці ў цэнавым плане?**

— Калі паглядзець на краіны, напрыклад, Еўразійскага эканамічнага саюза, то цэны супараўнальныя. Разумеюць, цяпер рынкавая эканоміка, і калі тарыфы на паслугі будуць дарагія і не задаволяць чалавека, ён проста не звернецца да нас наступным разам. Таму мы фарміруем цэны, зыходзячы з аналізу рынку, сваіх фінансавых магчымасцяў. Мы не адзіны паштаўчык паштовых паслуг, ёсць прыватныя аператары, таму прадпрыемству трэба заставацца канкурэнтаздольным у гэтых умовах.

— **Сёння кліенты вельмі цэняць час. Ці можна ў аддзяленні апаціць «камуналку», скажам, за дзесяць хвілін?**

— Можна нашмат хутчэй. Цяпер імкліва ідзе ўстаноўка электроннай чаргі. Гэта скарачае час чакання: людзей размяркоўваюць па аператыўных вокнах у залежнасці ад віду паслуг і гэтым самым аптымізуюць працэс. Да таго ж працуе каля тысячы плацежна-даведачных тэрміналаў, з дапамогай якіх можна заплаціць за камунальныя паслугі, аформіць падпіску, прасачыць шлях пасылкі, папоўніць баланс на тэлефоне.

У сталіцы таксама ўсталяваны 41 тэрмінал самаабслугоўвання SmartPOST для адпраўкі заказнай паштовай карэспандэнцыі.

— **Ці пастывае пошта ісці ў нагу з часам? Якія інавацыі ўкараняеце?**

— Мы стараемся замацавацца на рынку электронных паслуг. Так, сёння на сайце прадпрыемства можна адсочваць як міжнародныя, так і ўнутраныя паштовыя адпраўленні, афармляць падпіску на друкаваныя выданні ў рэжыме анлайн.

Развіваем і новыя для пошты кірункі. У прадпрыемства ёсць свая інтэрнэт-крама. Там прадстаўлена дзевяць тысяч найменняў тавараў ад больш чым 230 айчынных вытворцаў. Так мы папулярызуюем беларускую прадукцыю. У тым ліку і за мяжой: тавары з анлайн-крамы могуць заказваць жыхары Расіі. У найбліжэйшы час гэта стане даступна і для іншых краін СНД і далёкага замежжа.

Белпошта супрацоўнічае з многімі інтэрнэт-крамамі. Паколькі ў нас самая шырокая лагістычная сетка ў краіне, прадастаўляем кур'ерскія паслугі: выступаем пасярэд-

нікам паміж прадаўцом і закупніком.

— **Якія навінкі чакаць у найбліжэйшым будучым?**

— Мы і далей будзем ісці па шляху аўтаматызацыі. Мадэрнізуем партал Белпошты. Тэставая версія з'явіцца ўжо ў першым квартале 2018-га ў пачатку наступнага года. У першым квартале 2018-га плануем таксама запусціць мабільную праграму, з дапамогай якой кліент зможа атрымаць доступ да пашто-

вых паслуг у любым месцы. Без гэтага сёння немагчыма развівацца буйному прадпрыемству ў нашай сферы.

— **Белпошта часта ўдзельнічае ў міжнародных выстаўках і прымае замежныя дэлегацыі. Як нашага аператара адзеньваюць на сусветным узроўні?**

— Мы займаем верхнія радкі розных рэйтынгаў у галіне сувязі. Беларуская пошта прызнана адной з найлепшых у свеце па ўзроўні развіцця электронных паслуг. Яна першая ў рэгіёне СНД атрымала сертыфікат S42 Сусветнага паштовага саюза, які пацвярджае міжнародны стандарт адрасавання.

Высокія ўзнагароды атрымліваюць айчыныя маркі. З нядаўняга: на Венскай міжнароднай філатэлістычнай выстаўцы WIPA паштовы блок «Пчалярства ў Беларусі» ўвайшоў у дзясятку найлепшых па выніках мінулага года. А на сусветнай

выстаўцы ў Бандунгу (Інданезія), што праходзіла ў жніўні, кніга нашых марак атрымала сярэбраны медаль.

Мы супрацоўнічаем з калегамі з Расіі, Казахстана, Кітая, Азербайджана, Эстоніі і іншых краін. Міжнародныя пляцоўкі патрэбны для таго, каб абменьвацца вопытам і знаходзіць агульныя рашэнні, бо і праблемнае поле, і задачы, якія стаяць перад поштамі розных дзяржаў, у прынцыпе аднолькавыя — гэта эканамічнае развіццё, аказанне якасных і своечасовых паслуг і, вядома, выкананне сацыяльных задач.

— **Сколькава аднесла паштальёна да ліку выміраючых прафесій. Па іх прагнозах, з-за працэсаў аўтаматызацыі, яна знікне ўжо ў 2020 годзе. Што скажаце на гэта?**

— Не згодны. Так, паслугі можна аказваць дыстанцыйна. Але людзі, якія жывуць у аддаленых вёсках, на хутарах, чакаюць прыходу паштальёна. Не толькі, каб атрымаць пенсію і прэсу, але і каб пагутарыць. Для многіх гэта сувязь са знешнім светам. Прафесія паштальёна, верагодна, крыху зменіцца, але, безумоўна, застанецца. І будзе карыстацца попытам далёка за мяжой 2020 года, пра якую казалі спецыялісты Сколкава.

— **Сучасны работнік пошты — гэта...**

— Чалавек прафесійны, які добра валодае камп'ютарнымі тэхналогіямі. Да спецыялістаў прадпрыемства прад'яўляюцца высокія стандарты патрабаванняў. Важна, каб і надалей пошта заставалася запатрабаванай, блізкай, надзейнай.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
lubneuskaya@zviazda.by

■ Памяць роднай зямлі

Каменны летапіс Анатоля Вялічкі

З ЯМЛЯ камунараў — мясціны ў Любанскім раёне, у слаўленых працай былых чырвонаармейцаў, заснавальнікаў першай

гаспадаркі на меліяраваных землях. Гэту зямлю і яе гаспадароў апеў Янка Купала ў паэме «Над ракою Арэсай». Шмат працоўных

і баявых подзвігаў захаваў летапіс гэтых мясцін. Удзячная памяць натхняе землякоў шукаць імёны герояў мінулых часоў і папаўняць імі летапіс народнай славы.

Былы дырэктар Соснаўскай сярэдняй школы №1 Анатоль Вялічка робіць свой уклад у стварэнне такога летапісу. Уклад гэты важкі ў прамым і пераносным сэнсе. Каміні агульнай вагою ў тоны сталі для яго матэрыялам своеасаблівых мемарыялаў. У многіх памятных месцах на тэрыторыі сельсавета краязнаўца ўсталяваў вялікія камяні з тлумачальнымі надпісамі. Так, напрыклад, цэлы каменны

ансамбль, акружаны кветкамі, нагадвае пра тое, што ў часы вайны партызаны разграмілі тут гарнізон захопнікаў. Ахвярам ваеннага ліхалецця прысвечаны камень-помнік на месцы спаленай вёскі Камуна, дзе было 210 хат.

Цікава ўвасобіў Анатоль Вялічка і памяць пра жыццёвы шлях Янкі Купалы. Перад мясцовай школай можна ўбачыць вялікую паляну з прыгожымі палянымі камянямі. Пераходзячы ад аднаго да другога, чытаючы надпісы, нібы ідзеш услед за Песняром з горада ў

горад, з вёскі ў вёску, дзе ў свой час яму давялося пражываць.

— Якой будзе новая старонка каменнага летапісу, — спытаўся я ў краязнаўцы і пачуў пра яго планы даставіць на выбранае месца ўжо знойдзены прыгожы вялікі валун. Ён паўстане каля сельсавета напамінам пра тое, што тут праходзіла вузакалеяка, пракладзеная камунарамі — першымі пакарцелямі палескіх балот.

Яўген ПЯСЕЦКІ, фота аўтара

ГОРКАЯ ПАМЯЦЬ ШКЛЕНІКОВА

Фота Анастасіі Кішчэнка.

**(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)**

— У тыя часы на Мядзельшчыне было спалена 68 вёсак, — расказвае старшыня Мядзельскага раённага Савета дэпутатаў Алег БАРОУКА. — Некаторых з іх спасціг лёс Хатыні. 3848 чалавек было забіта або спалена, каб трох тысяч жыхароў вывезена на прымусовыя работы ў Германію. Усё, несумненна, рабілася дзеля таго, каб зламаць галоўнае — дух народа, пасеяць страх, хоць гэтым як-небудзь прымусіць паважаць або баяцца новую ўладу. Да вызвалення заставаўся няпоўны год. Але нават такімі жорсткімі дзеяннямі ворагу не дадзена было змяніць або адцягнуць свой цяжкі і ганебны гістарычны канец.

**ГАВОРАЦЬ
СВЕДКІ...**

У памяць пра забітых жыхароў у Шкленікове за савецкім часам паставілі помнік. Штогод, у гадавіну трагедыі, у вёсцы шматлюдна.

— Тут ляжыць мая спаленая бабуля, — змахваючы хустачкай слёзы, пачынае гаворку Уладзіслава Бярняк. — Чарняўскі на помніку — шэсць чалавек. Напэўна, было данесена, што сын у партызанах. Калі вёску спалілі, дзядзька прыйшоў з Пількаўшчыны з сябрамі. Маці пазнаў па кавалачку світара... Сабраў костачкі і пахаваў. Калі назаўтра прыйшоў з сябрамі да нас (мы жылі за Мядзелам), размаўляць ужо не мог. За яго гаварылі таварышы... Развітаўся з майёй мамай і пайшоў на фронт. Загінуў пры вызваленні Польшчы.

У той дзень, калі палілі вёску, дзядулю Уладзіслава ўзялі ў абоз — разам з малодшай дачкой, якой і 15 гадоў не было, пагналі ў Германію. Але з Лынтупаў, куды прывялі знявольных, ён уцёк. «Або яго адпусцілі, не ведаю, — удакладняе Уладзіслава Міхайлаўна. — Ён вярнуўся да нас. Два дні пабыў і пайшоў сюды, у Шкленікова, на папялішча. Трое сутак там прабыў, на-

зад ужо дайсці не мог. Каля Мікульцаў падабраў дзядулю чалавек і прывёз на кані. Тры дні дзед гарэў у тэмпэратуры, затым памёр. Відаць, не мог перажыць убачанага».

Тацяне Чарняўскай, якая дагэтуль жыве ў Шкленікове, калі палілі родную вёску, было ўсяго тры гады. «Малая была, мала што помню, — прызнаецца жанчына. — Нас з братам і маму павезлі ў Германію. Бацькі ў хаце тады не было, варожая куля знайшла яго ў 1945-м».

са, дзе жыве ўжо шмат гадоў. Спыніўся ў бацькоўскай хаце — той, якую адбудаваў ўжо пасля вайны. Першая хата, а таксама ўсё, што там было, згарэла ў той ракавы дзень. У польмях чужым не трапіў і Эдвард.

— Калі да нас у вёску першы раз прыехалі немцы, усе сышлі на балота, — расказвае сведка тых падзей. — Гэта было тыдні за два, як яе палілі. Мы сядзелі ў лесе, і знайшоўся чалавек, які прывёў да нас немца. Нас усіх вывелі на лясную сцэжку і

ца, старых і нямоглых — у іншае, — узгадвае Эдвард Станіслававіч. — Апошніх завялі ў хату з саламяным дахам, гітлераўцы паднеслі факел — дом успыхнуў як запалка. Мы ішлі і ўсё гэта бачылі. На нашых вачах знішчалі родную вёску, а мы нічога не маглі зрабіць...»

У Германію сям'я Эдварда не трапіла. У касцёле ў

Зінаіда Малько трапіла ў Шкленікова ў 1961 годзе: адсюль быў муж. Яго сям'я, дарэчы, таксама пашчасціла. У той дзень, калі палілі вёску, сваякроўка хавалася з дзедзімі ў лесе, свёкра забралі ў Германію. Пасля вярнуўся.

Гэтыя пасівельныя жанчыны — апошнія жыхары вёскі, што зведала пакуты. У кожнай з іх — свой клопат: ку-

Апошнія жыхары вёскі, што зведала пакуты.

Неўзабаве, восенню, на радзіму вярнуліся і яны.

— Прыйшлі ў вёску, а тут — ні кара, ні двара, — узгадвае жыхарка Шкленікова. — Змялячакку недалёка зрабілі, некаторы час так і жылі. А потым нейкую хатку зляпілі. Цяпер я адна засталася. Брат ужо сем гадоў як памёр.

На гадавіну трагедыі роднай вёскі 83-гадовы Эдвард Чарняўскі прыехаў з Вільню-

выставілі ў рад. З двух бакоў стаялі кулямёты. Ніхто не сумняваўся: зараз расстраляюць. Але, відаць, нешта пайшло не так, і нас адпусцілі.

Другі раз пашанцавала менш. Усю ноч гітлераўцы бяшчывавалі, а раніцай вывелі жыхароў у сярэдзіну вёску. «І тут зрабілі сартаванне: працаздольных, з малой колькасцю дзяцей (адзін ці два) — у адно мес-

Лынтупах, дзе асуджаныя на катаржныя работы чакалі наступных указанняў, ночу ім нехта адчыніў дзверы. Пакінуць будынак адважыліся самыя смелыя.

Вестка пра тое, што ў суседняй вёсцы здарылася трагедыя да недалёка адсюль Наўрані даляцела імгненна. Жыхары суседняй вёскі баяліся, што іх напаткае такі ж лёс. Неяк абышлося...

ры, козы, калі-нікалі прыязджаюць дзеці. Але ёсць тое, што іх аб'ядноўвае. Яны могуць не памятаць, што рабілі ўчора, а часам з цяжкасцю ўзгадваюць імёны праўнікаў. Затое ніколі не выкрасліць з памяці той вераснёўскі дзень 1943 года...

Бераніка КАНЮТА.
kanyuta@zviazda.by

Мядзельскі раён.
Больш здымкаў глядзіце на сайце zviazda.by.

«Звязда» працягвае друкаваць матэрыялы ў падтрымку адкрыцця ў пасёлку Глуша Бабруйскага раёна музея, прысвечанага творчасці Алеся Адамовіча.

З МАЛІТВАЙ АБ МІРЫ

Напэўна, шмат хто з нас зведаў пачуццё гонару, калі на нядаўнім прэстыжным Венецыянскім кінафэстывалі пераможна прагучала імя нашага славутага земляка. Адрэстаўраваная на «Масфільме» кінастужка па сцэнарыі Алеся Адамовіча і Элема Клімава «Ідзі і глядзі» стала лепшай у конкурсе «Венецыянская класіка», вытрымаўшы канкурэнцыю сярод твораў сусветна вядомых мэтраў кіно Бернарда Берталучы і Стывена Спілберга.

Упершыню фільм выйшаў на экраны ў 1985 годзе і хутка абышоў увесь свет, выклікаўшы вялікі рэзананс. Стужка атрымала першую прэмію і «Залаты прыз» на XIV Маскоўскім кінафэстывалі. Яе праглядзелі дзясяткі мільёнаў глядачоў. Такое пра вайну тады яшчэ ніхто не казаў. Цяпер фільм зноў нагадаў пра крохкасць свету. Пра трагедыю мірных жыхароў, у тым ліку з вёскі Боркі Кіраўскага раёна Магілёўскай вобласці.

Аповесць «Карнікі», дзе Адамовіч пра гэта напісаў, лягла ў аснову экранізаваанай ваеннай драмы. Таленавіты расійскі рэжысёр з шырокай душой і вялікім сэрцам Элем Клімаў моцна прасякнуўся творчасцю Адамовіча. Здымкі фільма «Ідзі і глядзі» ішлі цяжка і марудна, карціна атрымлівалася занадта жорсткай, і Клімаў неяк песімістычна выказаўся, што яе, напэўна, ніхто і глядзець не будзе. На што Адамовіч адказаў: «Хай не глядзяць. Але мы павінны пакінуць гэтую інфармацыю перад тым, як сыдзем на той свет. Пакінуць яе як сведчанне вайны, як маленькае аб міры»...

У пачатку верасня мы адзначылі 90-годдзе пісьменніка. Цэнтралізаваная бібліятэчная сетка Бабруйскага раёна на працягу года

правяла шэраг мерапрыемстваў, прысвечаных яго творчасці, сумесна з супрацоўнікамі «Бабруйскаіно» знаёміла школьнікаў з літаратурнай спадчынай Адамовіча. У верасні сельскія бібліятэкі раёна запрасілі чытачоў на літаратурныя часы ў гонар юбіяра.

Душэўнай і цёплай атрымалася сустрэча дачкі пісьменніка Наталлі з мясцовым насельніцтвам 3 верасня ў Бабруйскім раённай бібліятэцы. Гучалі ўспаміны, дэманстраваліся ўрыўкі з «адамовічкіх» кінастужак — дзве з паловай гадзіны пралацелі як адна хвіліна.

А перад гэтым было святкаванне юбілею ў Глушы, наведванне магілы Адамовіча з ускладаннем кветак, памятны вечар у пасялковым Доме культуры. Прыемнай нечаканасцю для Наталлі стала навіна пра тое, што жыхарка пасёлка Валянціна Філіповіч перадала ў сельсавет кніжку Алеся Адамовіча «Шлях да майстэрства: Станаўленне мастацкага стылю Кузьмы Чорнага» з дароўным надпісам — цудоўны экспанат для будучага музея. «Сяброў дзяцінства Івану Стэфанавічу «Рыжаму» на добрую памяць», — напісана рукой Адамовіча на форзацы кнігі і пазначана дата — 4.10.58. Той, каму ён яе падарыў, вучыўся з будучым пісьменнікам у школе і нават сядзеў з ім за адной партай. На жаль, мужчына нядаўна памёр. А жонка вырашыла, што кніжка зможа папоўніць экспазіцыю будучага музея. Наталля вельмі перажывала, што не паспела сустрэцца з сябрам бацькі і нават нічога не ведала пра яго.

Вядома, што лепшым сведчаннем нашай удзячнасці пісьменніку быў бы музей у Глушы, пра які «Звязда» піша ўжо не першы год. За гэты час быў адкрыты разліковы рахунак для дабрачынных ахвяра-

ванняў пры Бабруйскім райвыканкаме, пры гэтай жа ўстанове сёльна створана Назіральная рада пад старшынствам намесніка старшыні Бабруйскага райвыканкама Тацяны ВАРАНКО. Падчас першага яе пасяджэння было прынятае рашэнне аб перадачы грошай на распрацоўку праектна-каштарыснай дакументацыі. Пакуль агульнымі намаганнямі сабрана 11 800 рублёў, сума недастаткова для распрацоўкі праекта. Але абласны Цэнтр рэстаўрацыі пагаджаўся зрабіць яго на ўмовах спонсарства. На жаль, з верасня Цэнтр па рэстаўрацыі як самастойная арганізацыя ўжо не існуе, і пытанне з дакументацыяй зноў завісла.

У Бабруйскім райвыканкаме бачаць выйсце ў працягу збору грошай. Аднак рахунак з пачатку года, па словах начальніка аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Бабруйскага райвыканкама Галіны ЧАРНОВАЙ, не папаўняецца. І гэта, як запэўніла яна, нягледзячы на няспынную працу па папулярнасці імя пісьменніка ўстановамі культуры раёна.

Старшыня Беларускага таварыства аховы помнікаў гісторыі і культуры і член Назіральной рады Антон АСТАПОВІЧ, між тым, нагадвае, што без праектна-каштарыснай дакументацыі нельга разлічваць на сур'езныя спонсарскія грошы:

— Ёсць сістэма еўрапейскага фінансавання менавіта на рэстаўрацыю, стварэнне музеяў, але ж любыя еўрапейскія гранты можна ўзяць толькі тады, калі распрацавана праектна-каштарысная дакументацыя, якая прайшла экспертызу.

Збор сродкаў працягваецца. А заадно і папулярнасці твораў пісьменніка. Нядаўна ў магілёўскім кінатэатры «Космас» двойчы

Наталля АДАМОВІЧ на фотавыставе, прысвечанай здымкамі фільма «Ідзі і глядзі», у Магілёўскай абласной бібліятэцы, 2016 год.

прайшлі кінапаказы фільма «Ідзі і глядзі». А Магілёўская гарадская арганізацыя Таварыства беларускай мовы распрацавала і ўжо абкатала экскурсійны маршрут з наведваннем адамовічкіх мясцін у Глушы: Магілёў—Багушоўка—Глуша—Завалоччы—Старыя Дарогі—Слуцк. Больш як 20 чалавек пабывалі ў перадапошніх вераснёўскія дні ў Глушы, потым наведвалі магілу пісьменніка. «Нязручна было толькі тое, што прыйшлося шукаць будынак аптэкі, на рэканструкцыю якога збіраюцца грошы, — паведаміў старшыня арганізацыі Алег ДЗЬЯЧКОУ. — Было б прасцей, калі б насупраць дома і на павароце на могілкі стаялі паказальнікі».

Арганізацыя збіраецца распрацаваць буклет і раздаць яго па магілёўскіх турфірмах. Трэба, каб людзі

ведалі, што ў іх ёсць яшчэ адна нагода для гонару за сваю Радзіму.

Нэлі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by
Нагадваем, што дабрачынны рахунак для збору сродкаў на рэканструкцыю будынка пад музей Алеся Адамовіча адкрыты пры аддзеле ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Бабруйскага райвыканкама:

р/р 3642129272326 у філіяле 703 ААТ «ААБ Беларусбанк», код 760 г. Бабруйск, УНП 701226324. Прызначэнне плацяжу «Для вырабы праектна-каштарыснай дакументацыі і рэканструкцыі будынка ў пасёлку Глуша пад музей А. Адамовіча». Увага! Указанне назначэння плацяжу прынцыповае! Гэты доўгі сказ абавязкова павінен быць пазначаны на банкаўскім дакуменце.

	Центр Промышленной Оценки	<ul style="list-style-type: none"> • Организация аукционов • Оценка всех видов имущества
	ЗАО «Центр промышленной оценки» информирует	
В извещении о проведении повторного открытого аукциона (24.10.2017 г.) по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Трест №26 Железобетонмонтаж», опубликованном в газете «Звезда» от 05.10.2017, вносится изменение: лот №8 – Контейнер офисно-бытовой, 2010 г. в., инвентарный №828 расположен по адресу: г. Гродно, ул. Индустриальная, 2а		
Контактные телефоны	+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42.	
Email:	auktion@cpo.by. Сайт: www.cpo.by	
УНП 100120830		

ОАО «Амкодор-Унимод» (220073, г. Минск, ул. Пинская, 18)	
Оперативная информация о совершении сделки, в отношении которой имеется заинтересованность аффилированных лиц ОАО «Амкодор-Унимод»	
– полное наименование и местонахождение акционерного общества:	
Открытое акционерное общество «Амкодор-Унимод» 220073, г. Минск, ул. Пинская, 18,	
– наименование уполномоченного органа акционерного общества и дата принятия им решения о совершении сделки: Совет директоров, 5 октября 2017 г.;	
– вид сделки: предоставление займа работнику Общества (члену Совета директоров) на строительство жилья;	
– предмет сделки: заем на строительство жилья;	
– критерии заинтересованности в соответствии с частью первой статьи 57 Закона Республики Беларусь «О хозяйственных обществах» лиц, указанных в абзацах втором–четвертом части седьмой статьи 57 Закона Республики Беларусь «О хозяйственных обществах»: отсутствие;	
– сумма сделки (общая сумма взаимосвязанных сделок): 60 тыс. бел. руб.;	
– балансовая стоимость активов (стоимость активов), определенная на основании данных бухгалтерской (финансовой) отчетности за последний отчетный период, предшествующий дню принятия решения о совершении такой сделки (стоимости активов): 9182 тыс. бел. руб.	
Совет директоров ОАО «Амкодор-Унимод»	
УНП 100010116	

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА				
Организатор аукциона		Ликвидационная комиссия ООО «Служба комплектирования трубопроводов ЗПТ» г. Могилев, 4-й пер. Мечникова, 17/2		
Продавец		ООО «Служба комплектирования трубопроводов ЗПТ» 212008, г. Могилев, 4-й пер. Мечникова, 17/2, тел. 8(0222)72-77-72		
Предмет аукциона				
Транспорт, оборудование, расположенное по адресу: г. Могилев, 4-й пер. Мечникова, 17				
№ лота	Инв. номер	Наименование	Начальная цена с НДС 20%, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб. с НДС 20%
1	76	Полуприцеп Schmitz, тентовый, низкорамный, г/п 28 т, 98 м. куб., 1998 г. в.	5 040,00	252,00
2	106	Бытовка строительная	2 400,00	120,00
3	195	Кузов (кунг)	480,00	24,00
4. Объекты недвижимого имущества (составные части и принадлежности), расположенные по адресу: г. Могилев, 4-й пер. Мечникова, 17, в составе:				
Инв. номер	Наименование (назначение)		Общая площадь	
700/С-3733	Здание цеха облицовочной плитки № 2 с административными помещениями (доля – 8/15) (Здание многофункциональное)		5 948,6 кв. м	
350/С-100401	Здание административного корпуса (доля – 1/5) (Здание административного корпуса)		1291,0 кв. м	
Составные части и принадлежности: кабельные линии внутри здания; автомат повторного включения 1600А апв-5; кабельные линии связи; пожарная сигнализация офиса; приточно-вытяжная вентиляция; сигнализация; система видеонаблюдения; система электроснабжения; счетчики электроэнергии – 8 шт.; видеонаблюдение склада; кран мостовой двухбалочный г/п 3,2 т; складское оборудование; стеллаж 1; стеллаж; сторожевая будка; металлическое ограждение с воротами и калиткой; ограждение площадки для производства; ограждение площадки 1; ограждение площадки -2; площадка, прилегающая к цеху; пропускной пост; система пожарной сигнализации цеха; сторожевая будка 2; таль; стеллаж				
Сведения о земельном участке				
объекты недвижимого имущества расположены на двух земельных участках: участок (для содержания и обслуживания здания цеха) площадью 0,8615 га (доля 2/150, право постоянного пользования), участок (для содержания и обслуживания здания административного корпуса) площадью 0,0440 га (доля 1/5, право аренды по 20.12.2021)				
Сведения об обременениях				
Арендаторы. Подробная информация по телефону +375(44)729-46-60, e-mail: jurist@sktztpt.by. Бураков Андрей Петрович				
Начальная цена с НДС 20% 1 128 730 руб. 80 коп.				
Шаг аукциона 56 436 руб. 54 коп.				
Порядок ознакомления				
Ознакомление заинтересованных лиц с предметом аукциона осуществляется с 8.00 до 18.00 во все дни недели по предварительному согласованию по тел. +375(29)631-19-51, Максим Александрович				
Задаток: 2 000 (две тысячи) белорусских рублей. Перечисляется на р/с BY24 PJCB 3012 3008 8110 1000 0933 в «Приорбанк» ОАО, ЦБУ 300 г. Могилев код банка (БИК) PJCBVBY2X. Получатель – ООО «СКТ ЗПТ», УНП 790104272. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества ООО «СКТ ЗПТ», проводимом 18 октября 2017 г.				
Срок подписания договора купли-продажи: не позднее 1 рабочего дня после проведения аукциона				
Срок оплаты: в течение 3 рабочих дней со дня заключения договора купли-продажи				
Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидиремого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совмина Республики Беларусь от 8 января 2013 г. №16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидиремого юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов соглашение о задатке. Информация о документах, необходимых для участия в аукционе, порядке его проведения, оформления результатов вы можете получить по телефону +375 (44) 729-46-60, e-mail: jurist@sktztpt.by, Бураков Андрей Петрович.				
В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявления на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5%				
Затраты на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи, в течение 5 дней со дня проведения торгов				
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия				
Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» 30.08.2017				
Дата, место и время проведения аукциона	18 октября 2017 г. в 12.00 г. Могилев, 4-й пер. Мечникова, д. 17, к. 2 офис ООО «Служба комплектирования трубопроводов ЗПТ»			
Дата, место и время окончания приема документов	13 октября 2017 г. до 18.00 г. Могилев, 4-й пер. Мечникова, д. 17, к. 2 ликвидационная комиссия ООО «Служба комплектирования трубопроводов ЗПТ»			
Контакты	+375(29)631-19-51, +375(44)729-46-60, +375(29)112-28-43, jurist@sktztpt.by			

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ

ОБ ЭМИССИИ ОБЛИГАЦИЙ двадцать первого, двадцать второго и двадцать третьего выпусков открытого акционерного общества «БАНК МОСКВА-МИНСК»

1. Полное и сокращенное наименование эмитента:
полное:
на белорусском языке: Адкрытае акцыянернае таварыства «Банк Масква-Мінск»;
на русском языке: Открытое акционерное общество «Банк Москва-Минск»;
сокращенное:
на белорусском языке: ААТ «Банк Масква-Мінск»;
на русском языке: ОАО «Банк Москва-Минск».

2. Место нахождения Банка, телефон, факс, электронный адрес (e-mail)

Республика Беларусь, 220002, г. Минск, ул. Коммунистическая, д. 49, пом. 1.

Телефон (+375 17) 239-17-00, факс (+375 17) 239-17-09.

Электронный адрес (e-mail): mmb@mmbank.by

3. Наименование периодического печатного издания, в котором будет публиковаться годовая индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность Банка, информация о принятом решении о реорганизации или ликвидации эмитента либо о возбуждении в отношении эмитента производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве), о внесенных изменениях в проспект эмиссии облигаций, и сроки их публикации

Годовая индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность Банка будет ежегодно публиковаться в газете «Звезда» в сроки, определенные законодательством Республики Беларусь, а также размещаться на едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг.

В газете «Звезда» публикуется следующая информация:

– в случае принятия решения о реорганизации или ликвидации Банка – не позднее 2 месяцев с момента принятия такого решения;

– в случае возбуждения в отношении Банка производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) – в течение 5 дней с момента получения соответствующего судебного постановления;

– в случае внесения изменений в проспект эмиссии облигаций – не позднее 7 дней после регистрации указанных изменений Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь.

Кроме того, данная информация будет размещена на едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг в сроки, установленные законодательством Республики Беларусь.

Годовая индивидуальная финансовая отчетность Банка за 2016 год, а также отчетность о деятельности Банка по состоянию на 1 апреля 2017 года опубликована 18.04.2017 г. в газете «Звезда» №73 (28437), отчетность о деятельности Банка по состоянию на 1 июля 2017 года опубликована 21.07.2017 г. в газете «Звезда» №138 (28502).

4. Размер уставного фонда Банка

Уставный фонд Банка составляет 7 568 000 (Семь миллионов пятьсот шестьдесят восемь тысяч) белорусских рублей.

5. Наименование депозитария, обслуживающего эмитента

Депозитарием эмитента является депозитарий ОАО «Банк Москва-Минск» (код депозитария – 025).

Место нахождения депозитария: Республика Беларусь, 220002, г. Минск, ул. Коммунистическая, 49, пом. 1.

Специальное разрешение (лицензия) на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам: №02200/5200-124-1133. Составляющие работы и услуги: брокерская деятельность, дилерская деятельность, депозитарная деятельность.

6. Дата, номер государственной регистрации Банка и наименование органа, его зарегистрировавшего

Банк зарегистрирован постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 24 октября 2007 г. № 196 и осуществляет свою деятельность как правопреемник Унитарного предприятия «Иностранный банк «Москва-Минск», зарегистрированного постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 7 апреля 2000 г. № 9.2.

В Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей (далее – «ЕГР») Банк зарегистрирован за №807000002.

Банк является преемником прав и обязанностей реорганизованного путем преобразования Унитарного предприятия «Иностранный банк «Москва-Минск» в соответствии с передаточным актом.

7. Сведения о проведении открытой продажи облигаций

7.1. Дата принятия решения о выпуске облигаций и наименование органа, принявшего это решение

Решение о двадцать первом, двадцать втором и двадцать третьем выпусках облигаций принято Наблюдательным советом Банка 24 августа 2017 года (протокол №9).

7.2. Форма и вид облигаций, объем выпуска, количество, номинальная стоимость облигаций

Номер выпуска	21	22	23
Валюта выпуска	Белорусский рубль	Белорусский рубль	Российский рубль
Форма и вид облигаций	Именные, процентные, неконвертируемые облигации, эмитируемые в бездокументарной форме в виде записей на счетах		
Объем выпуска	15 000 000	15 000 000	400 000 000
Количество облигаций (шт.)	150	150	400
Номинальная стоимость облигации	100 000	100 000	1 000 000
Ставка процентного дохода, процентов годовых	7	8	7,75

7.3. Цель эмиссии облигаций и направления использования средств, полученных от размещения облигаций

Эмиссия облигаций осуществляется в целях привлечения денежных средств юридических лиц для финансирования текущих (кредитных) операций Банка.

Средства, полученные от размещения облигаций, будут использованы в соответствии с целью их эмиссии.

7.4. Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям

Эмиссия облигаций осуществляется по согласованию с Национальным банком Республики Беларусь (постановление Правления Национального банка Республики Беларусь от 08.09.2017 №372) в соответствии с подпунктом 1.8 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 28.04.2006 №277 «О некоторых вопросах регулирования рынка ценных бумаг» без учета положений, предусмотренных в подпункте 1.7 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь.

Общий размер обязательств по облигациям Банка не превышает нормативный капитал Банка, рассчитанный в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.5. Период проведения открытой продажи облигаций

Продажа облигаций проводится с 2 октября 2017 года по 2 сентября 2018 года и прекращается в случае полной реализации всего объема выпуска.

7.6. Срок и порядок обращения облигаций

Срок обращения облигаций двадцать первого выпуска – 730 календарных дней.

Срок обращения облигаций двадцать второго и двадцать третьего выпусков – 365 календарных дней.

Для расчета срока обращения облигаций день начала размещения и день начала погашения считаются одним днем.

Обращение облигаций осуществляется среди юридических лиц резидентов и нерезидентов Республики Беларусь. Совершение сделок с облигациями при их размещении осуществляется в установленном законодательством Республики Беларусь порядке на организованном и неорганизованном рынках.

7.7. Дата начала погашения облигаций

Дата начала погашения облигаций двадцать первого выпуска – 02.10.2019.

Дата начала погашения облигаций двадцать второго и двадцать третьего выпусков – 02.10.2018.

Дата окончания погашения облигаций совпадает с датой начала погашения облигаций.

7.8. Порядок определения размера дохода по облигациям, условия его выплаты, период начисления процентного дохода

Годовая процентная ставка процентного дохода по облигациям двадцать первого выпуска устанавливается в размере 7% годовых, по облигациям двадцать второго выпуска устанавливается в размере 8% годовых, по облигациям двадцать третьего выпуска устанавливается в размере 7,75% годовых.

Расчет процентного дохода по облигациям производится по каждой облигации путем его начисления на номинал одной облигации за соответствующий период начисления процентного дохода по установленной процентной ставке исходя из фактического количества дней в году (365/366) с округлением до одной копейки математическим методом.

Процентный доход по одной облигации рассчитывается по формуле:

$$D = \frac{Hn \times Pn}{100} \times \left(\frac{T365}{365} + \frac{T366}{366} \right),$$

где:

D – процентный доход, выплачиваемый периодически в течение срока обращения облигации;

Hп – номинальная стоимость облигации;

Pn – ставка дохода;

T365 – количество дней периода начисления дохода, приходящееся на календарный год, состоящий из 365 дней;

T366 – количество дней периода начисления дохода, приходящееся на календарный год, состоящий из 366 дней.

Продолжительность периодов начисления дохода, даты его выплаты и даты формирования реестра владельцев облигаций для целей выплаты процентного дохода приведены в Графиках выплаты процентного дохода:

по облигациям **двадцать первого** выпуска

Номер периода начисления процентного дохода	Начало периода начисления процентного дохода	Конец периода начисления процентного дохода (дата выплаты процентного дохода/погашения)	Продолжительность периода начисления процентного дохода	Дата формирования реестра для целей выплаты процентного дохода либо погашения
1	2	3	4	5
1	03.10.2017	31.10.2017	29	29.10.2017
2	01.11.2017	30.11.2017	30	28.11.2017
3	01.12.2017	31.12.2017	31	29.12.2017
4	01.01.2018	31.01.2018	31	29.01.2018
5	01.02.2018	28.02.2018	28	26.02.2018
6	01.03.2018	31.03.2018	31	29.03.2018
7	01.04.2018	30.04.2018	30	28.04.2018
8	01.05.2018	31.05.2018	31	29.05.2018
9	01.06.2018	30.06.2018	30	28.06.2018
10	01.07.2018	31.07.2018	31	29.07.2018
11	01.08.2018	31.08.2018	31	29.08.2018
12	01.09.2018	30.09.2018	30	28.09.2018
13	01.10.2018	31.10.2018	31	29.10.2018
14	01.11.2018	30.11.2018	30	28.11.2018
15	01.12.2018	31.12.2018	31	29.12.2018
16	01.01.2019	31.01.2019	31	29.01.2019
17	01.02.2019	28.02.2019	28	26.02.2019
18	01.03.2019	31.03.2019	31	29.03.2019
19	01.04.2019	30.04.2019	30	28.04.2019
20	01.05.2019	31.05.2019	31	29.05.2019
21	01.06.2019	30.06.2019	30	28.06.2019
22	01.07.2019	31.07.2019	31	29.07.2019
23	01.08.2019	31.08.2019	31	29.08.2019
24	01.09.2019	02.10.2019	32	30.09.2019
Итого:			730	

По облигациям **двадцать второго** и **двадцать третьего** выпусков

Номер периода начисления процентного дохода	Начало периода начисления процентного дохода	Конец периода начисления процентного дохода (дата выплаты процентного дохода/погашения)	Продолжительность периода начисления процентного дохода	Дата формирования реестра для целей выплаты процентного дохода либо погашения
1	2	3	4	5
1	03.10.2017	31.10.2017	29	29.10.2017
2	01.11.2017	30.11.2017	30	28.11.2017
3	01.12.2017	31.12.2017	31	29.12.2017
4	01.01.2018	31.01.2018	31	29.01.2018
5	01.02.2018	28.02.2018	28	26.02.2018
6	01.03.2018	31.03.2018	31	29.03.2018
7	01.04.2018	30.04.2018	30	28.04.2018
8	01.05.2018	31.05.2018	31	29.05.2018
9	01.06.2018	30.06.2018	30	28.06.2018
10	01.07.2018	31.07.2018	31	29.07.2018
11	01.08.2018	31.08.2018	31	29.08.2018
12	01.09.2018	30.09.2018	30	28.09.2018
13	01.10.2018	31.10.2018	31	29.10.2018
14	01.11.2018	30.11.2018	30	28.11.2018
15	01.12.2018	31.12.2018	31	29.12.2018
16	01.01.2019	31.01.2019	31	29.01.2019
17	01.02.2019	28.02.2019	28	26.02.2019
18	01.03.2019	31.03.2019	31	29.03.2019
19	01.04.2019	30.04.2019	30	28.04.2019
20	01.05.2019	31.05.2019	31	29.05.2019
21	01.06.2019	30.06.2019	30	28.06.2019
22	01.07.2019	31.07.2019	31	29.07.2019
23	01.08.2019	31.08.2019	31	29.08.2019
24	01.09.2019	02.10.2019	32	30.09.2019
Итого:			730	

По облигациям **двадцать второго** и **двадцать третьего** выпусков

Номер периода начисления процентного дохода	Начало периода начисления процентного дохода	Конец периода начисления процентного дохода (дата выплаты процентного дохода/погашения)	Продолжительность периода начисления процентного дохода	Дата формирования реестра для целей выплаты процентного дохода либо погашения
1	2	3	4	5
1	03.10.2017	31.10.2017		

■ Ёсць прапанова

«А ПРА ЖАНЧЫН
ДЫ ДЗЯЦЕЙ, ВЫХОДЗІЦЬ,
ЗАБЫЛІСЯ?»

...Меў трохі часу — перачытаў летнія нумары літаратурных часопісаў і вось што заўважыў. Некалі, у савецкія часы, усе яны да Дня Перамогі і вызвалення Мінска ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў друкавалі загінулых у вайну паэтаў і пісьменнікаў, прапаноўвалі новыя творы жывых Пімена Панчанкі, Аляксея Пысіна, Пятра Глебкі, Максіма Танка, Васіля Быкава, Івана Мележа...

Цяпер такога, можна сказаць, няма. Нават горш за тое: сталі выказвацца думкі, што пра вайну ўжо трэба забыцца.

Не ведаю, як на ваш, а на мой погляд заклікаць да гэтага можа толькі той, для каго вайна — нейкае абстрактнае паняцце, а не трагедыя, не вялікая гора, перажытае асабіста альбо тваімі роднымі — бацькамі, дзядзямі... Тады і ты пра яе будзеш

памятаць і рабіць усё, каб ніколі больш не пачалася новая, каб наш край не напаткала яшчэ адна дэмаграфічная катастрофа.

Што яшчэ для гэтага варта было б зрабіць?

Некалі даўно мне пашчасціла пазнаёміцца з народным мастаком Беларусі Іванам Ахрэмчыкам і пачуць ад яго, што ў Мінску, на рагу вуліц Беларускай і Ульянаўскай, добра было б пабудоваць каплічку ў памяць усіх нашых загінулых жанчын і іх дзетак.

Ну сапраўды, знайшлі ж мы сродкі, каб ушанаваць памяць хлопцаў, якія загінулі ў Афганістане, — ходзяць людзі на востраў слёз.

Вайна ў нас чамусьці асацыюецца з ахвярамі-мужчынамі, якія загінулі ў баях. А пра жанчын, якіх катавалі, пра дзяцей, выходзіць, забыліся?

У. М. ГОЛУБЕЎ, г. Мінск

■ Чалавек — чалавеку

ПТУШКІ,
ЯК ЛЮДЗІ...

Некалі даўно буслы перамаглі майго суседа: як ён ні адпуджваў, — змайстравалі на слупе гняздо. І цяпер штогод мы маем магчымасць чакаць сваіх птушак, любавання імі, лічыць галоўкі буслянят і за іх хвалявацца, бо леты бываць розныя, і вялікую сям'ю ў засуху цяжка пракарміць.

Але ж найцяжэй буслам было сёлета, бо неяк раніцай здарылася непапраўнае: суседскі сабака злавіў бусліху, асіраціў траіх буслянят.

Бацька-бусел вельмі перажываў гэту страту, доўга сядзеў побач з буслянкаю, пазіраў на малых. Але ж потым, дзякаваць богу, нідзе не дзеўся — стаў насіць ім ежу.

Хапала яе, не хапала, — бусляняты раслі на вачах і хутка ўжо сталі спрабаваць свае крылы...

Хочацца верыць, што яны — як бы высока ні ўзляцелі — будуць памятаць свайго бацьку, які не пакінуў іх у бядзе, паставіў на крыло. Хоць мог бы (на жаль, як іншыя людзі) і ўцячы ад сваіх дзяцей, абы не гадаваць.

Анатоль КАШЭВІЧ, Лельчыцкі раён

■ Так ці не?

І не будзе падстаў
для сумненняў

«У нашай мове ёсць шэраг досыць падобных слоў. Патлумачце, калі ласка, чым, напрыклад, *вывад* адрозніваецца ад *высновы* і *выніку*, а *стан* — ад *становішча*? І яшчэ. Я разумею, што словы *нагода* і *падстава* вельмі блізкія сваім сэнсам. Але ж розніца, відавочна, ёсць. У чым яна?» — цікавіцца па электроннай пошце спадарыня Кацярына М.

На пытанні чытачкі адказваюць **стыльрэдактары «Звязды» Аляксей САЛАМЕВІЧ і Леў ГЛУШЫЦКІ.**

1. *Вывадам* называюць пэўную думку, меркаванне, да якога нехта прыйшоў у сваіх разважаннях. Ён, *вывад*, згадзіцца, можа быць лагічным, правільным, няправільным, паспешлівым...

У гэтым самым значэнні ўжываецца і слова *выснова*. Таму зрабіць *выснову* значыць тое, што і зрабіць *вывад*.

Дарэчы, у гэтых двух назоўнікаў у літаратурнай мове ёсць і трэці сінонім — *заклучэнне*.

Слова ж *вынік* не з гэтага шэрагу: ім, *вынікам*, называюць тое, што атрымалася, з'явілася пасля нейкага дзеяння. Можна сказаць, напрыклад, што вынікам працы пісьменніка стала папулярнасць ягоных кніг, вынікам працы агранома — добры ўраджай бульбы.

Да гэтага слова сінонімам выступае і назоўнік *рэзультат*. Аднак сёння ён ужываецца ўсё радзей і радзей, бо ў плане значэння нічым не адрозніваецца ад *выніку* і можа быць заменены ім ва ўсіх выпадках.

2. Сінонімы *стан* і *становішча* сапраўды маюць пэўнае разыходжанне, праз якое, ведаючы, іх даволі проста адрозніць. Запомнім, што другое слова семантычна звязана ў першую чаргу з месцам, з прасторай. Выраз сацыяльнае *становішча* кажа, напрыклад, пра тое «месца», якое чалавек займае ў соцыуме, яго «ролю ў грамадстве».

Стан жа мае на ўвазе ў першую чаргу ўнутраны ўмовы, акалічнасці існавання чаго-небудзь. Выраз «эканамічны стан краіны» можна растлумачыць, напрыклад, як эканамічныя ўмовы, якія ў краіне склаліся.

3. Што да *нагоды*, то ёй можа быць нейкая падзея, якая становіцца прычынай для таго, каб адбылася іншая. Напрыклад, дзень нараджэння некага з сямейнікаў можа паслужыць *нагодай* для таго, каб сабрацца ўсёй радні. Альбо перамога спевака ў конкурсе можа паслужыць *нагодай* для яго прэс-канферэнцыі.

Слова *нагода* можа абазначаць таксама зручны выпадак.

А вось *падставу* не абавязкова «звязваць» з нейкай падзеяй, яна — прычына для чаго-небудзь альбо любячы абставіны, якія з'яўляюцца асновай для нейкіх дзеянняў. Можна казаць, напрыклад, што для прызнання кагосьці вінаватым не было законных падстаў, альбо веданне мовы не давала падстаў для сумненняў — у прыватнасці, дзе якое слова трэба ўжыць...

■ У абарону слоў

Сёння мы баронім слова *жабры*.

Апошнім часам усё часцей і часцей гучыць меркаванне, што гэтае слова — русізм, што па-беларуску трэба казаць і пісаць *шчэлепы*. Звернемся да аўтарытэтаў: прааналізаваўшы розныя тэксты і слоўнікавыя матэрыялы, мовазнавец Іван Якаўлевіч Лепешаў у кнізе «Культура маўлення» прыходзіць да высновы, што *шчэлепамі* называлі і называюць якраз не *жабры*, а *сківіцы*, як у людзей, так і жывёл. *Жабры* ж (а таксама выраз «браць (узязць) за жабры») ёсць ва ўсіх слоўніках. Таму раздзяляйма розныя словы — жабры і шчэлепы!

■ Добрыя навіны

ХРАМ
ПРЫ ДАРОЗЕ

Некалі дарога Столін—Пінск ішла па пясках праз Плотніцу і адбірала аж тры гадзіны. Пасажырам, у прыватнасці, не раз даводзілася выходзіць з аўтобуса і падпіхваць яго...

Потым, калі новая дарога прайшла паўз Фядоры, і шлях да Пінска скараціўся ўдвай, стала зразумелай назва мясцовага калгаса — «Прагрэс». На цэнтральнай сядзібе яго з'явіліся новыя адміністрацыйныя і жыллыя будынкі, школа, дзіцячы садок, Дом культуры з вялікай актавай залай, радалі вочы амаль гарадскія лазня і крама...

А цяпер намаганямі вернікаў узведзены і праваслаўны храм — самы прыгожы, бадай, у нашым раёне!.. Прычым сакрэт гэтай прыгажосці не столькі ў вышыні яго сцен і пазалоце купалёў, колькі ў духоўным святле, якое ён выпраменьвае. Яго аздабленне, інтэр'ер, іконы, вітражы, спеы царкоўнага хору, крыжы, адзенне святара не могуць не ўражваць! А калі ведаць, што да ўсяго прыкладалася рука твайго бацькі ці дзеда, калі ты сам браў удзел у стварэнні гэтай прыгажосці, хіба знойдзецца месца раднейшае?

Уладзімір ЖЫЛЕВІЧ, г. Столін

■ Письмо з каментарыем

«БЕЛАРУСАМ»
РАБОТЫ Ў ГОРАДЗЕ ЯШЧЭ ХОПІЦЬ

Рэдакцыя «Звязды» атрымала ліст ад мінчаніна Уладзіміра Салаўя, які эмацыянальна абурэцца тым, што ў Мінску вуліцы прыбіраюць прапашнымі трактарамі. Вось што, у прыватнасці, піша заяўнік. «Трэці год вяду актыўныя дзеянні. Прашу замяніць трактары з прычэпамі і шчоткамі, якія зусім не дадаюць прыгажосці нашаму гораду, на адпаведную ўзроўню горада-героя, эстэтычна вытрыманую тэхніку для ўборкі. Кожны дзень мы назіраем прапашныя трактары на праспектах і плошчах горада. Ну, ніяк яны не ўпісваюцца ў пейзаж сталіцы. Ім самае месца ў полі. Лічу, што гэта нават непавага ўлад да жыхароў. Тым самым яны і пацвярджаюць, што краіна названа ў гонар трактара».

Ну, апошняе выказанне пакінем на сумленні аўтара. А вось тое, што, дзякуючы ў тым ліку і трактарам «Беларус», пра нашу краіну больш даведаліся ў свеце, — факт. Напрыклад, калі не памыляюся, яшчэ ў савецкія часы ў В'етнаме была выпушчана паштовая марка з выявай адной з мадэляў тэхнікі вытворчасці Мінскага трактарнага завода. Але гэта лірычнае адступленне.

Трактары, пра якія згадвае заяўнік, — шматфункцыянальная тэхніка. На іх не толькі араць, як піша гараджанін, можна, але і з адвалам, шчоткай выкарыстоўваць, прычэпці цыстэрну перавезці. Дарэчы, і ў межах горада можа ўзнікнуць патрэба нешта ўзараць. Дык тады што, гора-

ду, які не мае такой уласнай тэхнікі, выпісваць трактары з плугамі аднекуль? Ці мець толькі для такіх выпадкаў спецыялізаваную, якая ў іншы час будзе прастойваць? Тым больш, што ніхто магутнымі энэрганасычанымі трактарамі вуліцы не падмятае. З іншага боку было б дзіўна, маючы ў сталіцы знакаміты завод, не выкарыстоўваць у самім горадзе яго прадукцыю, так?

Пра знешні выгляд трактароў таксама не зусім зразумелае выказанне заяўніка — за апошні час дызайн іх змяніўся, былі выпушчаны новыя сучасныя мадэлі. Дэманстрацыю дасягненняў трактарабудуўнікоў, у тым ліку падчас святкавання Дня горада, усе бачылі? Якая там

была прадстаўлена лінейка навінак? Калі гэтага заяўніку недастаткова, прывядзём афіцыйны адказ на яго запыт з дзяржаўнага вытворчага аб'яднання «Гаррамаўтадар Мінгарвыканкама».

«Канструктарскімі бюро ААТ «МТЗ», ААТ «Амкадор», ААТ «МАЗ» і іншымі беларускімі вытворцамі вядзецца вялікая работа па стварэнні зусім новых лінеек сучасных камунальных машын, якія не саступаюць, а часам і пераўзыходзяць імпартным аналагі па тэхнічных характарыстыках, дызайне, якія маюць перавагу і ў цэнавым паказчыку.

Так, напрыклад, ДНУ «Аб'яднаны інстытут машынабудавання НАН Беларусі» распрацоўвае і асвойвае вытворчасць малагабарытнай камбінаванай камунальнай вакуумна падмятальна-ўборачнай і солеразмеркавальнай машыны для насычэння не толькі ўнутранага рынку айчынай тэхнікай, але і для экспарту. ААТ «МАЗ» разам з кампаніямі КНР і еўрапейскімі вытворцамі пачалі выпуск пробных экзэмпляў вакуумна-падмятальных машын. Праведзены выпрабаванні на вуліцах Мінска, і аўтамабілі зарэкамендавалі сябе з

найлепшага боку як у плане высокіх тэхнічных характарыстык і надзейнасці, так і ў сучасных дызайнерскіх рашэннях.

Прадпрыемствамі краіны пастаянна вядуцца работы па ўдасканаленні тэхнікі, якая вырабляецца з выкарыстаннем інавацыйных тэхналогій, што адпавядаюць усім сучасным патрабаванням. Гэта дасягаецца за кошт стварэння комплексу новых тэхнічных рашэнняў, якія забяспечваюць высокую паказчыкі канкурэнтаздольнасці тэхнікі (прыцягальнасць, сучасны перспектывны дызайн, высокія эксплуатацыйныя характарыстыкі, высокая тэхналагічнасць пры вытворчасці і ў эксплуатацыі, надзейнасць і экалагічнасць), што ў сваю чаргу ў кароткія тэрміны дазваляць забяспечыць не толькі ўнутраны рынак, але і расшырыць экспартны патэнцыял прамысловага комплексу Беларусі».

Як бачна з адказу, у плане стварэння новых камунальных машын робіцца шмат. Дык супраць чаго заяўнік тры гады «вядзе актыўныя дзеянні»? Не трэба быць спецыялістам, проста падключыўшы элементарную логіку: зразумела, што замяніць у адзін момант увесь парк такой камунальнай тэхнікі ў горадзе немагчыма. Ды і ці трэба так рабіць, калі раней набытыя трактары яшчэ могуць эксплуатавацца? І ці так яны неэстэтычна выглядаюць, як пра тое даводзіць мінчанін? Так што, думаецца, «Беларусам» работы на найбліжэйшы час у горадзе хопіць. Пра гэта, у прынцыпе, і пішацца далей у адказе на запыт заяўніка: «ДВА «Гаррамаўтадар Мінгарвыканкама» неаднаразова адказваў на звароты вашага чытача аб этазгоднасці выкарыстання трактарнай тэхнікі пры ўтрыманні вулічна-дарожнай сеткі Мінска».

Сяргей РАСОЛЬКА, rs@zviazda.by

■ Фестываль

Яўген МІРОНАЎ:

«...ЦІ ІГРАЎ НЕШТА БОЛЬШ СКЛАДАНАЕ?»

■ Віншваем!

ЧАРОЎНАЕ СВАТЛО МУЗЫКІ

Чаму варта завітаць на юбілейны канцэрт Аляксандра Анісімава?

Заўтра, 8 кастрычніка, адзначае свой 70-гадовы юбілей галоўны дырыжор Дзяржаўнага акадэмічнага сімфанічнага аркестра Беларусі Аляксандр АНІСІМАЎ. Сёння маэстра Анісімаў — адзін з самых запатрабаваных дырыжораў Беларусі і Расіі. Найчасцей яго можна бачыць на сцэне Белдзяржфілармоніі. Аднак ён — жаданы госць сімфанічных аркестраў і тэатраў Еўропы, Азіі і Амерыкі.

Дырыжыраваннем Анісімаў займаецца ўжо больш за 50 гадоў. Кожная яго праграма — гэта дэтальна прадуманая і ўмела зрэжысраваная музычная акцыя, з пэўным сюрпрызам, прэм'ерай, нечаканым паваротам. Дырыжор выкарыстоўвае партытуры сучасных беларускіх аўтараў, адкрывае публіцы новыя імёны салістаў.

Асабліва цікавыя праграмы класічнай музыкі, якія рэдка выконваліся ці зусім невядомыя ў Мінску: Гія Канчэлі, Дзмітрыя Шастаковіча, Сяргея Пракоф'ева, Бэла Бартака, Рыхарда Штрауса, Аляксандра Цамлінскага, Рыхарда Вагнера, Іагана Себастьяна Баха, Фрыдрых Гэндэля.

У гонар свайго юбілею Аляксандр Анісімаў 26 кастрычніка будзе ладзіць святочны канцэрт у філармоніі. Для гэтай дзеі маэстра абраў сачыненне, пра якое ў архівах філармоніі няма дакладных звестак: ці выконвалася яно ў Мінску. Ва ўсякім разе, апошнія 40 гадоў — не. Гэта «Урачыстая мяса» Людвіга ван Бетховена. Грандыёзная работа на 120 хвілін, якая ўяўляе сабой адзін з самых папулярных твораў сусветнага рэпертуару класікі.

«Меса» ставіць перад выканаўцамі — аркестрам, хорам, салістамі, арганістам, дырыжорам — вельмі складаныя задачы, што і ўзмацняе інтрыгу гэтага вечара. Можна быць упэўненым, што гасцей канцэрта чакае яшчэ адно зусім неверагоднае музычнае адкрыццё. І ўсе, хто ў гэты вечар выйдзе на сцэну, будзь несці ў залу энэргію шэдэўра, чароўнае святло музыкі.

У канцэрце 26 кастрычніка возьмуць удзел капэла імя Шырмы, салісты — Ірына Крыкунова (Расія), Святлана Шылава (Вялікі тэатр, Расія), Герхард Шульц (Германія), Іван Кузьмін-Караваеў («Новая опера», Расія), арганіст — прафесар Ігар Алоўнікаў і, вядома ж, юбіляр — маэстра Аляксандр Анісімаў.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ. nina@zviazda.by

■ Забытыя традыцыі

ВАЛЬС, БЛЯСК І РАСКОША

Пачынаць рыхтавацца да балю ў Вялікім тэатры оперы і балета трэба ўжо ў кастрычніку

Неяк я трапіла на сапраўдны баль у сапраўдным замку — на сёння ўжо архаічная, але прыгожая традыцыя дзёндзе яшчэ захоўваецца. Праўда, у атачэнні інтэр'ера з ляпнінай, вышгалцонных жырандоляў і прыгожых строяў аказалася, што я не ўмею танцаваць вальс. Мяне запрасіў на танец прадстаўнічы, станісты пан і сказаў: «Не хвалойцеся — я павяду, і ўсё атрымаецца»...

Скончылася гэта яго рэплікай «Ну ў вас і характар», і ўсе іншыя спробы мяне «павесці» сталіся фіяска. У ноч з 13 на 14 студзеня — на стары Новы год — у Вялікім тэатры оперы і балета пройдзе традыцыйны, ужо дзявяты, Вялікі навагодні баль. І, на шчасце, тут жа, у тэатры, на адмысловых уроках да гэтага балю можна падрыхтавацца. Каб і вясці ў вальсе, і каб цбе вялі правільна.

Тэатр ужо абвясціў пра продаж квіткаў, а квіток аўтаматычна дае права наведваць урокі танцаў: сёлета іх зноў будзе весці заслужаная артыстка Беларусі, балетмайстар-рэпетытар Вялікага тэатра Юлія Дзятко. Заняткі пачнуцца ўжо ў канцы кастрычніка, і прымуць як дэбютантаў, так і карыфeyaў.

Баль, такім чынам, — доўгайграючая справа, прынамсі, пачынаць рыхтавацца да яго варта ўжо са старту заняткаў, 23 кастрычніка. Урокі танцаў займаюць амаль тры месяцы, за гэты час трэба прыдумаць убранне (дрэс-код строга: жанчыны павінны прыйсці ў бальнай альбо вечаровай доўгай сукенцы, а мужчыны — у смокінгу альбо ў элегантным касцюме), падрыхтавацца ў веданні этыкету і нарэшце прыехаць.

Тэатр оперы і балета, у сваю чаргу, абяцае адпаведную атмасферу, сустрэчу з артыстамі Вялікага, з якімі можна кантактаваць найпрост, а не толькі бачыць іх на сцэне; канцэрт, розыгрышы, прыгажосць, бляск, розныя нечаканасці і шампанскае.

Інтэр'ер Вялікага, які ў яго статус «храма» (прабачце за пафас) класічнага мастацтва, зайздросная публіка (тут збіраюцца артысты, музыкі, рэжысёры) — натуральнае асяроддзе для мерапрыемства кштальту балю. Святкаванне старога Новага года ў Вялікім тэатры оперы і балета ў такой незвычайнай для XXI стагоддзя форме стала добрай традыцыяй і прыцягвае як заўсёднакаў, так і навічок.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ. katsyalovich@zviazda.by

Тэатр Нацый прадставіў у Мінску спектакль «Іванаў» паводле Чэхава: зорная труппа і адзіны паказ у рамках «ТЭАРТУ» выклікалі ажыятаж. Ішлі паглядзець на народнага артыста Расіі Яўгена Міронава, якога ў Мінску — у «Вішнёвым садзе» Эймунтаса Някрошуса — бачылі ўжо даўно. А на адмысловай сустрэчы ён ужо як мастацкі кіраўнік Тэатра Нацый прадставіў труппу адзначанага «Залатою Маскай» «Іванава», пастаўленага Цімафеем Кулябіным, і распавёў, як ішла работа над спектаклем.

ПРА ІВАНОВА:

— Мы невыпадкава звярнуліся да «Іванава»: яго прэм'ера некалі адбылася ў будынку Тэатра Нацый, у якім мы цяпер працуем. Тады Чэхаў быў яшчэ маладым драматургам-пачаткоўцам, а саму пастаноўку ўспрынялі неадназначна. Новай камандзе Тэатра Нацый спатрэбілася дзесяць гадоў, каб паставіць «Іванава», што зрабіў Цімафей Кулябін.

Напачатку мы паехалі ў сядзібу Чэхава ў Мелехаву: гэта аднапавярховы дамок. Я не разумею, як гэта магло быць: Чэхаў і вялікая колькасць людзей, што заўсёды жылі побач з ім: сваякі, сваты, прыжывалкі, якія начавалі на куфрах... А ў яго — маленькі кабінэцік. Гэта ніяк не стасавалася з маімі ўражаннямі ад спектакляў «Іванаў», якія я бачыў дагэтуль. Напрыклад, эпізод, калі Іванаў гучна крычаў: «Сара, зачыні акно, табе шкодна стаяць на свежым паветры!» стварае ўражанне вялікай прасторы. А насамрэч усё было шчыльна: фактычна камунальная кватэра...

Гэта да пытання пра тое, што такое ігра ў класіку сёння: усё знаёмае. Знаёмая цесната, у якой пакутуе чалавек. Для мяне прататыпам Іванава стаў сам Антон Паўлавіч, яшчэ малады чалавек, які цягнуў воз сям'і, быў яе кармільцам. Нездарма яго цікавілі філасофскія тэмы пра сэнс існавання: ці так усё выбудаваць і ўсё, як трэба? Нам важна было вызначыцца, хто такая Сара, чым яна займалася да таго, як захварэла. Мы імкнуліся раскласці ўсё на зразумелыя нам рэчы, у тым ліку, колькі ён вінен. Таму што пытанне грошай — ужо ў першых радках п'есы.

Наогул Івановых — шмат, а Іванаў для мяне — адзін. Людзей, якія ўваходзяць у такую стасунку са сваім сумленнем, я не ведаю. Магчыма, Салжаніцын. Але я гэта для сябе так вызначаю, бо не зусім правільная аналогія: у Салжаніцына была ідэя, а ў Іванава няма ідэі, ён проста не згодны — са светам, з самім сабой, са светам унутры сябе. Гэта катаванне для тых, хто побач, катаванне для самога сябе, але ён чэсны ў гэтым, ідзе да канца ў сваёй бескампраміснасці.

Я не ведаю, ці іграў нешта больш складанае ў жыцці. Кожны спектакль на супраціўленне — мае асабістае. Таму

што я кампрамісны чалавек у дачыненні да жыцця. І кожны раз шукаю абгрунтаванне, чаму я — Іванаў — паступаю так жорстка. Ідзе барацьба з самім сабой. І кансэнсусу не будзе ніколі: да такой пакуты ў гэтай ролі я сябе прысудзіў.

ПРА РЭПЕРТУАР:

— Рэпертуарная палітыка зыходзіць з першапачатковай ідэалогіі Тэатра Нацый: гэта адкрытая пляцоўка без трупы. Ёсць яшчэ адзін такі тэатр — «Практыка». Але ў адрозненне ад яго Тэатр Нацый, хоць і без трупы, мае вялікую каманду. Кожны рэжысёр можа прыйсці са сваёй камандай, што часта ў нас і бывае: артысты, мастакі, сцэнографы ажыццяўляюць свае мары. Мы пайшлі далей: апроч вялікай сцэны, адкрылі малую. Вялікая сцэна прадугледжвае запаўненне залы — усё ж я спешчаны

З амерыканскім рэжысёрам-авангардыстам Робертам Уілсанам мы восем гадоў вялі перамовы, увесь час з іх боку было жаданне, каб мы паставілі нейкую франшызу. Мы да гэтага ўжо схіляліся, але разумелі, што толькі новая гісторыя будзе мець значэнне для нас абодвух. Узнік Пушкін, таму што ў «Камедзі Франсэс» Уілсан да гэтага рабіў «Байкі Лафантаэна». Ён ставіў «Трохграшовую оперу» ў Берліне, таксама Санеты Шэкспіра... Таму «Казкі Пушкіна» — невыпадковы спектакль і для яго, і для нас. З некалькімі назвамі адрэзу прыйшоў Максім Дзідзенка, малады рэжысёр. Яго прапанава паставіць мюзікл «Цырк», асабліва ў кантэксце 100-годдзя рэвалюцыі, была цікавай, каб раскрыць складаную тэму: паводле вядомага фільма ўзнік праект, у якім Інгеборга Дапкунайтэ іграе герайню Любові Арловай. Альбо прыйшоў Дзміт-

артыст (у мінулым тэатра Табакова), не памятаю пустых залаў. Я хацеў бы, каб нашы залы былі поўныя. Гэта не значыць, што глядачы не ходзяць глядзець пастаноўкі на малой сцэне, але яна прызначана для эксперыментальнага. Ужо наступны крок — новая прастора Тэатра Нацый, дзе мультыжанравы падзеі адбываюцца ў галіне тэатра і не толькі: паколькі там выяўляюцца і архітэктары, і скульптары, і рэжысёры кіно. Некалькі розных жанраў аб'ядноўваюцца ў практы, якія нараджаюць ідэі, сэнсы, формы.

Паколькі мы адкрытыя для любых прапаноў і ведаем, што сёння адбываецца навокал, улічваем, пра што хацелася б сёння пагаварыць са сцэны. Часам ідэя нараджаецца ў сумеснай размове, у дыялогу з рэжысёрам, калі гучыць назва. І далей, маючы, напрыклад, тры назвы, мы думаем: якія з аўтараў у нас яшчэ не былі прадстаўленыя? Чэхаў у нас ішоў, але толькі «Шведская запалка». Астроўскага ў нас не было. І калі ўзнікла пытанне супрацоўніцтва з Яўгенам Марчэлі, прыйшлі да думкі, што менавіта Астроўскі — не пройдзены шлях.

рый Крымаў — таксама некалькі назваў прынёс. Ён будзе рабіць «Му-му», але наогул паводле твораў Тургенева, які цікавы аўтар, але яшчэ чакаецца яго 200-годдзе. Так і нараджаецца мастацтва.

ПРА МАГЧЫМАСЦІ ТЭАТРА:

— У тэатра сёння (у адрозненне ад іншых мастацтваў. — Аўт.) больш магчымасцяў. Кіно — больш цяжкая мадэль чыста эканамічна. Маладому рэжысёру складана сабраць грошы (гэта датычыцца не толькі Расіі, але і іншых краін). Цяпер у Расіі пры Міністэрстве культуры існуе сістэма грантаў, але каб іх атрымаць, трэба прайсці цяжкія выпрабаванні з камісіяй, даказаць, што, як і чаму. І дзяржава больш нацэлена на сур'ёзныя вялікія карціны — каб вярнуць давер кінагледача, пасля таго як ён быў забіты рознымі спосабамі (творчымі і нетворчымі). Усе кінатэатры цяпер прыватныя, у іх свая палітыка, пераканаць іх паказаць наша кіно не можа практычна ніхто. Я сёлета быў старшынёй «Кінааўра» і зрабіў для сябе адкрыцці. Большасць фільмаў, якія мне спадабаліся, былі знятыя без дзяржаўнай падтрымкі. Значыць, узнікае нейкая паляна, дзе людзі гатовыя ўкладваць грошы і не чакаюць хуткай і вялікай аддачы. Але тэатр — не такая дарагая мадэль. Яна дае магчымасць хутка выказацца на актуальную тэму. Прытым, што мы ў тэатры даволі доўга рыхтуем праекты, і яны таксама не танныя. Але ёсць магчымасць рабіць эксперыментальныя праекты на малой сцэне. На вялікай сцэне — даволі дарагія. Зараз мы робім казку «Сіняя-сіняя птушка», але яна будзе больш танная за пастаноўку Уілсана. Невыпадкава тэатр цяпер у авангардзе ўсіх абмеркаванняў — і палітычных, і грамадскіх: нехта баіцца новых выказванняў, а нехта, наадварот, толькі іх і шукае.

Падрыхтавала Ларыса ЦІМОШЫК

Сумяшчэнне творчага і эканамічнага

ЧЫМ ЗДЗІВІЦЬ ГЛЕДАЧА ТРЭЦІ

«ВОСЕНЬСКІ САЛОН З БЕЛГАЗПРАМБАНКАМ?»

З сённяшняга дня пачала работу найбуйнейшая ў Беларусі выстаўка-продаж сучаснага мастацтва «Восеньскі салон з Белгазпрамбанкам». Арт-праект трэці раз прадстаўляе ў Мінску шырокую панараму творчасці маладых беларускіх мастакоў.

Ганна СІЛІВОНЧЫК «Тычынкі і песцікі», 2017 г.

У праекце бяруць удзел каля 140 мастакоў ва ўзросце ад 18 да 40 гадоў, адабраных прафесійным журы на аснове пададзеных электронных заявак. Да ўдзелу ў выстаўцы актыўна запрашаліся дзяржаўныя і прыватныя галерэі з усёй рэспублікі.

— На першым восеньскім салоне не было прадстаўлена ніводнай беларускай галерэі, на другім мы супрацоўнічалі з сямю галерэямі, сёлета ў рэалізацыі выстаўкі ўзялі ўдзел чатырнаццаць галерэй, — расказаў куратар карпаратыўнай калекцыі ААТ «Белгазпрамбанк», кандыдат мастацтвазнаўства Аляксандр ЗІМЕНКА. — Мы далі магчымасць галерэям самім ствараць экспазіцыю твораў. Таму ў афармленні праекта глядач можа ўбачыць вытанчаныя пляцоўкі, каляровыя фоны, стыльныя стэнды. Важна, што сёлета галерэі больш актыўна ўдзельнічалі ў працэсе, таму што задача «Восеньскага салона з Белгазпрамбанкам» — спрыяць фарміраванню арт-рынку Беларусі, у якім будуць прадстаўлены і галерэі, і асобныя аўтары.

Арганізатары адзначаюць: спалучаць эканамічны і творчы патэнцыял — цікава. І ў гэтым ёсць сэнс, хоць бы таму, што глядач, калі звяртае ўвагу на цану работы, пачынае разумець, як ацэньваецца сёння беларускае мастацтва. Да таго ж сёлета мастакі больш рацыянальна падыходзілі да пытання вызначэння кошту работ: калі цана твораў не завышана, то і пакупнікі ахвотней набываюць работы.

Сёлета «Восеньскі салон» будзе раўнамерна складацца з выставачнай і адукацый-

Твор Настасіі БАЛЫШ, 2017 г.

най частак. Увогуле, салон становіцца доўгачаканай падзеяй.

— У экспазіцыі прадстаўлены творы, якія закранаюць самыя розныя тэмы. Мы заўважылі, што да салона расце цікавасць не толькі з боку глядачоў, але і з боку аўтараў, — падкрэсліў Аляксандр Зіменка. — Больш як чатырыста заявак паступіла сёлета. Некаторыя аўтары ўдзельнічаюць трэці раз. Але ў спісе ўдзельнікаў — вялікая колькасць новых імёнаў. Летась нас крытыкавалі за тое, што на выстаўцы быў прадстаўлены твор, на якім намалюваны бэз. Людзі аргументавалі гэта тым, што «Восеньскі салон» — выстаўка сучаснага мастацтва. Я б хацеў адзначыць, што мы не пазіцыянуем выстаў-

ку менавіта з пункту гледжання сучаснасці, гэта ў першую чаргу выстаўка-продаж маладых мастакоў, якія працуюць у розных кірунках мастацтва. Таму мы не аддаём перавагу таму ці іншаму жанру. Калі аўтар працуе ў рэалістычнай манеры, чаму не? Тым больш, калі знаходзіцца глядач і пакупнік, якому цікавы такі падыход. Менавіта ў гэтым і заключаецца задача арганізатараў — паказаць, што ў нас ёсць розныя мастакі.

Пераможцам праекта, якіх вызначыць міжнароднае экспертнае журы, будзе аказана падтрымка ва ўдзеле ў інтэрнацыянальным Восеньскім салоне ў Парыжы, які пройдзе на Елісейскіх палях у кастрычніку 2018 года.

Вікторыя АСКЕРА.

Кінакрокі

КАЛІ «БЕЛАРУСЬФІЛЬМА» НА ЎСЁ НЕ ХАПАЕ

Карціна паводле Быкава распавяла пра сталінскія рэпрэсіі

Паказы ў Мінску, Гомелі, Маладзечне, Слуцку, Нясвіжы ды іншых гарадах — рэжысёр Аляксей ТУРОВІЧ дэманструе краіне свой мастацкі фільм «Жоўты пясочак» паводле аднайменнага апавядання Васіля Быкава. Гадзінная карціна звяртаецца да часоў сталінскіх рэпрэсій 1930-х гадоў, што можна лічыць пэўным эксклюзівам у сучасным беларускім кіно. У той час як афіцыйны кінематограф канцэнтруецца на іншых тэмах (ды, на мой погляд, часцей «не на тых»), Аляксей Туровіч за, па яго словах, уласныя грошы запоўніў прабел ды яшчэ і трапіў у кан'юнктуру.

Усё, што датычыцца ўрочышча Курапаты, цяпер сапраўды «на хвалі», а беларускім кінематографам тэма сталінскіх рэпрэсій 1930-х крыўдна ігнаруецца. Магчыма, з-за таго, што ў краіне ў прынцыпе здымаецца няшмат фільмаў. Таму цікавасць да карціны «Жоўты пясочак», паказы на вялікім экране сталінскага кінаатэатра «Масква» і абмеркаванні ў колах інтэлігенцыі магу патлумачыць толькі гарачай тэмай і базаваннем на апавяданні Васіля Быкава, бо з пункту гледжання мастацкага твора «Жоўты пясочак» я ўсур'ез не ўспрымала б. Быкаў аказаўся даволі прымітыўна і літаральна перакладзеным на аўдыявізуальны спосаб расказвання — дзеяннем, дыялогамі і закадравым тэкстам (а гэты рудымент літаратурнай традыцыі кіно, як від мастацтва, нічога не дабаўляе). Нікага міжрадкоўя, апроч мімалётных, часам штампаваных, падсэнсяў.

Нельга не адзначыць, што Аляксей Туровіч, у рамках сваіх магчымасцяў і бюджэту, сапраўды імкнецца перадаць нешта «метафарычна», толькі непрацуючыю кампазіцыю кадра, механічнасць

пастаноўкі, штучнасць аматарскага тыпу, надуманы псіхалагізм, непатрэбныя паўзы ў дыялогах і нязграбнасць фільма ў цэлым гэта не выратаўвае. Пачынаючы ад дызайну плаката і да цэльнай карціны ўсё адсылае хутчэй да кінаамбіцыі, чым уласна да мастацтва кіно. Таму грунтоўнасць і своечасовасць тэмы застаюцца галоўнай вартасцю карціны «Жоўты пясочак».

Апавяданне Васіля Быкава, адпаведна і фільм Аляксея Туровіча, адсылае да сталінскіх рэпрэсій, якія, хоць і названыя імем аднаго чалавека, ажыццяўляліся ўсё ж праз сетку сістэмных людзей. Жорсткія, бесчалавечныя, выпеставаныя рэжымам, яны стаялі над сваімі ахвярамі быццам усёладныя богі, а ў выніку самі трапілі ў пастку. Як былы следчы НКУС Сурвіла (у фільме яго сыграў сам Аляксей Туровіч), які разам з іншымі асуджанымі трапіў у крытую машыну, што накіроўваецца да месца расстрэлу. Дзеянне пачынаецца ў гэтай машыне, працягваецца шляхам да выкапанай ямы і канчаецца ўласна тым, чым канчаецца, — расстрэлам.

Героі — гэта памочнік каменданта Косцікаў і асуджаны, з наўмысна дыяметральна рознымі лёсамі і шляхам да выканання прыгавору, што паказвае абсурднасць і антычалавечнасць сістэмы, якая нікога не шкадуе. Сурвілу, напрыклад, асудзілі за перавышэнне паўнамоцтваў і незаконныя метады працы, а дзядзьку Аўтуха, што жыў на мяжы з Польшчай (але ў Польшчы ніколі не быў) і не ўступаў у калгас, — за польскі шпіянаж. Па той жа прычыне ўзялі яго аднасяльчаніна настаўніка і паэта Фелікса Грома, у якога на допыце высвятлялі, што ўсё ж такі значаць гэтыя «хмары» ў яго вершаваным радку «бліскае раніца агністая на хмарах восені маёй...»? А яны нічога не значылі апроч саміх хмар, фізічнага паняцця.

Для белагвардзейца Валяр'янава гэта быў шосты арышт: нарэшце за пасылку

ад сястры з Польшчы з цукеркамі для дачок ён адправіўся на расстрэл. З імі ў машыне з паламанай рукой ехаў маскоўскі грабежнік Зайкоўскі. Партыец-бальшавік Шастак, у сваю чаргу, верыў, што для яго гэты шлях — паставіла, бо ён жа самааддана выслужваўся перад кіраўніцтвам і даносіў на тых, на каго прасілі. Такая кампанія людзей, якія з розных матываў і пад уздзеяннем розных сродкаў падпісалі прызнанне і ў адной машыне адправіліся да месца расстрэлу, выкапанай ямы, жоўтага пяску.

Пры ўсім скепісе ў дачыненні да карціны «Жоўты пясочак» у цэлым можна адзначыць, што Аляксей Туровіч здолеў стварыць на экране абсалютна абстрагаваны ад сучаснасці свет: не ведаю, наколькі ён ідэнтычны рэальным 1930-м, але ў падобнасць можна паверыць. Прынамсі, звязваць дзеянне

з яго часам нічога не перашкаджае, хаця рэжысёру для гэтага эфекту трэба было няшмат: аўтамабіль, касцюмы, некранутая прырода, кабінет следчага з партрэтам Сталіна і некалькі іншых лакацый для кароткіх эпізодаў. Халоднасць і бякласць сцен кабінета для допыту добра карэлююць з уяўленнем пра «крыжавы рэжым», дадаюць рэалістычнасці выканаўцы роляў: калі нельга адзначыць арганічнасць акцёрскай ігры, то дакладна можна сказаць, што акцёры добра падабралі тыпажна.

Што б яшчэ я адзначыла, дык партрэт Сталіна ў фільме пра сталінскія рэпрэсіі, якія раскрываюцца праз звычайных людзей недзе на беларускай перыферыі. Хоць палатно ў «Жоўтым пясочку» — толькі прадмет антуражу, выходзіць яно і за межы прыкладнога значэння: сімвалічна вісіць над бязлітнасцю

ганейнай сістэмай кшталту «Big Brother is watching you» («Вялікі Брат сочыць за табой»). І як аўтар рэжыму, так бы мовіць.

Больш пра сам фільм, які займае нішу аматарскага кіно з глабальнымі памкненнямі і асабістымі, мала абгрунтаванымі, рэжысёрскімі амбіцыямі, гаварыць не бачу сэнсу. За свае грошы можна здымаць што заўгодна і на якім заўгодна ўзроўні. Больш трэба сказаць пра кантэкст, у якім карціна «Жоўты пясочак» з'явілася. Мала таго, што Аляксей Туровіч своечасова закрануў 1930-я гады, важна тое, што за тэму, якая ляжыць на паверхні, — выкарыстоўвай хоць для псіхалагічнай драмы, хоць для баевіка, хоць для біяграфічнай карціны, хоць для гістарычнай, — узяўся не «флагман» беларускага кіно «Беларусь-фільм», а незалежны рэжысёр. І трапіў у яблычак: пры ўсёй неапраўданасці як твора мастацтва «Жоўты пясочак» атрымаў сваю хвіліну славы менавіта дзякуючы правільна абранай тэме.

А выбар тэмы можа быць удалай часткай маркетынгу, хоць гэта слова і падаецца беларускаму кінематографу чужым і непатрэбным.

Вось так незалежная беларуская карціна лішні раз маркіравала неапраўданасць надзей на нацыянальную кінастудыю, але, што датычыцца «Жоўтага пясочка», я ўсё ж раіла б выбраць яго літаратурны варыянт.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.
katsyalovich@zviazda.by

ЗАВЕРЕНО

Департаментом по ценным бумагам
Министерства финансов
Республики Беларусь
04.10.2017 г.
Лихачевский В. В.

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ

ОБ ЭМИССИИ ОБЛИГАЦИЙ второго выпуска Общества с ограниченной ответственностью «ПРОИЗВОДСТВЕННАЯ КОМПАНИЯ РОМАКС»

1. Полное и сокращенное наименование Эмитента:
На русском языке:
полное — Общество с ограниченной ответственностью «Производственная компания Ромакс» (далее – Эмитент);
сокращенное — ООО «Производственная компания Ромакс».
На белорусском языке:
полное — Таварыства з абмежаванай адказнасцю «Вытворчая кампанія Ромакс»;

сокращенное — ТАА «Вытворчая кампанія Ромакс».
2. Место нахождения Эмитента, телефон, факс, электронный адрес (e-mail), официальный сайт:

Юридический адрес: Республика Беларусь, 231335, Гродненская обл., Ивьевский р-н, д. Липнишки, ул. Виленская, д. 12 «А», комн. 2 «В», e-mail: pkr2007@mail.ru, официальный сайт: www.gomax.by (далее – сайт Эмитента).
Почтовый адрес: 220068, г. Минск, ул. Каховская, 70А, пом. 8 (цокольный этаж), тел. 801595 66433, тел./факс 8017 3350694.

3. Основными видами экономической деятельности Эмитента являются: деятельность грузового автомобильного транспорта (грузоперевозки); сдача внаем собственного и арендованного недвижимого имущества.
4. Уставный фонд составляет 1 101 668,35 (один миллион сто одна тысяча шестьсот шестьдесят восемь, 35) белорусских рублей.

5. Денежные средства, поступающие при размещении Облигаций Эмитента второго выпуска, будут зачисляться в соответствии с законодательством Республики Беларусь в безналичном порядке на расчетный счет Эмитента №BY64BPSB30121072350688400000 (в долларах США) в ОАО «БПС-Сбербанк» БИК BPSBBY2X.

6. Депозитарием Эмитента является общество с ограниченной ответственностью «Промреестр» (далее – депозитарий), зарегистрированный Минским горисполкомом 29.06.2001 за №101275094, код депозитария – D23.

Место нахождения депозитария: Республика Беларусь, 220004, г. Минск, ул. К. Цеткин, д. 16, к. 608.

Специальное разрешение (лицензия) на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам № 02200/5200-124-1123, выдано Министерством финансов Республики Беларусь.

7. Эмитент в случаях и порядке, установленных законодательством Республики Беларусь, раскрывает информацию на рынке ценных бумаг:

путем ее размещения на едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг (далее – Единый информационный ресурс), а также путем ее опубликования в газете «Звязда» и (или) размещения на сайте Эмитента, указанном в пункте 2 настоящего документа;

либо путем ее доведения до сведения неопределенного круга лиц иным образом, определенным законодательством Республики Беларусь, а также путем ее представления в случаях, установленных законодательством Республики Беларусь, определенному кругу лиц.

Эмитент в соответствии с законодательством Республики Беларусь раскрывает годовой отчет в срок не позднее одного месяца после его утверждения в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь о хозяйственных обществах, путем размещения на Едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг, а также опубликования в газете «Звязда». Годовой отчет также может быть размещен на сайте Эмитента. Годовой отчет, размещенный на сайте Эмитента, должен быть доступен всем заинтересованным лицам независимо от их целей в течение всего срока обращения Облигаций.

Эмитент раскрывает информацию о своей реорганизации, а также о реорганизации своих дочерних и зависимых хозяйственных обществ (при их наличии), в соответствии с законодательством Республики Беларусь, в том числе путем ее размещения на Едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг не позднее 2 (двух) рабочих дней:

с даты принятия соответствующего решения общим собранием участников Эмитента;

с даты государственной регистрации организации, созданной в результате реорганизации; даты внесения в Единый государственный реестр юридических лиц и индивидуальных предпринимателей записи о прекращении деятельности присоединенной организации.

Эмитент раскрывает информацию о своей ликвидации, а также о ликвидации своих дочерних и зависимых хозяйственных обществ (при их наличии), в соответствии с законодательством Республики Беларусь, в том числе путем ее размещения на Едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг не позднее 2 (двух) рабочих дней с даты принятия соответствующего решения общим собранием участников Эмитента.

Также, в случае принятия Эмитентом решения о ликвидации (прекращении деятельности), сведения о том, что Эмитент находится в процессе ликвидации (прекращения деятельности), подлежат размещению в глобальной компьютерной сети Интернет на официальном сайте юридического научно-практического журнала «Юстиция Беларуси» (www.justbel.info) в порядке, определенном Инструкцией о порядке размещения и опубликования сведений о нахождении юридического лица (индивидуального предпринимателя) в процессе ликвидации (прекращения деятельности), утвержденной постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 31.08.2011 №1164, не позднее 30 (Тридцати) календарных дней с даты принятия соответствующего решения уполномоченным органом Эмитента.

Эмитент раскрывает информацию о возбуждении в отношении Эмитента производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) в соответствии с законодательством Республики Беларусь, в том числе путем ее размещения на Едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг.

Информация о возбуждении в отношении Эмитента производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) производится не позднее 2 (двух) рабочих дней с даты получения Эмитентом копии заявления в экономический суд о банкротстве Эмитента.

Также вышеуказанная информация подлежит публикации в журнале «Судебный вестник Плюс: Экономическое правосудие» в течение 5 (Пяти) календарных дней с момента получения соответствующего судебного постановления.

Эмитент раскрывает информацию об изменениях и (или) дополнениях, внесенных в Проспект эмиссии Облигаций Эмитента второго выпуска, путем ее размещения на Едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг, а также путем опубликования в газете «Звязда» не позднее 7 (семи) дней после их регистрации республиканским органом государственного управления, осуществляющим государственное регулирование рынка ценных бумаг.

Эмитент раскрывает в соответствии с законодательством Республики Беларусь иную информацию о существенных фактах (событиях, действиях), касающихся его финансово-хозяйственной деятельности, которые могут повлиять на стоимость Облигаций, в порядке и сроки, установленные законодательством Республики Беларусь.

Иная информация Эмитента раскрывается в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

В течение всего срока обращения Облигаций настоящего выпуска Эмитент несет ответственность по возмещению их владельцам убытков, причиненных вследствие непредоставления информации, обязательной для раскрытия для Эмитентов Облигаций согласно законодательству Республики Беларусь, а также вследствие предоставления недостоверной либо неполной указанной информации.

8. Решение о втором выпуске Облигаций Эмитента принято Общим собранием участников Эмитента 17.08.2017 (Протокол №17/08).

9. Облигации второго выпуска – именные, процентные, конвертируемые эмиссионные ценные бумаги в бездокументарной форме, имеющие равные объем и сроки осуществления прав в рамках настоящего выпуска Облигаций независимо от времени приобретения (далее в настоящем документе совокупно именуемые «Облигации»).

Объем выпуска Облигаций – 1 600 000 (один миллион шестьсот тысяч) долларов США.

Количество Облигаций – 3200 (три тысячи двести) штук.
Номинальная стоимость Облигации – 500 (пятьсот) долларов США.

10. Эмитент осуществляет эмиссию необеспеченных Облигаций без учета положений, предусмотренных подпунктом 1.7 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 28 апреля 2006 г. №277 «О некоторых вопросах регулирования рынка ценных бумаг» (далее – Указ №277), в соответствии с подпунктом 1.8 пункта 1 Указа №277.

В случае если объем настоящего выпуска Облигаций (общий объем выпусков необеспеченных Облигаций Эмитента) превысит размер чистых активов Эмитента, Эмитент не позднее двух месяцев с даты, на которую им определялся размер чистых активов, представляет на сумму такого превышения обеспечение в соответствии с требованиями, предусмотренными в подпункте 1.7 пункта 1 Указа №277, за исключением обеспечения исполнения обязательств страхованием ответственности за неисполнение (ненадлежащее исполнение) обязательств Эмитента Облигаций, либо принимает меры по погашению части выпуска Облигаций в размере разницы, возникшей между общим объемом выпусков необеспеченных Облигаций и размером чистых активов Эмитента.

11. Размещение Облигаций осуществляется после опубликования в газете «Звязда» и размещения на Едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг Краткой информации об эмиссии Облигаций второго выпуска Эмитента, заверенной в установленном порядке Регистрирующим органом

Дата начала размещения Облигаций – 25 сентября 2017 года. Дата окончания размещения Облигаций – 25 августа 2019 года. Иная дата окончания периода размещения Облигаций может быть определена решением общего собрания участников Эмитента, принятым в порядке и в сроки, определенные законодательством Республики Беларусь о ценных бумагах.

Срок размещения Облигаций может быть сокращен в случае полной реализации всего объема выпуска Облигаций.

12. Открытая продажа Облигаций осуществляется на организованном рынке в торговой системе ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа» (далее – Биржа) в соответствии с законодательством Республики Беларусь и локальными нормативно-правовыми актами Биржи.

Время проведения Открытой продажи Облигаций – в соответствии с регламентом торгов Биржи.

Расчеты при размещении Облигаций на организованном рынке производятся в соответствии с регламентом расчетов Биржи.

13. Срок обращения Облигаций – 730 календарных дней (с 25.09.2017 г. по 25.09.2019 г.). Для расчета срока обращения Облигаций день начала размещения и день начала погашения Облигаций считаются одним днем.

Обращение Облигаций осуществляется на организованном рынке в торговой системе Биржи в соответствии с законодательством Республики Беларусь и нормативно-правовыми актами Биржи.
Для своевременного формирования депозитарием Эмитента реестра владельцев Облигаций обращение Облигаций прекращается за 3 (Три) рабочих дня до даты начала их погашения (досрочного погашения).

14. Дата начала погашения Облигаций – 25.09.2019 г.
Для целей погашения Облигаций депозитарий Эмитента формирует реестр владельцев Облигаций по состоянию на 20.09.2019 г.

В случае если дата формирования реестра владельцев Облигаций для целей погашения облигаций выпадает на нерабочий день, формирование реестра владельцев Облигаций осуществляется в последний рабочий день, предшествующий нерабочему дню.

15. По Облигациям установлен постоянный процентный доход (далее – доход), выплачиваемый периодически в течение срока обращения Облигаций по ставке 8 (восемь) процентов годовых.

Выплата дохода владельцам Облигаций производится:

в даты выплаты дохода;

на основании реестра владельцев Облигаций, сформированного Депозитарием для целей выплаты дохода;

путем перечисления Эмитентом в безналичном порядке суммы дохода на счета Владельцев Облигаций, открытые в банках Республики Беларусь в соответствии с валютным законодательством Республики Беларусь. В случае выплаты суммы дохода по Облигациям в белорусских рублях, выплата осуществляется по официальному курсу Национального Банка Республики Беларусь, установленному на дату выплаты номинальной стоимости. Округленные полученные значений осуществляется по каждой Облигации по правилам математического округления с точностью до целой белорусской копейки.

Выплата суммы дохода по Облигациям может быть организована через Депозитарий Эмитента в соответствии с договором на депозитарное обслуживание Эмитента.

В случае отсутствия в реестре владельцев Облигаций данных о счетах Владельцев Облигаций, а также в случае, если реестр владельцев Облигаций содержит ошибочные банковские реквизиты, подлежащая выплата сумма выплачивается после письменного обращения владельца Облигаций.

16. В период обращения Облигаций Эмитент вправе принять решение о досрочном погашении данного выпуска Облигаций либо его части до даты начала их погашения.

Эмитент осуществляет досрочное погашение части настоящего выпуска Облигаций в случае, установленном в части второй пункта 10 настоящего документа, при невозможности предоставления обеспечения.

Эмитент вправе по собственной инициативе принять решение о досрочном погашении Облигаций настоящего выпуска либо его части в следующих случаях:

принятия Общим собранием участников Эмитента соответствующего решения;

досрочного выкупа Эмитентом всего объема Облигаций настоящего выпуска либо его части до даты окончания срока обращения Облигаций.

Досрочное погашение осуществляется Эмитентом:

в отношении лиц, указанных в реестре владельцев Облигаций, который формируется депозитарием Эмитента за 3 (Три) рабочих дня до установленной даты досрочного погашения Облигаций;

путем перечисления в безналичном порядке причитающейся суммы денежных средств в соответствии с валютным законодательством Республики Беларусь на счета владельцев Облигаций, открытые в уполномоченных банках Республики Беларусь. В случае досрочного погашения Облигаций в белорусских рублях досрочное погашение осуществляется по официальному курсу Национального банка Республики Беларусь, установленному на дату досрочного погашения Облигаций. Округление полученных значений осуществляется по каждой Облигации с учетом правил математического округления с точностью до целой белорусской копейки.

Выплата денежных средств при досрочном погашении Облигаций может быть организована через Депозитарий Эмитента в соответствии с договором на депозитарное обслуживание Эмитента.

17. При погашении Облигаций владельцам Облигаций выплачивается номинальная стоимость Облигаций, а также доход за последний период начисления дохода (иной неполученный доход – при наличии).

Погашение Облигаций осуществляется Эмитентом:

в отношении лиц, указанных в реестре владельцев Облигаций, сформированном депозитарием Эмитента на дату, указанную в абзаце втором пункта 14 настоящего документа;

путем перечисления Эмитентом, в безналичном порядке причитающейся суммы денежных средств в соответствии с валютным законодательством Республики Беларусь на счета владельцев Облигаций, открытые в уполномоченных банках Республики Беларусь. В случае погашения Облигаций в белорусских рублях погашение осуществляется по официальному курсу Национального Банка Республики Беларусь, установленному на дату начала погашения Облигаций. Округление полученных значений осуществляется по каждой Облигации по правилам математического округления с точностью до целой белорусской копейки.

Выплата денежных средств при погашении Облигаций может быть организована через Депозитарий Эмитента в соответствии с договором на депозитарное обслуживание Эмитента.

18. В период обращения облигаций Эмитент обязуется осуществлять приобретение Облигаций до даты начала их погашения с возможностью их последующего обращения (далее – досрочный выкуп Облигаций) по номинальной стоимости Облигаций в следующие даты: 13.02.2018 г., 13.08.2018 г., 13.02.2019 г. у любого их владельца. Если установленная дата выкупа выпадает на нерабочий день, выкуп Облигаций Эмитентом осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим днем, по текущей стоимости Облигаций.

19. В случае запрещения выпуска Облигаций, признания выпуска Облигаций недействительным Эмитент:

возвращает владельцам Облигаций средства, полученные в оплату Облигаций, а также накопленный по этим Облигациям доход в месячный срок с даты признания выпуска недействительным. При этом все Облигации второго выпуска подлежат изъятию из обращения;

письменно уведомляет регистрирующий орган о возврате указанных средств владельцам Облигаций в полном объеме.

20. Ознакомиться с Проспектом эмиссии (изменениями в Проспекте эмиссии – при наличии) можно по адресу нахождения Эмитента: Республика Беларусь, 220068, г. Минск, ул. Каховская, 70А, пом. 8 (цокольный этаж) на сайте Эмитента либо на сайте Организатора выпуска ООО «Ласерта» www.lacerta.by

Директор ООО «Производственная компания Ромакс»

Ромук Л. И.

Главный бухгалтер ООО «Производственная компания Ромакс»

Камышк Е. В.

УНП 590718744

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению торгового производственного республиканского унитарного предприятия «Минская Фармация» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже права заключения договора аренды части здания аптеки №160 (инв. №601/С-14474), расположенного по адресу: Минская область, Логойский район, Каменский с/с, аг. Камено, ул. Поселковая, 1Б, для осуществления розничной торговли:

Общая площадь, кв. м	60,4
Срок договора аренды	3 года
Начальная цена права заключения договора аренды, бел. руб.	229,52
Сумма задатка, бел. руб.	22,95
Размер ежемесячной арендной платы за сдачу в аренду Объекта	7,248 базовой арендной величины
Целевое использование имущества	Для организации розничной торговли

Базовая арендная величина с 01.04.2017 года составляет 15,20 бел. руб. В соответствии с подпунктом 2.1 пункта 2 Указа Президента Республики Беларусь от 29.03.2012 №150 «О некоторых вопросах аренды и безвозмездного пользования имуществом» размер базовой арендной величины ежегодно устанавливается Советом Министров Республики Беларусь с учетом изменения индекса потребительских цен за предыдущий год по отношению к предшествующему и применяется с 1 апреля года, в котором он установлен.

Задаток в размере 10% от начальной цены объекта перечисляется на р/с №BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ №701 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, г. Минск, БИК в формате IBAN BPSBBY2X, УНП 690324015 государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан перечислить арендодателю сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение.

Договор аренды имущества должен быть заключен в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Порядок проведения аукциона регламентирован Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машин-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049, а также иными актами законодательства. Аукцион состоится **09.11.2017 в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **08.11.2017 до 16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17, сайт в сети интернет: www.rlf.by**

Утерянный представителем Белгосстраха по Партизанскому району г. Минска бланк страхового полиса по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу формы 2РН, 2РП серии БЛБ №0937270 **считать недействительным.**

УНП 100122726

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению антикризисного управляющего частного предприятия «Аналитик-центр» в процедуре экономической несостоятельности (банкротстве) проводит открытые аукционы по продаже имущества в составе:

Имущество частного унитарного предприятия «Альфа Bravo»			
№ лота	Наименование объекта, сведения о земельном участке (площадь, кадастровый номер)	Начальная цена без НДС, бел. руб.	Размер задатка (10%), бел. руб.
1	Здания столярной мастерской общ. пл. 84,9 кв. м, инв. №630/С-58539, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 623883901601000037 площадью 0,4415 га. Здания арочника общ. пл. 675,4 кв. м, инв. №630/С-58531, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 623883901601000038 площадью 0,3793 га. Навес для хранения готовой продукции, забор (протяженность 233,5 м). Объекты расположены по адресу: Минская область, Молодечненский район, Граничский с/с, д. Горняки	26 165,67	2 616,00

Шаг аукциона – 10 (десять) процентов.
Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 10 (десяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона и возмещает затраты на организацию и проведение результативного аукциона.

Задатки перечисляются на р/с №3012108260016 в ЦБУ №701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015 государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения аукциона, если иной срок не будет установлен собранием (комитетом) кредиторов.

Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление на участие в торгах с приложением следующих документов:

– заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении о проведении торгов;

– для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя (без нотариального засвидетельствования);

– для юридического лица – доверенности, выданной представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем), а также копии свидетельства о государственной регистрации юридического лица (без нотариального засвидетельствования);

– для иностранного юридического лица, иностранной организации, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации – легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течении шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком (без нотариального засвидетельствования);

– для представителя гражданина Республики Беларусь, в том числе индивидуального предпринимателя, – доверенности, оформленной в соответствии с законодательством.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других лиц.

Участникам, не признанными победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 3 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов.

Результаты торгов оглашаются публично в день проведения торгов.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Организатор аукциона вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за пять дней до даты их проведения.

Порядок проведения торгов и оформление участия в торгах определяются условиями о проведении торгов, ознакомиться с которым можно в дни приема заявлений на участие в торгах, а также на сайте организатора торгов www.rlf.by.

Аукцион состоится **08.11.2017 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **04.11.2017 до 16.00** по указанному адресу.

Телефоны организатора торгов: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17. Телефоны антикризисного управляющего ЧУП «Аналитик-центр»: (8017) 284 05 66, (8017) 284 05 67, (8029) 670 56 16.

 <p>Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»</p>	
ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА	
Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	капитальное строение, инв. №450/U-22668 (назначение – здание специализированное коммунального хозяйства, наименование – склад-магазин), площадью 1857,9 кв. м, расположенное по адресу г. Слоним, ул. Советская, 86
Земельный участок, на котором расположен объект	кадастровый номер 425450100001006524, площадью 1,0322 га (назначение – земельный участок для обслуживания зданий и сооружений), расположенный по адресу г. Слоним, ул. Советская, 86
Начальная цена продажи	28 680 руб. (двадцать восемь тысяч шестьсот восемьдесят рублей) с учетом НДС
Сумма задатка	2 868 руб. (две тысячи восемьсот шестьдесят восемь рублей)
Условия аукциона	аукцион без условий
Продавец	Слонимский филиал Гроднооблпотребобщества, 231800 г. Слоним, ул. Маяковского, 6, 8-1562-215-91
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер/с для перечисления задатка	BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, БИК BLBBVY2X, УНП 500833225
<p>Аукцион состоится 8 ноября 2017 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209</p> <p>К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявления с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении; <i>юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь</i> – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица; <i>индивидуальным предпринимателем</i> – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона; <i>юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь</i> – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык</p> <p>При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона представляются: представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленном организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.</p> <p>В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов</p> <p>Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник–четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница) Последний день приема заявлений – 02 ноября 2017 г. до 15.00 Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» http://grodnoino.by/</p>	

Як кожны дзень ездзіць на розных аўтамабілях?

ТЭОРЫЯ І ПРАКТЫКА

Карпулінг, ці карпул, — гэта сумеснае выкарыстанне асабістага аўтамабіля рознымі людзьмі з дапамогай сэрвісаў па пошуку спадарожнікаў. Кошт паліва на паездку дзеліцца прапарцыянальна паміж усімі ўдзельнікамі, маршрут жа выбіраецца аптымальны для вадзіцеля транспартнага сродку.

Карпулінг бывае розны, класічны — гэта паездкі на адлегласці ад 100 кіламетраў, адпаведна, склад удзельнікаў плануецца загадзя. Больш папулярным становіцца райдшэрынг у межах горада. Яшчэ адзін від такога сэрвісу — пастаянны або рэгулярны райдшэрынг. Напрыклад, калега жыве ў суседняй кватэры і ездзіць на работу на асабістым аўтамабілі. Вы можаце кожны дзень ездзіць разам, падзяляючы выдаткі на паліва паміж сабой.

Што датычыцца пераваг гэтага сэрвісу, то эканомія — як для кіроўцы, так і для спадарожнікаў — немалая. Бо тут ты плаціш менавіта за паліва, а не за паслугі перавозкі. Але варта зрабіць агаворку: кіроўцы самі прызначаюць цану за паездку, таму падман з іх боку не выключаны. Яшчэ адна перавага заключаецца ў тым, што меншая коль-

касць свабодных месцаў, як 7 або 8. У дэталях паездкі часам паказваюць марку і мадэль аўтамабіля. І, вядома, такую колькасць месцаў могуць дазволіць толькі мікрааўтобусы.

Пра што гэта сведчыць? Пра тое, што гэта, па сутнасці, звычайны маршруткі. Напрыклад, у каментарыях да кіроўцы Дانیіла, які прапануе восем вольных месцаў, ёсць наступны водгук ад Аляксандра: «Нармальна паездка, толькі гэта прыватнае возніцтва на маршруты, без папярэджання. Трэба пісаць пра гэта загадзя». На што кіроўца парывуе: «Гэта не прыватны развоз, і дакладна не на маршруты, гэта асабісты аўтамабіль, проста вялікі. Перад тым, як ехаць, цікаўцеся, на чым вы едзеце». Вядома, гэта цалкам можа быць і так, аднак варта быць асцярожным: да магчымага нелегала не прад'явіш прэтэнзіі за няякасную паездку.

крыху больш за 60 кіламетраў. На сайтах карпулу можна знайсці варыянты ўсяго за 3 беларускія рублі. На аўтобусе ці маршрутцы — каля 4 рублёў, на цягніку — ад паўтара рубля. Увогуле, цалкам супастаўныя сумы.

АСАБІСТЫ ВОПЫТ

Вядома, лепш за ўсё пра карпул могуць расказаць самі карыстальнікі. **Менеджар ЕРАМ Вольга КАЗЛОВА** здзейсніла дзве першыя паездкі літаральна на мінулым тыдні. «І я ехала не на пасажырскім сядзенні, а сама была вадзіцелем, — адзначае Вольга. — У мяне ўласны аўтамабіль, захацелася з'ездзіць да бацькоў у Віцебск».

Дзяўчына зарэгістравалася на расійскім сайце, прапанавала свой маршрут і стала чакаць. «З таго моманту, як сэрвіс пацвердзіў паездку, прайшоў літаральна дзень — і я ўжо знайшла сабе спадарожнікаў, — адзначыла Вольга. — Так, былі невялікія складанасці: некаторым спадарожнікам, якія пагадзіліся ехаць са мной, я не магла датэлефанавацца. Давялося адмовіць ім і шукаць новых пасажыраў, але і яны знайшліся вельмі хутка».

Пасля таго, як тры пасажыры былі зацверджаны, яна вывучыла іх профілі, якія былі прывязаны да сацыяльных сетак. «У асноўным гэта былі студэнты, нічога негатыўнага я не ўбачыла», — адзначыла Вольга.

На сваю першую паездку Вольга ўстанавіла цану, якая была крыху ніжэйшай за рэкамендаваную сэрвісам, — 9 рублёў з чалавека. «Гэта танней за маршрутку, але крыху даражэй за цягнік. Але ж той жа цягнік не заўсёды ходзіць у зручны час, — патлумачыла дзяўчына. — Дарэчы, нягледзячы на ўсталяваную цану, пасажыры ўсё роўна заплацілі па 10 рублёў. На зваротную паездку была тая ж цана».

— Паліва на дарогу туды і назад я адбіла цалкам. І гэта пры тым, што мая машына не самая эканамічная. Атрымалася так, што для мяне гэтыя паездкі выйшлі бясплатнымі, так што планую і далей карыстацца падобным сэрвісам, — дадала дзяўчына.

Супрацоўніца юрыдычнай кампаніі «Мартыненка і партнёры» Юлія ДЫМША карыстаецца карпулам з гэтага года ў якасці пасажыра. «Звычайна раблю гэта раз у месяц, — кажа дзяўчына. — Еджу з Мінска ў Бярозу дадому. Калі параўноўваць з плацкартам, то выходзіць на два рублі даражэй».

Бяспека Юлію хвалявала не надта. «Усё гэта цяпер маніторыцца, у любым выпадку, калі нешта пойдзе не так і дамоўленасць не выканаецца, то магу ўсё праектаваць самастойна, наколькі я юрыст, — адзначыла яна. — Перш, чым паехаць, вывучаю профіль кіроўцы. Як правіла, калі ёсць фатаграфія чалавека, паказаны тэлефон, ёсць водгукі, то хутчэй за ўсё ты абярэш добры варыянт».

— Тры самыя вялікія перавагі карпулу? Па-першае, гэта хутка. Па-другое, гэта зручна, таму што кіроўца падладжваецца пад цябе, можа даставіць цябе куды заўгодна. Па-трэцяе, гэта камфортна, — рэзюмавала Юлія.

ЗАМЕСТ ЗАКЛЮЧЭННЯ

Карпул у Беларусі актыўна працуе: расійскія інтэрнэт-пляцоўкі прапануюць мноства варыянтаў на розныя цэнавы даязона. Кожны можа знайсці сабе зручны маршрут на зручны час. Ёсць сэнс выбіраць падобны сэрвіс як на кароткія, так і на доўгія паездкі, а на апошніх з дапамогай карпулу можна сэканоміць значныя сродкі. Але ўсё ж такі асцярожнасць не перашкодзіць: варта вывучаць профілі магчымых спадарожнікаў. Карпул — выдатная альтэрнатыва, калі расклад цягнікоў і аўтобусаў не падыходзіць, а дабрацца да месца трэба хутка і пажадана ў камфортных умовах.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.
lukashevich@vziazda.by

касць аўтамабіляў на дарогах значна зніжае трафік, а гэта вялікі плюс для горада. Найважнейшы аспект карпулінгу — памяншэнне аўтамабільных выкідаў. Іншымі словамі, карыстальнікі карпулінгу не толькі эканомяць, але клапацяцца пра экалогію.

Вядома, ёсць і мінусы, прычым немалыя. Па-першае, большасць аўтавытворцаў не падтрымлівае падобныя сэрвісы: для іх лепш, каб кожны купіў сабе аўтамабіль, а не дзяліў адзін з іншымі. Вядома, не ўхваляюць гэта і таксаматорныя арганізацыі, бо, па сутнасці, іх функцыі выконваюць звычайныя людзі, якія не плацяць за падобную дзейнасць падаткі. Ёсць мінусы і для саміх карыстальнікаў: аўтамабіль можа трапіць у аварыю, што затрымае час паездкі. Акрамя таго, часам кіроўцу трэба заяджаць за спадарожнікамі, а гэта таксама адймае час. Магчыма, самая вялікая праблема, якая стрымлівае імклівы рост папулярнасці карпулінгу, — бяспека пасажыраў і кіроўцаў. Кіроўца можа задумаць нешта крымінальнага характару, таксама як і адзін з пасажыраў можа здзейсніць злачынства. Вядома, усё гэта толькі тэорыя. Як жа на практыцы працуе гэты паслуга ў Беларусі?

АЙЧЫННЫЯ РЭАЛІІ

Каб пачаць карыстацца гэтым сэрвісам у нашай краіне як у якасці кіроўцы, так і ў якасці пасажыра, дастаткова зарэгістравацца на адным з сайтаў

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА УП «ГРОДНОАГРОИНТОРГ»			
Предмет торгов, краткая характеристика и местонахождение	Лот №1		
	Легковой автомобиль OPEL ZAFIRA, 2010г.в., минивэн 4х2, двигатель газ/бензин, 1598 куб. см, цвет – серо-синий металл. Местонахождение: г.Гродно, ул.Мицкевича,8		
Начальная цена	16 000 рублей с учетом НДС	Задаток (3%)	480 рублей
Сведения о продавце	УП «Гродноагроинторг», г. Гродно, ул. Мицкевича,8, тел. 8 (0152) 74 20 29		
Сведения об организаторе торгов и номер счета для перечисления задатка	Гродненское областное учреждение финансовой поддержки предпринимателей, г. Гродно, ул. Мицкевича, 8, тел. 8 (0152) 74 49 11, номер счета BY65-BLBB30150500481906001002 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской обл., г. Гродно, ул. Мицкевича,3, код BLBBVY2X, УНП 500481906		
Срок заключения договора купли-продажи: в течение 10 рабочих дней с даты подписания протокола о проведении торгов			
Условия оплаты	в течение 3 рабочих дней с даты заключения договора купли-продажи		
Торги состоятся 10 ноября 2017 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича,8			
Срок подачи документов	по 3 ноября 2017 года включительно до 16.00 по адресу: г. Гродно ул. Мицкевича, 8		
Условия участия и порядок проведения аукциона на сайте организатора торгов www.fincentr.by , тел.: 8 (0152) 74 49 11, 77 23 79			

ЗБЕГЧЫ АД БАГДАДА

Якія перспектывы ў іракскага Курдыстана?

Рэфэрэндум аб незалежнасці іракскага Курдыстана, які прайшоў на мінулым тыдні, — сапраўды знакавая падзея для Блізкага Усходу. І справа не толькі ў тым, што курды, якія не мелі ўласнай дзяржавы, падышлі да яе стварэння як ніколі блізка, але і ў тым, што Ірак, які пахіснуўся пад націскам «Ісламскай дзяржавы», яшчэ больш набліжаецца да распаду. Што датычыцца курдаў, то атрыманы імі пасля падзення рэжыму Садама Хусейна статус аўтаноміі ўжо даўно дазволіў стварыць сваю квазідзяржаву, якая насамрэч існуе асобна ад астатняй краіны. Дык навошта тады спатрэбіўся вераснёўскі плебісцыт, і якія ён будзе мець наступствы?

50 мільёнаў без дзяржавы

Аб курдах рэгулярна згадваюць у навінах з Блізкага Усходу. Пра іх гавораць як пра сілу, што эфектыўна супрацьстаяла баевікам «Ісламскай дзяржавы» ў Сірыі і Іраку, і як пра радыкальную апазіцыю кіруючаму рэжыму ў Турцыі. Увогуле гэта самы вялікі ў свеце этнас без уласнай дзяржаўнасці. Па розных ацэнках, усяго курдаў налічваецца ад 20 да 50 мільёнаў. Тэрыторыя іх кампактнага пражывання — турэцкі, іракскі, іранскі і сірыйскі Курдыстан (турэцкі — самы вялікі па плошчы і колькасці курдаў, далей у парадку змяншэння). Усе гэтыя рэгіёны мяжуюць паміж сабой. Калі кажуць проста «Курдыстан», маюць на ўвазе адразу значную тэрыторыю, якую займае этнас. У цяперашніх межах ён склаўся не так даўно — каля ста гадоў таму. Ёсць значныя курдскія дыяспары на постсавецкай прасторы — у Арменіі і Грузіі, на расійскім Паўночным Каўказе. У 1930-х курды з'явіліся ў рэспубліках Сярэдняй Азіі, куды іх выслаілі з Закаўказзя. Самая вялікая еўрапейская дыяспара ў Германіі — каля мільёна чалавек. Яе неформальнай сталіцай лічыцца Дзюсельдорф.

Ці існавала калі-небудзь незалежная курдская дзяржава — пытанне спрэчнае, піша lenta.ru. Гэта сама як і пытанне пра паходжанне гэтага этноса. Курдамі ў некаторых раёнах Ірана дагэтуль называюць усіх, хто вядзе качавы лад жыцця. Праардзіма курдаў — горы Заграс, размешчаныя на захадзе Ірана, уздоўж мяжы з Іракам. Можна з упэўненасцю сцвярджаць, што ў Сярэднявеччы гэты этнас ужо сфарміраваўся. Адною з яго адметных рыс доўгі час была рэлігія езідызм, вядомая толькі курдамі. Сёння, аднак, пераважная іх большасць (да 90 працэнтаў) — прыхільнікі ісламу суніцкага толку. Езіды лічаць іх вераадступнікамі, а сябе — сапраўднымі курдамі. Дакладных звестак пра асновы веравучэння езідаў мала. Закрытасць іх суполак спрыяла распаўсюджванню рознага кштату чутак і здагадак.

Прывабны Кіркук

Курды ў Іраку дзеляцца на два вялікія субэтнасы — курманджы (жывуць у Турцыі, Сірыі і паўночных раёнах іракскага Курдыстана) і сарані (Ірак і Іран). Ёсць і больш малалікія субэтнасы, але яны асаблівай ролі ў палітыцы Блізкага Усходу не адыграюць. У Іраку дэ-факта ўжо сфарміравана незалежная курдская дзяржава — рэгіён Курдыстан Іракскай рэспублікі. Складаецца з чатырох правінцый: Эрбіль, Сулейманія, Халабджа і Дахук. Пад кантролем курдаў знаходзіцца горад Кіркук і прылеглыя да яго нафтазныя тэрыторыі (разам з Басрай, Кіркук — найбуйнейшае нафтавае радовішча Ірака). Насельніцтва гэтага месца змяшанае — тут жывуць і курды, і арабы. Таму гістарычна Кіркук быў спрэчнай тэрыторыяй. Але пасля таго як іракская армія ў прамым сэнсе збегла адтуль у чэрвені 2014-га, ратуючыся ад надыходзячых атрадаў ІД, курдскія ваенныя фарміраванні пешмерга

(паводле розных ацэнак, цяпер налічваюць у сваіх шэрагах каля 200 тысяч байцоў) хутка ўзялі горад і наваколлі пад свой кантроль. Адбіўшы атакі ісламістаў, курды атрымалі магчымасць распараджацца кіркукскім «чорным золатам» па сваім меркаванні. За выключэннем Кіркука, тэрыторыя іракскага Курдыстана — монаэтнічная, населеная амаль выключна курдамі.

На самым паўночным усходзе ёсць адрэзак, дзе курдскія раёны сутыкаюцца з тымі, што падкантрольныя Багдаду. Хоць узброеныя сутыкненні паміж праўладнымі сіламі і пешмерга тут здараліся (былі і забітыя, і параненыя з абодвух бакоў), казаць аб якім-небудзь сур'ёзным канфлікце нельга — іракскія ўлады занадта занятыя цяпер барацьбой з ІД. Іракскі Курдыстан звязаны, па сутнасці, з Багдадам толькі адзінай валютай — дынарам, эмійскай цэнтр якога знаходзіцца на арабскай тэрыторыі. Таму аб'яднанне фармальна аб'явіць аб суверэнітэце аўтаноміі перыядычна становіцца прадметам гандлю ва ўнутрыіракскай палітыцы.

Як заўважаюць эксперты, аўтаномія не мае палітычнага адзінства —

Дахук і Эрбіль кантралюе ліберальна-нацыяналістычная Дэмакратычная партыя Курдыстана (ДПК) цяперашняга прэзідэнта Масуда Барзані, у Сулейманіі і Халабджа ўлада належыць сацыял-дэмакратычнаму партыі чынам саюзу Курдыстана (ПСК). Партыі варагуюць. У 1990-х паміж імі ішла вайна, якую ўдалося скончыць пры пасярэдніцтве ЗША. ДПК падтрымліваецца Турцыяй, ПСК — Іранам. Ні тая, ні іншая перамовы аб аб'яднанні з іншымі «Курдыстанамі» не вядзе.

Козыр Барзані

Наўрад ці прэзідэнт іракскага Курдыстана Масуд Барзані разлічваў на нейкую іншую рэакцыю. І ўсё ж на рэфэрэндум ён пайшоў. Вынік быў прагназуемы — каля

93 працэнтаў удзельнікаў плебісцыту сказалі «так» незалежнаму іракскаму Курдыстану. Прычыну варта шукаць у працэсах, якія адбываюцца ў рэгіёне. Апошнія месяцы, па меншай меры, якія арганізаваная сіла тут дажывае групойка «Ісламская дзяржава». Яе пазіцыі ў Іраку падарваныя вельмі моцна. У Сірыі, калі не аббудзецца чагосьці экстраардынарнага, ад «Ісламскай дзяржавы» хутка зусім нічога не застанеца. І важны, а недзе і вырашальны ўклад у справу разгрому рэлігійных радыкалаў у абедзвюх краінах унеслі курдскія фарміраванні, якія арыентуюцца на ЗША, Турцыю, Іран. У адрозненне ад забюракратызаваных, непаваротлівых армій арабскіх дзяржаў, якія раздзіраюць этнічныя і канфесійныя супярэчнасці, узброеныя групы, што ствараюцца і базуюцца ў значнай меры на поўначы Ірака, праявілі сябе ў баях з праціўнікамі з самага лепшага боку. Паўплывалі і высокая матывацыя, а таксама вайсковыя традыцыі і баявы вопыт.

У гэтых умовах як ніколі актуальным з'яўляецца пытанне пра плату, на якую разлічваюць курды ў абмен на сваё супрацоўніцтва ў барацьбе з ІД. Міжволі напрошваюцца аналогіі з Першай сусветнай вайной. Тады курдскія фарміраванні аказалі немалую дапамогу саюзнікам у барацьбе з Асманскай імперыяй. Сеўрскім дагаворам 1920-га створана незалежнага Курдыстана прадугледжвалася. Але ўжо праз тры гады тэрыторыя гіпатэтычнай дзяржавы была падзелена паміж Турцыяй, Францыяй (цяперашняй Сірыяй, якая знаходзілася тады пад яе кантролем) і Англіяй (Іракам). Пераможцы Асманскай імперыі палічылі, што ўзнімаць выбухова-небяспечнае курдскае пытанне занадта небяспечна і немэтазгодна. Вялікая верагоднасць, што гэтак жа вырашаць і пасля перамогі над ІД. Статус-кво, які склаўся на поўначы Ірака, у прынцыпе задавальняе ўсіх міжнародных гульцоў. З 1991 года, з таго моманту, як мяс-

у арабскіх суседзяў. Эрбіль гадамі быў аазісам спакою ў смутным рэгіёне. Улады Курдыстана рабілі выгляд, што яны падпарадкоўваюцца Багдаду, а той, у сваю чаргу, рабіў выгляд, што так яно і ёсць.

Пакуль відавочнае наступства рэфэрэндуму адно: ён стане козырам у перамовах Курдыстана і цэнтральнага ўрада Ірака. Казаць ёсць пра што — перш за ўсё аб статусе горада Кіркук і аднайменнай правінцыі. Паводле канстытуцыі Курдыстана, ён уваходзіць у яго склад. Улады Ірака, наадварот, лічаць, што гэты раён часткай аўтаноміі не з'яўляецца. Сітуацыю ўскладняе тое, што ні курды, ні іракская армія не з'яўляюцца ў Кіркуку паўнаўладнымі гаспадарамі. Частка правінцыі — пад кантролем ІД. Таму вызначыць, каму яна адыйдзе, прыйдзеца на перамовах пасля перамогі. На іх юрыдычнае аддзяленне ад Ірака, верагодна, акажацца самай дзейснай пагрозай з боку Барзані.

Два долары за бараль

Міжнародная супольнасць адрэагавала на рэфэрэндум стрымана. У ААН выказалі занепакоенасць «патэнцыйна дэстабілізуючымі эфектамі». Згодна са спецыяльнай заявай ад 25 верасня, «генеральны сакратар паважае суверэнітэт, тэрытарыяльную цэласнасць і адзінства Ірака і лічыць, што ўсе нявырашаныя пытанні паміж федэральным урадам і рэгіянальным урадам Курдыстана павінны быць вырашаныя з дапамогай структураванага дыялогу і канструктыўнага кампрамісу». Заклікі да Багдада і Эрбіля вырашаць спрэчныя пытанні за сталом перамоў утрымліваюцца ў афіцыйнай пазіцыі многіх краін, такую магчымасць не адкідваюць і самі канфліктуючыя бакі. Курдскае кіраўніцтва выказала надзею, што рэфэрэндум заахоціць Багдад аб'ектыўна ацаніць рэаліі і разам шукаць магчымасці мірнага суіснавання. Прэм'ер-міністр Ірака Хейдар аль-Абадзі са свайго боку адзначыў: «Я ніколі не зачыню дзверы для перамоў. Перамовы заўсёды магчымыя». Такім чынам, ніхто не спальвае масты і апакаліптычныя прагнозы заўчасна. Рана ці позна федэральным уладам і кіраўніцтву курдскай аўтаноміі давядзецца ўрэгуляваць праблемы, чаму будзе папярэднічаць працяглы гандаль.

Характэрна, што ў Эрбілі вельмі міралюбна адрэагавалі на пагрозы Турцыі ўвесці санкцыі. «Мы не хочам, каб паміж намі і нашымі суседзямі паўстала якая-небудзь праблема», — адзначыў прэзідэнт Масуд Барзані. І гэта не дзіўна — іракскі Курдыстан экспартуе сваю нафту на міжнародныя рынкі праз турэцкі порт Джэйхан. Турцыя і сама купляе ў аўтаноміі нафту і прыродны газ. Гандлёвы абарот паміж Турцыяй і Курдыстанам сёлета ў першым паўгоддзі дасягнуў 5 млрд долараў, што на 20% больш, чым за аналагічны перыяд летась. Так што за жорсткай палітычнай рыторыкай праглядаюцца прагматычны эканамічны разлік і рацыянальны падыход. Рэзка змянілі акцэнт і ў Вашынгтоне: дарадца прэзідэнта ЗША па нацыянальнай бяспецы Герберт Рэйманд МакМастэр сказаў: «Мы павінны пачакаць,

каб убачыць, што адбудзецца». У Маскве адначасова з заявамі аб падтрымцы адзінства і тэрытарыяльнай цэласнасці Ірака пралічваюць верагодныя кірункі развіцця становішча.

Звяртаюць на сябе ўвагу паведамленні аб тым, што сёлета Расія стала ключавым інвестарам у іракскі Курдыстан, адцясніўшы ЗША і Турцыю. Так, толькі «Раснафта» мае намер інвеставаць у развіццё нафтагазавай інфраструктуры больш за 4 млрд долараў, а з 2020 года гэтая кампанія плануе стаць вядучым экспартёрам энерганосьбітаў з Курдыстана на еўрапейскія рынкі. Няма сумненняў, што перад прыняццем такіх глабальных рашэнняў старанна выяўляюцца пагрозы і ацэньваюцца рызыкі, а таму будучыня іракскага Курдыстана бачыцца стабільнай.

Гэта адзін з найважнейшых нафтавых рэгіёнаў свету. А вынікі плебісцыту рэальна могуць змяніць расстаноўку сіл на Блізкім Усходзе, паколькі ў такім выпадку Багдад страціць больш за палову сваіх рэсурсаў вуглевадародаў. Шосты ў свеце Ірак з'яўляецца другім па велічыні вытворцам нафты ў АПЕК. Курдыстанскае «чорнае золата» складае 60% усяй вуглевадароднай сыравіны, якая здабываецца ў краіне. Шляхам прамых пагадненняў з курдскім урадам суды прыйшлі замежны нафтаздабыўныя кампаніі. Амерыканскія ExxonMobil і Chevron вядуць разведку ў рэгіёне з 2012 года, калі падпісалі пагадненне з паўаўтаномным урадам. У іракскім Курдыстане працуе турэцкая Genel Energy, нарвежская DNO, рэгіянальны гулец Gulf Keystone Petroleum. Звестак аб тым, колькі нафты пастаўляецца з аўтаноміі, у іракскага ўрада няма. Аналітыкі і эксперты таксама не могуць назваць дакладныя лічбы. Сам урад іракскага Курдыстана ацэньвае запасы рэгіёна ў 45 млрд барэляў (больш за 6 млрд тон), і гэта лёгкая нафта з нізкім сабекоштам здабычы — каля \$2 за бараль, як у Саудаўскай Аравіі і Кувейце. Па велічыні запасы іракскага Курдыстана лічацца шостымі ў свеце.

Курды не хочуць, каб у вялікай гульні, якія вядуць сусветныя дзяржавы на Блізкім Усходзе, інтарэсы гэтага падзеленага народа чарговы раз аказаліся забытыя. Барзані прапануе абмеркаваць статус рэгіёна і заклікае суседзяў дапамагчы яму ў дыялогу з Багдадам: «Замест таго каб пагражаць нам пакараннем, давайце пачнем сур'ёзныя абмеркаванні. Мы не хочам праблем ні з адной краінай у рэгіёне». У інтэрв'ю тэлеканалу Sky News лідар іракскіх курдаў паведаміў, якія далейшыя крокі на шляху будаўніцтва незалежнай курдскай дзяржавы будуць прыняты пасля плебісцыту. Паводле яго слоў, 1 лістапада тут пройдуць прэзідэнцкія і парламенцкія выбары. На пытанне, ці застанеца ён лідарам іракскага Курдыстана пасля абвешчэння незалежнасці, Масуд Барзані адказаў адмоўна, паведаміўшы, што не будзе ўдзельнічаць у выбарах і завершыць палітычную кар'еру, вярнуўшыся на службу ў курдскія ваенізаваныя фарміраванні пешмерга.

■ Руплівым гаспадарам

Смак восені

Парэчкі і агрэст адышлі, год выдаўся няяблычны... І ці не са жніўня мы сядзім без салодкіх вітамінаў... Давайце выпраўляць становішча, сёння можна ствараць такія ўчасткі, якія будуць радаваць пладамі да самых маразоў. Калі я выбралася ў сады Інстытута пладаводства НАН Беларусі, была ўражана, колькі ўсяго можна назбіраць восенню.

— Бузіна багатая каліем, мікраэлементамі, гэта цудоўны фарбавальнік для яблычных сокаў, — паказваюць мне расліну, пакрытую гронкамі з дробных чорных ягад.

Уражае сваім колерам гранатавая рабіна (гэта культура з'явілася ў выніку скрыжоўвання ароніі і звычайнай рабіны). Невысокая, дэкарэтыўная і непаправавальная, яна добра пачувала б сябе на любым участку.

Верасень — час для збору кізілу. Не трэба думаць, што гэта выключна паўднёвая расліна, і тыя, каму спадабаліся кампоты і пасціла з гэтых цудоўных пладоў, з цягам часу могуць рабіць іх і ў Беларусі. Кізіл цудоўна ў нас расце.

Ну а прыгажуню каліну наогул ужо пачалі выкарыстоўваць у якасці дэкарацыйнага элемента. Вяснэй яна цешыць раскошным цвіценнем, а бліскачыя ягады можна збіраць і ў кастрычніку. Між іншым, лепшага прыроднага болесуціцальнага сродку не прыдумаеш, а яшчэ яна добрая для тых, у каго праблемы з ціскам. Так, ягады каліны гарчаць, трэба яшчэ ведаць як іх падаць. На Урале, напрыклад, каліну змешваюць з мёдам, начыняюць пірагі, цудоўны з яе морс. Дарэчы, першыя 2—3 гады пасля пасадкі каліна «прыглядаецца» да новых мясцін: здаецца, замерла і не расце, а пасля пабегі «выстрэльваюць», і ўжо на чацвёрты год яна аддзячыць ураджаем.

— Незаслужана ў нас абыходзяць увагай актыўныя аргуты і каламіку. Гэта ліяны. Асабліваць раслін у тым, што ім патрэбна пара (можна чатыры жаночыя расліны, адну мужчынскую). Галоўныя ворагі актыўныя — каты. Карані яе пахнуць валяр'янкай. Жывёлы разграбуюць маладыя пасадкі, і ў выніку зімой расліна можа загінуць з-за парушанай каранёвай сістэмы. Таму раім саадаводам агароджваць актыўныя металічнымі сеткамі. У астатнім расліна не патрабуе асаблівага догляду, выдатна зімуе, — расказвае **загадчык лабараторыі генетычных рэсурсаў ягадных культур Інстытута пладаводства Людміла ФРАЛОВА**, і папаўняе нашу кашолку зялёнымі пладамі (дарэчы, вельмі салодкімі, натуральна, смак як у ківі).

Гронка каліны, рэмантантная маліна, барбарыс, глог, шыпшына, аронія. Вось яны — колеры восені. Эх, выкласці б такое багацце дзе на прылаўку і ладзіць дэгустацыю. Ці змогуць людзі адгадаць, чым іх частуюць? Напрыклад, што гэта

за авальная ягадка, якая па смаку так нагадвае вішню, чарэшню (кізіл)? А гэты жоўты «яблычак» насамрэч — плод хенамелеса, і, калі ласка, не зблытайце ажыну і шаўкоўніцу...

І чаму б пры закладцы саду не звярнуць увагу на такія навінкі?

— **А якія з культур увосень не садзіць?** — цікаўлюся ў Людмілы Уладзіміраўны.

— Саджанцы з закрытай каранёвай сістэмай, можна садзіць на працягу ўсяго сезона. А калі яны з адкрытай каранёвай сістэмай, як правіла, большасць пасадак прыпадае на восень. Проста тут у нас больш часу (і асноўныя работы на агародзе зроблены, і расліна знаходзіцца ў стане анабіёзу). У нашым распараджэнні каля паўтара месяца (з канца верасня і ўвесь кастрычнік). А вясной у нас — усяго пара тыдняў ці меней, пры хуткім пацяпленні расліны прачынаюцца. Часам людзі садзяць іх ужо з лістамі, якія пасля пажадана абстрыгчы, атрымліваецца, расліна на іх рост дарэмна патраціла пажыўныя рэчывы. Увосень не рэкамендуем садзіць актыўныя і ажыны. Нагадаем, што ажыны абавязкова трэба зімой укрываць, гэта

кашэннем, да таго ж прыцягвае пчол. Дарэчы, маліну не трэба садзіць у міжраддзях пладовага саду — расліне з паверхневай каранёвай сістэмай будзе дрэнна. У міжраддзях яблыневага саду лепш пасадыць парэчкі.

— **Якія культуры варта «сяліць» на ўчастку побач з рэчкай?**

— Ідэальна пасадыць там парэчкі, бо ўжо ў самой назве расліны закладзена, дзе яна расце. Так, гэта культура менш патрабавальная да ўрадлівасці глебы, але больш «уважлівая» да вільгаці. На жаль, сёння людзі забываюцца на чырвоныя і белыя парэчкі, а такія багатыя пектынамі прадукт яшчэ трэба пашукаць. Калі ёсць магчымасць наладзіць паліў, выдатна каля рэчкі сябе будзе адчуваць суніцы. А вось ажынам каля вады будзе холадна.

— **Ці трэба ўкрываць маладыя пасадкі?**

— Як правіла, людзі не ўкрываюць тое, што садзяць восенню. Але што трэба зрабіць абавязкова, дык гэта замульчыраваць глебу. Мульча бывае арганічная (саломы, сена, льнокастры, кара дрэў, апілікі, лузга грэчкі, торф, скошаная трава, лісце) і неарганічная (спанбонд, плёнкі, агратканіна, сярод новага кірунку — плёнкі, якія самі раскладаюцца).

— **Калі азот унесці пры асенняй пасадцы, як гэта можа адбіцца на расліне?**

— Па-першае, можна апячы карані, пры пасадцы любое ўгнаенне трэба абавязкова перамяшаць з глебай. Кожная гранула — гэта найвысачэйшыя канцэнтраты рэчыва, калі яна трапляе на маладзенькія каранчыкі, гэта ўсё адно, што чалавеку на руку капнуць кіслотой. А яшчэ азот за зіму вымываецца — лічыце, што проста дарэмна патрацілі грошы. Акрамя таго, азотнымі ўгнаеннямі вы можаце стымуляваць рост раслін, калі гэтага не трэба. Калі зацяжняя восень, расліна будзе вегетаваць, а не рыхтавацца да зімы. Так, калі падкарміць бруксель, ён пачне паслухмяна развівацца. Гэта культура хутка засынае і рана прачынаецца. Калі ў лютым бываюць адлігі, яна можа пачаць вегетаваць, квітнець. А з вяртаннем маразоў усё гіне. Пазней яна можа зноў выпусціць кветкі, але ўжо менш, бо сілы былі раней дарэмна патрачаны. Але, дзякуючы селекцыянерам, мы ўжо маем два айчыныя сарты брукселя, адаптаваныя да нашага клімату.

— **Ці ёсць іншыя перавагі ў асенняй пасадцы, усё ж калі мы набываем саджанец у такі час, можам бацьці лісты, і меркаваць па іх пра здароўе расліны...**

— Важна глядзець не на лісты, а на карані, каб яны былі непасохлыя, без уздуццяў, каб былі развіты (зварніце ўвагу і на скелетныя, і на маладыя карані, што адрастаюць). Наземная частка расліны павінна быць без паломы, трэшчын. Калі пашкодзіўся стволік, ранку трэба замазаць садовым варамаці фарбай. А вось лістоў на саджанцы не павінна быць. Яны дарэмна з расліны забіраюць вільгаць. Калі вы ўсё ж купілі матэрыял з лістамі, абарвіце іх і абавязкова перад пасадкай апусціце карані расліны ў ваду. Многія расліны можна ўкараціць (дарэчы, гэта абароніць і ад крадзяжу ў тых мясцінах, дзе злодзеі выкопваюць навасадкі). Нават парэчкі асення «стрыжка» не пашкодзіць, а абрэзанія галінкі можна пусціць на чаранкі, укараціць. Абавязковы паліў пасля пасадкі, нават пасля дажджу, — так усе пустоты выйдучы і зямля ляжа па каранях. Некаму можа падацца дзіўным, што ў кастрычніку, калі дрэвы і кусты стаяць голяыя, іх трэба паліваць. Але пры сухой восені такія вільгацезарадныя палівы вельмі карысныя для раслін. Нездарма людзі не любяць, калі мороз на голу зямлю кладзецца, справа тут не столькі ў снезе, колькі ў тым, што ён утрымлівае вільгаць.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.
dziadziula@zviazda.by

■ Прававая гасцеўня

АБАРАЊІЦА ЗА МЯЖОЙ,

захаваўшы свабоду, маёмасць і аліменты

Даказаць сваю дзеяздольнасць, устанавіць факт смерці, скасаваць шлюб, выступіць сведкам у судзе і вырашыць многія іншыя юрыдычныя пытанні за мяжой беларусы могуць на тых жа ўмовах, што і мясцовыя жыхары. Правы і інтарэсы нашых суайчыннікаў абараняюцца шмат- і двухбаковымі дагаворамі, канвенцыямі і пагадненнямі па аказанні прававой дапамогі па грамадзянскіх, сямейных і крымінальных справах у больш чым 100 дзяржавах свету, з якімі ў Беларусі заключаны міжнародныя дагаворы аб прававой дапамозе.

МОЙ СУД МЯНЕ БЕРАЖЭ

— Уступаючы ў прававыя зносіны з замежнымі грамадзянамі або арганізацыямі, беларусы могуць быць упэўнены, што іх асабістыя і маёмасныя правы абаронены гэтак жа, як і карэнных жыхароў дзяржаў, з якімі Беларусь звязваюць міжнародныя абавязальнасці, — сказала **Марына ЖАНДАРАВА, начальнік аддзела выканання міжнародных дагавораў упраўлення міжнароднага супрацоўніцтва Міністэрства юстыцыі**

Беларусі. — Нашы суайчыннікі самастойна або праз прадстаўніка могуць заяўляць хдаініцтвы і падаваць іскі ў суд, а таксама звяртацца ў іншыя ўстановы юстыцыі, кампетэнтныя ў пэўных пытаннях.

Больш за тое, яны вызваляюцца ад выплаты і кампенсавання судовых натарыяльных пошлін і выдаткаў і карыстаюцца бясплатнай юрыдычнай дапамогай.

Калі беларуса выклікаюць у суд замежнай краіны ў якасці сведкі, ён таксама абараняецца дагаворамі аб прававой дапамозе і мае права на пакрыццё дарожных выдаткаў, кошту знаходжання ў дзяржаве і страчанага заробку.

Сведку, які з'явіўся па выкліку ва ўстанову юстыцыі замежнай дзяржавы, не могуць прыцягнуць да адказнасці за злачыства або правапарушэнне, арыштаваць, пазбавіць волі або прымусяць адбываць пакаранне за тое, што здзейснена ім да перасячэння дзяржаўнай мяжы дзяржавы, якая яго выклікала.

— Сведку нельга прыцягнуць да адміністрацыйнай ці крымінальнай адказнасці, узяць пад варту або пакараць у сувязі з яго паказаннямі ці ўчынкамі, які з'яўляюцца прадметам разбіральніцтва, — растлумачыла спецыяліст. — Аднак ён не зможа скарыстацца гэтай прывілеяй, калі не пакіне тэрыторыю замежнай дзяржавы на працягу 15 сутак з моманту паведамлення, што яго прысутнасць больш не патрэбная. Адзінае апраўданне непрытрымлівання тэрмінаў пры гэтым — немагчымасць пакінуць краіну праз абставіны, якія не залежаць ад сведкі.

ЗАМОРСКАЯ ПАЛОВА І АЛІМЕНТЫ

Дагаворамі аб прававой дапамозе рэгулююцца таксама і пытанні шлюбу паміж грамадзянамі розных дзяржаў. Умовы заключэння шлюбу вызначаюцца для кожнага з будучых суужэнцаў заканадаўствам дзяржавы іх грамадзянства, а форма шлюбу — законамі краіны, дзе маладыя жэняцца.

— Такія ж патрабаванні, дарэчы, прымяняюцца і пры жаніцбе нашага грамадзяніна з асобай замежнай дзяржавы, з якой у Беларусі няма дагавора, — удакладніла **Марына ЖАНДАРАВА**. — Калі іншаземец не выканае ўмовы, прадугледжаныя заканадаўствам краіны яго грамадзянства, то шлюб можа быць не прызнаны на тэрыторыі замежнай дзяржавы.

Асабістыя і маёмасныя праваадносіны паміж мужам і жонкай розных дзяржаў вызначаюцца законамі краіны іх сумеснага пражывання. Калі ж яны жывуць у розных дзяржавах, то гэтыя стасункі будуць абумоўлівацца правам краіны іх апошняга месцажыхарства.

Праваадносіны паміж бацькамі і дзецьмі рэгулююцца законам краіны сумеснага пражывання сям'і, аднак калі бацькі жывуць у розных дзяржавах — заканадаўствам грамадзянства дзіцяці.

Калі сямейнае жыццё прыходзіць да разводу, заява на скасаванне шлюбу паміж грамадзянамі розных дзяржаў разглядаецца ў краіне пражывання мужа і жонкі. Калі сужэнцы жывуць на тэрыторыях розных краін, кампетэнтным пры разглядзе справы будзе суд дзяржавы, куды пададзена заява.

— Беларус, жанаты, напрыклад, з літоўкай, якая жыве ў Літве, можа звярнуцца за скасаваннем шлюбу ў беларускі суд. Такое ж права падаць іск да мужа ў літоўскі суд ёсць і ў яго жонкі, — дадала прадстаўніца Мініюста.

Спаганне аліментаў з былой паловы таксама знаходзіцца ў юрысдыкцыі міжнародных прававых дагавораў. Беларус падае адпаведную заяву ў суд па месцы свайго жыхарства, а рашэнне айчынага судовага органа выконваецца на тэрыторыі замежнай дзяржавы, дзе знаходзіцца аліментшчык.

Дазвол на прымусяе выкананне рашэння беларускага суда, выдадзенае судом замежнай дзяржавы, мае такую ж сілу, як і рашэнне нацыянальнага суда. Судовы выканаўца атрымлівае выканаўчы ліст, што з'яўляецца падставай для прымусяега спагнання грошай на карысць заяўніка. Спагнаннік аліментаў можа таксама самастойна звярнуцца ва ўстанову юстыцыі замежнай краіны, якая кантралюе выкананне рашэння суда.

Ірына СІДАРОК. sidarok@zviazda.by

ЗАВЕРЕНО
Департаментом по ценным бумагам
Министерства финансов
Республики Беларусь
04.10.2017 г.
Лихачевский В. В.

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ

ОБ ЭМИССИИ ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ ДЕВЯТНАДЦАТОГО ВЫПУСКА Общества с ограниченной ответственностью «ТАПАС»

1. Полное и сокращенное наименование эмитента:
на белорусском языке: полное – Таварыства з абмежаванай адказнасцю «ТАПАС»; сокращенное – ТАА «ТАПАС»;
на русском языке: полное – Общество с ограниченной ответственностью «ТАПАС» (далее – эмитент); сокращенное – ООО «ТАПАС».

2. Место нахождения эмитента: Республика Беларусь, 220049, г. Минск, ул. Кнорина, д. 17, 4-й этаж, офис 14, тел/факс: 8 (017) 3028410, сайт: www.taps.by (далее – сайт эмитента).

3. Эмитент зарегистрирован Минским городским исполнительным комитетом 27 июля 2001 г. Регистрационный номер 101484246.

4. Уставный фонд эмитента составляет 342 400,10 белорусских рублей.

5. Основной вид деятельности эмитента: реализация проектов, связанных со строительством зданий.

6. Депозитарием эмитента является депозитарий открытого акционерного общества «БПС-Сбербанк» (зарегистрирован в Национальном банке Республики Беларусь 28 декабря 1991 г., регистрационный №25; действует на основании специального разрешения (лицензии) Министерства финансов Республики Беларусь на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам №02200/5200-1246-1086, выданного 8 декабря 1993 г., срок действия не ограничен; место нахождения: 220005, Республика Беларусь, г. Минск, бульвар имени Мулявина, 6).

7. Эмитент в соответствии с законодательством Республики Беларусь раскрывает информацию на рынке ценных бумаг путем:
размещения на едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг (далее – Единый информационный ресурс);
публикации в печатных средствах массовой информации (в газете «Звезда») и (или) доводит до сведения неопределенного круга лиц иным образом, определенным республиканским органом государственного управления, осуществляющим государственное регулирование рынка ценных бумаг (далее – Регистрирующий орган).

Информация об изменениях и/или дополнениях, внесенных в Проспект эмиссии жилищных облигаций девятнадцатого выпуска эмитента (далее – Проспект эмиссии) размещается эмитентом на Едином информационном ресурсе, а также публикуется в газете «Звезда» не позднее 7 дней после их регистрации в Регистрирующем органе.

Эмитент в соответствии с законодательством Республики Беларусь раскрывает годовой отчет (бухгалтерскую отчетность) в срок не позднее одного месяца после его утверждения в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь о хозяйственных обществах, путем:
размещения на Едином информационном ресурсе;
опубликования в газете «Звезда» либо размещения на сайте эмитента.

Эмитент раскрывает информацию о своей реорганизации или ликвидации, а также о реорганизации дочерних и зависимых хозяйственных обществ эмитента (при их наличии), в соответствии с законодательством Республики Беларусь, в том числе путем ее размещения на Едином информационном ресурсе не позднее двух рабочих дней:
в случае ликвидации – с даты принятия соответствующего решения Общим собранием участников эмитента;
в случае реорганизации – с даты принятия соответствующего решения Общим собранием участников эмитента, а также с даты государственной регистрации организации, созданной в результате реорганизации; даты внесения в Единый государственный реестр юридических лиц и индивидуальных предпринимателей записи о прекращении деятельности присоединенной организации.

Кроме того, в случае принятия эмитентом решения о ликвидации (прекращении деятельности), сведения о том, что эмитент находится в процессе ликвидации (прекращения деятельности), подлежат размещению в глобальной компьютерной сети Интернет на официальном сайте юридического научно-практического журнала «Юстиция Беларуси» (www.justbel.info) в порядке и сроки, определенные законодательством Республики Беларусь.

Эмитент раскрывает информацию о возбуждении в отношении эмитента производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) в соответствии с законодательством Республики Беларусь путем:

ее размещения на Едином информационном ресурсе не позднее двух рабочих дней с даты получения эмитентом копии заявления в экономический суд о банкротстве эмитента;
публикации в журнале «Судебный вестник Плюс: Экономическое правосудие» в течение 5 календарных дней с момента получения соответствующего судебного постановления.

Эмитент раскрывает информацию о результатах финансово-хозяйственной деятельности, информации о существенных фактах (событиях, действиях), касающихся его финансово-хозяйственной деятельности, которые могут повлиять на стоимость жилищных облигаций настоящего выпуска, в порядке и сроки, установленные законодательством Республики Беларусь.

8. Общее собрание участников эмитента приняло решение о девятнадцатом выпуске жилищных облигаций 30 августа 2017 г., протокол №6/н.

9. Эмитент является заказчиком (застройщиком) объекта строительства: «Многофункциональный комплекс в границах пр-т Победителей – улиц Ратомской (Браславской) – Тимирязева в г. Минске». 1-я очередь строительства. (далее – Объект строительства).

Государственная экспертиза проектной документации проведена Республиканским унитарным предприятием «Главгосстройэкспертиза»: заключение государственной экспертизы (положительное) от 4 января 2016 г. №1127-15/15 (в дополнение к заключению государственной экспертизы от 28 декабря 2015 г. №1131-15/15).

Объект строительства входит в состав многофункционального комплекса «Многофункциональный комплекс в границах пр. Победителей – улиц Ратомской (Браславской) – Тимирязева в г. Минске», в котором предусмотрено 11 очередей строительства.

Объектом жилищного строительства по настоящему выпуску облигаций является 1-я очередь строительства – жилой многоквартирный дом №5.1 по г. п. (далее – жилой дом).

Права эмитента на земельный участок, необходимый для обеспечения строительства жилого дома, подтверждены:
свидетельством (удостоверением) №500/1312-5901 от 3 марта 2016 г. о государственной регистрации в отношении земельного участка с кадастровым номером 500000000007007249.
Нормативная продолжительность строительства – 20,5 месяца, в том числе подготовительный период – 1 месяц.

Предполагаемая дата приемки в эксплуатацию жилого дома – 4-й квартал 2017 г.

10. Облигации девятнадцатого выпуска – жилищные, именные, конвертируемые эмиссионные ценные бумаги в бездокументарной форме, имеющие равную номинальную стоимость и сроки осуществления прав в рамках настоящего выпуска вне зависимости от времени приобретения облигации (далее – облигации).

Объем выпуска облигаций – 990 000 белорусских рублей.
Количество облигаций – 1500 штук.

Облигация имеет номинальную стоимость 660 белорусских рублей и эквивалент этой стоимости, выраженный в квадратных метрах общей площади жилого помещения в жилом доме, равный 1 квадратному метру. Указанный эквивалент номинальной стоимости остается неизменным.
Доход по облигациям не начисляется и не выплачивается.

11. Выпуск облигаций зарегистрирован Регистрирующим органом 04.10.2017 г. Государственный регистрационный номер: 5-200-02-3113.

12. Исполнение обязательств эмитента по облигациям обеспечивается поручительством Общества с ограниченной ответственностью «ТАПАС ПЛЮС» (Республика Беларусь, 220049, г. Минск, ул. Кнорина, д. 17, 4-й этаж, офис 19, УНП 190976309). Договор о предоставлении поручительства от 30 августа 2017 г. №6/н.

Поручитель принимает на себя безусловное и безотзывное обязательство солидарно с эмитентом исполнить обязательства перед владельцами 1500 облигаций в объеме 990 000 белорусских рублей в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения данных обязательств эмитентом.

13. Размещение облигаций эмитентом осуществляется на неорганизованном рынке путем открытой продажи юридическим и (или) физическим

лицам – резидентам и (или) нерезидентам Республики Беларусь (далее – покупатели облигаций).

Дата начала размещения облигаций: 25 сентября 2017 г.
Дата окончания размещения облигаций: 30 марта 2018 г., если иная дата не будет определена Общим собранием участников эмитента в порядке и в сроки, установленные законодательством Республики Беларусь о ценных бумагах.

Отношения сторон оформляются:
договором с эмитентом, предусматривающим обязательства эмитента по строительству жилых помещений в жилом доме владельцу облигаций, а также иные существенные условия в соответствии с законодательством Республики Беларусь;
договором купли-продажи облигаций, который имеют право заключать покупатели облигаций, заключившие договор с эмитентом.

Для заключения договора с эмитентом и договора купли-продажи облигаций покупатели могут обратиться к эмитенту:
по адресу: г. Минск, ул. Кнорина, 17, 4-й этаж, офис 14;
ежедневно (за исключением выходных дней (субботы и воскресенья), государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь) с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.

Открытая продажа облигаций осуществляется по договорной цене, определяемой эмитентом в зависимости от ситуации на рынке строительства и недвижимости на момент продажи облигаций, а также исходя из соотношения спроса и предложения на рынке ценных бумаг.

Средства при проведении открытой продажи уплачиваются в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь, в безналичной форме, в белорусских рублях, на расчетный счет эмитента №BY34BLBB30120101484246001002 в Открытом акционерном обществе «Белорусский банк развития и реконструкции «Белинвестбанк», г. Минск, пр-т Машерова, 29, БИК BLBBVY2X.

14. Срок обращения облигаций – 217 календарных дней (с 25 сентября 2017 г. по 30 апреля 2018 г.).

15. Дата начала погашения облигаций – 30 апреля 2018 г.

Для целей погашения облигаций депозитарий эмитента формирует реестр владельцев облигаций на 23 апреля 2018 г. В случае если дата формирования реестра выпадает на нерабочий день, формирование реестра осуществляется в последний рабочий день, предшествующий нерабочему дню.

Владелец облигаций при погашении (досрочном погашении) облигаций имеет право получить номинальную стоимость облигации либо жилое помещение в жилом доме, общая площадь которых соответствует эквиваленту номинальной стоимости, выраженному в квадратных метрах, принадлежащих ему облигаций.

16. В случае запрещения эмиссии облигаций, признания Регистрирующим органом девятнадцатого выпуска жилищных облигаций недействительным, эмитент возвращает владельцам облигаций средства, полученные в оплату размещенных облигаций в месячный срок с даты признания выпуска недействительным и письменно уведомляет Регистрирующий орган о возврате указанных средств владельцам облигаций в полном объеме.

17. Ознакомиться с Проспектом эмиссии (изменениями в Проспект эмиссии – при наличии) можно в пункте продажи облигаций, указанном в пункте 13 настоящего документа.

Директор
Общества с ограниченной ответственностью «ТАПАС» С. П. Ставер

Главный бухгалтер
Общества с ограниченной ответственностью «ТАПАС» И. А. Голубь

Извещение о проведении аукционных торгов по продаже земельных участков в Жабинковском районе Брестской области в частную собственность граждан Республики Беларусь

№ лота	Адрес участка	Кадастровый номер	Общая площадь (га)	Начальная цена предмета аукциона (BYN)	Сумма задатка (BYN)	Расход. по подгр. док. (BYN)	Наличие ограничений и охранных зон на земельном участке
1	Ракитницкий с/с, хутор Стриганецкие Бусни, 1В	122582404101000033	0,1736	1 110,81	220,00	1 372,91	ограничений в использовании земель нет
2	Ракитницкий с/с, д. Федьковичи, ул. Малиновая, 5	122582404601000230	0,1924	2 667,41	530,00	1 113,80	0,0065 га – охранный зона электрических сетей напряжением до 1000 В; 0,0111 га – охранный зона сетей и сооружений водоснабжения
3	Ракитницкий с/с, д. Федьковичи, ул. Абрикосовая, 6	122582404601000231	0,1716	2 379,04	470,00	1 106,74	0,0065 га – охранный зона электрических сетей напряжением до 1000 В; 0,0105 га – охранный зона сетей и сооружений водоснабжения
4	Ракитницкий с/с, д. Бульково, ул. Набережная, 1А	122582400601000239	0,1282	2 493,75	490,00	1 397,96	водоохранная зона реки Мухавец на всей площади
5	Ракитницкий с/с, д. Бульково, ул. Каштанова, 35	122582400601000238	0,1155	2 246,72	440,00	1 580,50	ограничений в использовании земель нет
6	Жабинковский с/с, аг. Большие Якобчицы, ул. Центральная, 74	122580601101000138	0,2500	2 218,45	440,00	884,95	ограничений в использовании земель нет
7	Жабинковский с/с, аг. Большие Якобчицы, ул. Центральная, 75	122580601101000139	0,2437	2 162,54	430,00	835,69	0,0055 га – охранный зона линии электропередачи напряжением до 1000 В; 0,0120 га – охранный зона сетей и сооружений водоснабжения
8	Озятский с/с, аг. Озяты, ул. Гомельская, 1	122582003101000299	0,1512	1 524,52	300,00	1 501,13	расположение на мелиоративных землях по всей площади
9	Озятский с/с, аг. Озяты, ул. Молодежная, 8	122582003101000298	0,2500	6 920,83	1 380,00	1 696,70	0,0129 га – охранный зона линии электропередачи напряжением до 1000 В
10	Жабинковский р-н, г. Жабинка, пер. Приозерный, 11	122550100001002616	0,1177	8 101,82	1 600,00	549,69	водоохранная зона пруда Визжар и канала Безымянный на всей площади
11	Хмелевский с/с, д. Соколово, ул. Центральная, 1А	122583604601000114	0,1641	2 241, 78	440,00	1 279,59	водоохранная зона прудов ОАО «Рыбхоз Соколовский Гусак» на всей площади; зона санитарной охраны водного объекта, используемого для хозяйственно-питьевого водоснабжения, в зоне санитарной охраны в местах водозабора на всей площади
12	Хмелевский с/с, д. Соколово, ул. Центральная, 24	122583604601000116	0,1279	1 747,27	340,00	1 279,07	0,0030 га – охранный зона линии электропередачи напряжением до 1000 В; водоохранная зона прудов ОАО «Рыбхоз Соколовский Гусак» на всей площади; зона санитарной охраны водного объекта, используемого для хозяйственно-питьевого водоснабжения, в зоне санитарной охраны в местах водозабора на всей площади

Целевое назначение использования участков – строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома
** – перечисление средств в счет возмещения затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к такому земельному участку, производится лицом, которому предоставлен земельный участок, одновременно в течение срока строительства объекта строительства, установленного в проектной документации (но не позднее дня утверждения акта приемки объекта строительства в эксплуатацию), с учетом индексации (решение Жабинковского районного исполнительного комитета от 15 июля 2015 г. №1227).

Расчет затрат на строительство распределительной и транспортной инфраструктуры к земельным участкам произведен в соответствии с Положением о порядке возмещения лицом, которому предоставлен земельный участок, затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к такому земельному участку, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 01.04.2014 №298

Размер штрафа, уплачиваемый в случаях определенных Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. №462 – 2 300,00 рублей

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 №462 и состоит из при наличии не менее двух участников. В аукционе могут участвовать граждане Республики Беларусь.

Перечень документов, представляемых участником аукциона: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков); **гражданином** – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; **представителем гражданина** – нотариально удостоверенная доверенность. При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Порядок осмотра объекта осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов

Организатор аукционных торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» **Задаток в размере до 20% от начальной цены предмета аукциона (лота) перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на р/с №BY73AKBV30127803600111000000 в филиале №100 Брестское областное управление ОАО «АСБ «Беларусбанк» г. Бреста, код банка АКВВВY21100, УНП 290433924**

Земельный участок предоставляется в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона с условиями:

- в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона победителем такого аукциона или в течение 10 рабочих дней после признания аукциона несостоявшимся единственным участником несостоявшегося аукциона;
- внесения платы за земельный участок на расчетный счет соответствующего с/с (РИК);
- возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, и затрат, связанных с формированием земельного участка, государственной регистрацией в отношении этого участка;
- обращения победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона в двухмесячный срок после подписания протокола о результатах аукциона или признания аукциона продажи несостоявшимся за государственной регистрацией в отношении земельного участка;
- получения победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона в установленном порядке и сроки технической документации и разрешения на строительство жилого дома;
- занятия (освоения) победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона земельного участка не позднее одного года после государственной регистрации права на него;
- снятия победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона на земельном участке плодородного слоя почвы из под пятен застройки и использования его для благоустройства участка

Аукцион состоится 9 ноября 2017 г. в 11.00 по адресу: г. Жабинка, ул. Кирова, 65 (зал заседаний)
Заявки на участие в аукционе принимаются с 8.30 07.10.2017 г. до 17.30 02.10.2017 г. (перерыв с 13.00 до 14.00; вых.: суб., вс.)
по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 50. Контактные телефоны: 53 81 92, 53 45 65. Сайты: www.bgcn.by и www.gki.gov.by

Извещение о проведении 9 ноября 2017 года торгов по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Белагпропромбанк»

Сведения о продаваемом имуществе:

Номер предмета торгов	Информация об имуществе	Площадь, кв. м	Начальная цена, руб.	Размер задатка, руб.
1	Киоск пункта обмена 3 класса с инв. №3978, по адресу: Брестская обл., г. Малорита, ул. Лермонтова	5,1	4800,00	480,00
2	Пункт обмена валют по 3 классу стойкости с инв. №8839, по адресу: Брестская обл., г. Пинск, ул. Ленинградская, 15.	8,5	3840,00	384,00
3	Капитальное строение с инв. №124/С-23162 Здание гаража по адресу: Брестская обл., г. Пружаны, ул. Парковая. Земельный участок с кадастровым №125650100001004031, площадью – 0,0157 га; назначение участка – для обслуживания здания гаражей	85,0	8640,48	864,05
4	Капитальное строение с инв. №110/С-91200 Здание гаража, по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Пролетарская, д. 32. Земельный участок с кадастровым №141000000003000437, площадью – 0,0219 га; назначение участка – Для обслуживания здания гаражей	21,0	6600,00	660,00

Продавец имущества: Открытое акционерное общество «Белагпропромбанк», 220036, г. Минск, пр. Жукова, 3.

Организатор торгов: Консалтинговое унитарное предприятие «Агробизнесконсалт», 220123, г. Минск, ул. В. Хоружей, 22, оф. 1703.

Торги проводятся в форме аукциона в соответствии со ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и условиями проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Белагпропромбанк».

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внешние задатки и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка (задатков); документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с условиями проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет Консалтингового унитарного предприятия «Агробизнесконсалт» №BY32ВАРВ3012201310018000000 в ОАО «Белагпропромбанк», г. Минск, код ВАРВВУ2Х, УНП 190982374, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном условиями проведения торгов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся 9 ноября 2017 года в 12.00 по адресу: г. Брест, ул. Воровского, 11.

Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 09.10.2017 по 08.11.2017 включительно в рабочие дни с 08.30 до 12.30 и с 13.15 до 17.30 (по пятницам – до 16.15) по адресу: г. Минск, ул. В. Хоружей, 22, оф. 1703.

Получить дополнительную информацию и ознакомиться с документацией по условиям и предметам торгов можно на сайте www.torgi.agroconsult.by, mail: torgi@agroconsult.by.

Телефоны для справок: филиал ОАО «Белагпропромбанк» – Брестское областное управление, начальник отдела обеспечения деятельности банка – Герун Андрей Петрович, тел. +375 16 2277264. Организатор аукциона: Tel./ Fax +375 17 3996639, GSM +375 29 8166446, GSM +375 44 5406446.

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» сообщает о проведении торгов в виде открытого аукциона по продаже недвижимого имущества, обращенного в доход государства по поручению Бобруйского межрайонного отдела Управления по Могилевской области Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь

ЛОТ№1: 31/100 доли капитального строения с инв. № 710/С-1389 – Жилой дом 23, расположенного по адресу Могилевская обл., г. Бобруйск, пер. Декабристов, 23. Назначение – здание многоквартирного жилого дома. Составные части и принадлежности: 31/100 доли жилого дома, состоящая из: части жилого дома, части жилой пристройки-1Б, тамбура-2, сарая-6, сарая-10, погреба-7, уборной-8, многолетних насаждений. Общая площадь – 53,48 кв. м. Число комнат – 3. Фундамент – кирпичный, стены – кирпичные, крыша – шифер. Все коммуникации.

Сведения о земельном участке: земельный участок с кадастровым номером 74100000007000303, площадью – 0,1003 га, предоставлен на праве пожизненного наследуемого владения, доля в праве 21/40, назначение – земельный участок для размещения объектов усадебной застройки.

Начальная цена продажи – 22 248,00 белорусских рублей.

Сумма задатка 2 224,80 бел. рублей

Расчетный счет для перечисления задатка	Получатель платежа РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, номер счета в формате IBAN BY21BPSB30121543370109330000, ВИС банка BPSBВУ2Х
Дата, время и место проведения аукциона	Аукцион проводится 17 ноября 2017 года в 12.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352 – офис Могилевского филиала РУП «Институт недвижимости и оценки». Последний день подачи заявок и внесения задатка: 16 ноября 2017 года до 15.00
Срок и условия оплаты приобретенного с аукциона имущества	В течение 20 (двадцати) рабочих дней с момента подписания протокола аукциона на расчетный счет Организатора аукциона
Обременение	Арест с 06.05.2016 (СК УСК РБ по Могилевской области)

Для участия в аукционе приглашаются граждане, юр. лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, иностранные инвесторы, подавшие заявление на участие в аукционе (по форме, установленной Организатором аукциона); предоставившие заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, заявление об ознакомлении с документами, продаваемым Объектом (по форме, установленной Организатором аукциона) и заключившие с Организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (по форме, установленной Организатором аукциона), а также прилагаются следующие документы: юридические лица Республики Беларусь – копию свидетельства о гос. регистрации, копии учредительных документов, копию документа, подтверждающего постановку на учет в налоговом органе; индивидуальные предприниматели Республики Беларусь – копию свидетельства о гос. регистрации и документа, подтверждающего постановку на учет в налоговом органе; физ. лица – паспорт, представители физ. лиц и индивидуальных предпринимателей – паспорт и доверенность, удостоверенную нотариально; иностранные юридические лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранные индивидуальные предприниматели – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представители иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованную в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык.

Аукцион проводится в соответствии с Положением «О порядке учета, хранения и реализации имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства», утв. Указом Президента Республики Беларусь от 19.02.2016 №63. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Условие – наличие не менее 2 участников. Единственный участник имеет право приобрести объект по начальной цене, увеличенной на 5%.

Участник, выигравший торги, возмещает затраты на организацию и проведение аукциона, в соответствии со счет-фактурой, которые подлежат уплате в течение 3 рабочих дней после проведения аукциона.

Дополнительную информацию можно получить по тел.: (8-0222) 72-41-14, 8-029-624-26-25, 8-044-738-18-99

РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении открытого аукциона по продаже автомобиля, принадлежащего РУП «ЦЕНТРКУРОРТ»

Лот №1. MERCEDES-BENZ E200 кузов (рама) №WDB2110421A523233, 2004 г. в. Тип ТС – легковой седан (sedan). Цвет – черный металл. Двигатель – бензин, 1800 см ³ . КП – АКП. Диски – литые. Пробег по одомеру на 04.10.2017 – 404010 км. Местонахождение: г. Минск, ул. Карла Либкнехта, 54/35	Начальная цена с НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.
	10 680,00	500,00

УСЛОВИЯ

Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов), – Претендент на покупку должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта не позднее 10 (десяти) банковских дней с назначенной даты проведения аукциона.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан оплатить стоимость приобретенного на аукционе Объекта не позднее 20 (двадцати) банковских дней с даты заключения договора купли-продажи.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Передача Объекта производится только после полной оплаты не позднее 30 (тридцати) календарных дней с даты оплаты.

Сумма внесенного Победителем аукциона (Претендентом на покупку) задатка учитывается при оплате Объекта.

При оплате наличными денежными средствами Победитель аукциона (Претендент на покупку) возмещает Продавцу расходы, связанные с инкассацией наличных денежных средств.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан дополнительно оплатить остатки топлива в бензобаке транспортного средства (по отдельной стоимости).

На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона

Размер штрафа, уплачиваемый участником аукциона и (или) его Победителем (Претендентом на покупку) в случаях, предусмотренных Положением о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 №609 и соглашением о правах и обязанностях сторон в процессе организации и проведения аукциона, составляет 1 000,00 белорусских рублей

Аукцион состоится 10.11.2017 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4. Шаг аукциона – 5%

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by.

Продавец: РУП «ЦЕНТРКУРОРТ», 220048, г. Минск, ул. Мясникова, 39, к. 338, тел. 8 (017) 200-76-73.

Организатор аукциона: РУП «Институт недвижимости и оценки» 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, т. 8 (017) 306-00-57.

Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», ВИС банка BPSBВУ2Х, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже автомобиля, принадлежащего РУП «ЦЕНТРКУРОРТ», проводимом 10 ноября 2017 г. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 7. **Окончание приема заявлений 08.11.2017 в 11.00.**

Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом. Контактное лицо для осмотра Объекта – Лутицкий Анатолий Николаевич, тел. (029) 644-29-47.

Организатор аукциона имеет право отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за три дня до наступления даты его проведения

• Организатор аукциона: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки» извещает о проведении 18 октября 2017 г. в 10.00 повторного открытого аукциона со снижением начальной цены на 50% после вторых несостоявшихся торгов по продаже объектов недвижимости – зданий производственной базы, расположенных по адресу: Гомельская обл., Хойникский р-н, г. Хойники, ул. Буденного, 1, принадлежащих Открытому акционерному обществу «Хойникский Агросервис» на праве собственности

№ лота	Наименование и адрес объекта	Краткая характеристика объекта	Начальная цена, рублей (в т. ч. НДС по ставке 20%)	Задаток, рублей (в т. ч. НДС по ставке 20%)
1	Административное здание, инв. №343/С-76864. Гомельская обл., Хойникский р-н, г. Хойники, ул. Буденного, 1	Назначение: здание административно-хозяйственное. Одноэтажное кирпичное строение, 1989 года постройки. Общая площадь 85,0 кв. м Составные части и принадлежности: навес	66 308,90	663,00
	Здание проходной, инв. №343/С-76884. Гомельская обл., Хойникский р-н, г. Хойники, ул. Буденного, 1/1	Назначение: здание специализированное иного назначения. Одноэтажное кирпичное строение, 1989 года постройки. Общая площадь 5,9 кв. м		
	Здание «Ленкомната», инв. №343/С-76885. Гомельская обл., Хойникский р-н, г. Хойники, ул. Буденного, 1/2	Назначение: здание специализированное иного назначения. Одноэтажное кирпичное строение, 1990 года постройки. Общая площадь 90,9 кв. м		
	Здание гаража, инв. №343/С-77004. Гомельская обл., Хойникский р-н, г. Хойники, ул. Буденного, 1/3	Назначение: здание специализированное автомобильного транспорта. Одноэтажное металлическое строение, 1987 года постройки. Общая площадь 203,2 кв. м		
	Здание гаража, инв. №343/С-76886. Гомельская обл., Хойникский р-н, г. Хойники, ул. Буденного, 1/4	Назначение: здание специализированное автомобильного транспорта. Одноэтажное кирпичное строение, 1987 года постройки. Общая площадь 411,7 кв. м <i>Составные части и принадлежности: две пристройки</i>		
Здание, инв. №343/С-76887. Гомельская обл., Хойникский р-н, г. Хойники, ул. Буденного, 1/5	Назначение: здание специализированное иного назначения. Одноэтажное кирпичное строение, 1987 года постройки. Общая площадь 304,3 кв. м			

Земельный участок для обслуживания зданий на праве постоянного пользования площадью 0,8391 га с кадастровым номером 325450100001017024. Имеются ограничения (обременения) прав на земельные участки, расположенные на территориях, подвергшихся радиоактивному загрязнению, площадью 0,8391 га; в охранных зонах электрических сетей, площадь 0,0533 га. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством

Шаг аукциона – 5%. Место проведения аукциона: г. Гомель, ул. Артема, 23. Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Артема, 23, 2-й этаж, каб. 2-6 по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 по 17 октября 2017 г. включительно. Подана документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.

В аукционе имеют право участвовать юридические и физические лица, а также индивидуальные предприниматели, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявляемому лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 09.00 до 10.00 18 октября 2017 г. Допускается участие на стороне покупателя консолидированных участников.

Аукционные торги проводятся в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и Положением о порядке организации и проведения аукционов, утвержденным Организатором торгов.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить Объекты по начальной цене, увеличенной на 5%.

При подаче заявления участник должен иметь: 1) копию платежного поручения с отметкой банка, подтверждающего внесение задатка для участия в аукционе; 2) физическое лицо – паспорт; представитель физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; представитель юридического лица (резидента РБ) – паспорт (руководитель – копию документа о назначении на должность), доверенность на участие в аукционе и подписание документов, копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации организации и их подлинники для заверения их копии организатором аукциона; консолидированные участники дополнительно предоставляют копию договора о совместном участии в аукционе с предъявлением оригинала этого договора; представитель юридического лица (нерезидента РБ) – легализованные в установленном порядке доверенности на участие в аукционе и подписание документов (руководитель – копию документа, подтверждающего назначение на должность), копии учредительных документов и выписку из государственного (торгового) реестра юридических лиц страны происхождения (выписка должна быть датирована не позднее шести месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на белорусский (русский) язык. В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на р/с BY84ALFA30122305700080270000 в ЗАО «Альфа-Банк», г. Минск, ВИС: ALFABV2X. **Получатель платежа – РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки».** УНП 490318588. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе согласно извещению в газете «Звязда» от 07 октября 2017 г.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем (лицом, приравненным к победителю), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объектов. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю), Организатор торгов возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель торгов (лицо, приравненное к победителю) обязан: в течение 3 рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона уплатить Организатору аукциона вознаграждение по результатам аукциона в размере 2% от окончательной цены продажи Объектов; в течение 20 календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи Объектов; в сроки согласно заключенному договору купли-продажи выплатить Продавцу стоимость Объектов, сформированную в установленном порядке. Если между Продавцом и Победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) в течение срока, установленного для заключения договора купли-продажи Объекта, не достигнута договоренность по срокам и порядку оплаты за Объекты, такая оплата должна быть произведена в течение 60 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи Объектов.

Извещения о предыдущих несостоявшихся торгах по данному лоту были опубликованы в газете «Звязда» от 28.06.2017 г. №121 и от 08.08.2017 г. №150

Организатор: РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки», г. Гомель, ул. Артема, 23.

• 8 (0232) 32-46-47; 32-00-71; 32-18-95 • www.gino.by • e-mail: info@gino.by

Продавец: ОАО «Хойникский Агросервис», 247622, Гомельская обл., г. Хойники, ул. Кирова, 27. • 8 (02346) 4-55-04; 8 (044) 515-45-22

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец ОАО «Пинагрузсервис», г. Пинск, ул. Рокоссовского, д. 2

Предмет аукциона

Наименование	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
Квартира №3	61,2 кв. м	130/С-40558	Брестская обл., г. Пинск, ул. Ровецкая, 8-3

Начальная цена без НДС – 53 520,00 белорусских рублей (снижена на 20%)

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYN) перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, г. Минск, ул. Коллаторная, 11, БИК BLBBVУ2Х, УНП 191021390, получатель платежа: ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 15.08.2017

Дата и время проведения аукциона 25.10.2017 в 14.00 по адресу: г. Пинск, ул. Рокоссовского, д. 2, ОАО «Пинагрузсервис»

Дата и время окончания приема документов 23.10.2017 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Контактные телефоны +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42.
Email: auction@cpo.by

Залатыя рукі

ФЕЯ ЮЛІЯ

Менавіта так называюць Юлію Прасанаву ўсе знаёмыя, бо жанчына шые казачных шуршунчыкаў. Памер самага маленькага — 4 сантыметры!

Рубчык да рубчыка, радок за радком — чатыры гады мінчанка Юлія Прасанавы шые сваіх шуршунчыкаў. Цудоўныя малышы, якія, дарэчы, не толькі прыносяць радасць дзецям і дарослым, але і карысныя для хлопчыкаў і дзяўчынак з пашкоджаннем цэнтральнай нервовай сістэмы.

Незвычайныя цацкі, живоцікі якіх напоўненыя грачанай лузгой, а лапы — пластыкавымі грануламі, дапамагаюць у развіцці дробнай матарыкі і тактыльных адчуванняў — малеча перабірае пальчыкамі, хутчэй супакойваецца і лягчэй засынае.

Такую ідэю Юлія падказала само жыццё — дачушка Соня нарадзілася раней часу і не дыхала. Мама паралельна з заняткамі ў спецыялістаў па рэабілітацыі дзетак з пашкоджаннем галаўнога мозга выношвала ідэю цудоўнай цацкі. І атрымалася!

— Швейнай машынкi ў мяне няма, шыю толькі «на руках», — расказвае Юлія. — А ўсё таму, што працаваць атрымліваецца выключна ноччу, каб нікога не пабудзіць!

І не дзіва, бо ў мамы — шасцёра дзяцей!

Зайкі і мішкі, коцікі і жырафы жывуць не толькі ў нашай краіне, але і далёка за межамі Беларусі.

Марына БЕГУНКОВА, фота аўтара

Сезон

ПАЧАЛОСЯ ЗАГОННАЕ ПАЛЯВАННЕ НА КАПЫТНЫХ

31 кастрычніка па 15 снежня ў краіне дазволена паляванне на лася, дзіка, казулю, высакароднага і плямістага аленя, лань.

Падчас асенне-зімовага сезона можна здабываць жывёл любога полу і ўзросту. Паляваць дазваляецца заганам і з сабакамі — у светлы час сутак, з засады і з падыходу — цягам сутак. Спосаб зброевы: заганам, з засады, з падыходу.

Для здабычы лася, высакароднага і плямістага аленя, лані, дарослага дзіка ва ўзросце больш за два гады дазваляецца выкарыстоўваць наразную паляўнічую зброю з дульнай энергіяй кулі звыш 3000 джоўляў, гладкаствольную паляўнічую зброю з патронамі з куляй, паляўнічыя лукі і арбалеты. Для казулі і маладняку дзіка да двух гадоў — наразную паляўнічую зброю з дульнай энергіяй кулі звыш 1500 джоўляў, гладкаствольную паляўнічую зброю з патронамі з куляй ці карцеччу, паляўнічыя лукі і арбалеты. Паляўнічыя сабак можна выкарыстоўваць па рашэнні карыстальніка паляўнічых угоддзяў.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

Даты Падзеі Людзі

7 КАСТРЫЧНІКА 1788

год — нарадзіўся (в. Гразівец, цяпер у Чавускім раёне) Іван Іванавіч Насовіч, беларускі мовазнавец-лексікограф, фалькларыст, этнограф. Працаваў у Аршанскім, Мсціслаўскім духоўных вучылішчах, Дынабургскай гімназіі, Маладзечанскім, Свянцянскім дваранскіх вучылішчах. З 1843 года жыў у г. Мсціславе, займаўся навуковай дзейнасцю. Шмат падарожнічаў па Беларусі, сабраў багаты лексічны, фразеалагічны і фальклорна-этнаграфічны матэрыял. Аўтар першага гістарычнага слоўніка беларускай мовы «Алфавітны паказальнік старажытных беларускіх слоў, выбраных з «Актаў, што адносяцца да гісторыі Заходняй Расіі», у якім растлумачана каля 13 тыс. слоў і паняццяў. Асаблівае месца ў навуковай спадчыне Насовіча займае «Слоўнік беларускай мовы». У ім больш за 30 тыс. слоў, запісаных аўтарам у Магілёўскай, Віцебскай, Мінскай і Гродзенскай губернях, а таксама запазычаных з фальклорных твораў і літаратурных помнікаў старажытнай беларускай пісьменнасці, раскрытыя значэнні слоў і словазлучэнняў, дадзена іх этымалогія, прыведзены прыкладныя рускія эквіваленты. Складальнік фальклорна-этнаграфічных зборнікаў «Беларускія прыказкі і прымаўкі», «Зборнік беларускіх прыказак», «Беларускія прыказкі і загадкі», «Беларускія песні» і інш.

1885 год — нарадзіўся Нільс Бор, дацкі фізік-тэарэтык і грамадскі дзеяч, адзін са стваральнікаў сучаснай фізікі. Лаўрэат Нобелеўскай прэміі па фізіцы (1922). Член Дацкага каралеўскага таварыства (1917) і яго прэзідэнт

з 1939 года. Быў членам больш чым 20 акадэміі навук свету, у тым ліку замежным ганаровым членам Акадэміі навук СССР. Нільс Бор вядомы як стваральнік першай квантавай тэорыі атама і актыўны ўдзельнік распрацоўкі асноў квантавай механікі. Ён таксама зрабіў значны ўклад у развіццё тэорыі атамнага ядра і ядзернай рэакцыі, працэсу ўзаемадзеяння элементарных часціц з асяроддзем.

1932 год — нарадзіўся (в. Задроздзе Лагойскага раёна) Іван Пташнікаў, беларускі пісьменнік, заслужаны работнік культуры Беларусі. Аўтар апоўвесьцяў «Лонва», «Тартак», «Найдорф», раманаў «Мсціжы», «Алімпіяда» і іншых твораў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі. Памёр у 2016 годзе.

1952 год — 65 гадоў таму нарадзіўся (г. Ленінград) Уладзімір Уладзіміравіч Пуцін, Прэзідэнт Расійскай Федэрацыі.

1977 год — 40 гадоў таму прынята чацвёртая, ці «брэжнеўская», Канстытуцыя Савецкага Саюза.

Было сказана

Янка КУПАЛА, народны паэт Беларусі: «Нічога вечнага на свеце Няма для шумнага жыцця, Здарэнні, многія сталецці Ідуць пад века забыцця».

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.23	18.31	11.08
Віцебск —	7.13	18.19	11.06
Магілёў —	7.13	18.21	11.08
Гомель —	7.08	18.19	11.11
Гродна —	7.38	18.46	11.08
Брэст —	7.37	18.49	11.12

Месяц

Поўня 5 кастрычніка. Месяц у сузор'і Авена.

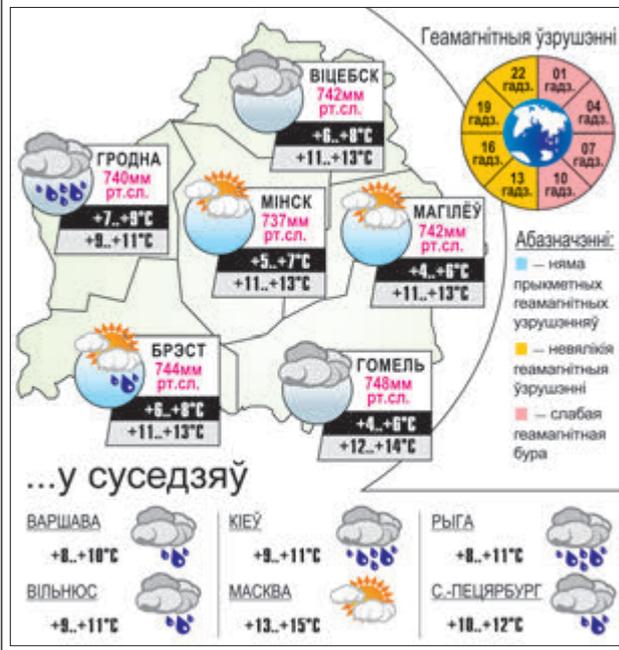
Імяніны

Пр. Фёклы, Андрэя, Васіля, Вітала, Паўла, Сяргея, Уладзіслава. К. Марыі, Марка, Сцяпана, Сяргея.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Нецэнзурная лаянка — гэта пачуццё болю, выказанае словамі.

Муж і жонка. — Дарагая, што ў нас сёння на вачэра? — Нічога... — Учора таксама было «нічога»! — Нагатавала на два дні...

Параілі мужыку лячыць прастуду народнымі сродкамі — гарэлкай і мёдам. Ён ужо тры разы бегаў у краму, але ніяк патрэбную прапарцыю лекаў не падбярэ — то гарэлка заканчваецца, то мёд.

— Ты ўмееш арыентавацца па зорках? — Не. — Гэта вельмі проста, я цябе навучу. Дзе зоркі — там неба.

Уся сутнасць навуковых канферэнцый, якія пра-

водзяцца ў цёплых краях: «Дзесяць хвілін ганьбы, чатыры дні на пляжы».

Ідзе першакласнік першы раз у школу міма дзіцячага садка. За плотам на верандзе гуляюць малыя. Падышоў да іх, паглядзеў, уздыхнуў: — З задавальненнем бы далучыўся, але адукацыя не дазваляе.

Ні адна жанчына не мае той увагі, якую атрымлівае паплавок у зацішнае надвор'е!

